

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ**

«До захисту в ЕК»
Директор інституту(декан факультету)

(підпис) Шеремет О.О.
(прізвище та ініціали)

«___» _____ 2021 р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри

(підпис) Чернелевський Л.М.
(прізвище та ініціали)

«___» _____ 2021 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійної програми Облік і аудит

на тему: **Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів**

Виконав: здобувач IV курсу, групи

Біба Марія Вадимівна

(підпис)

Керівник Чернелевський Леонід Миколайович

(підпис)

Консультанти Редзюк Татяна Юріївна

(підпис)

Рецензент

Бойко С.В.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Приходько М.Ю.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Засвідчую, що в цій кваліфікаційній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних
посилань.

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2021 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра обліку і аудиту

Освітній ступінь бакалавр

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва)

Освітньо-професійна програма Облік і аудит

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку і аудиту

Л.М. Чернелевський

“ 27 ” січня 2021 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Біба Марія Вадимівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів
керівник роботи Чернелевський Леонід Миколайович, проф., канд. екон. наук

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “ 27 ” січня 2021 року № 50-
КС

2. Строк подання здобувачем роботи 31 травня 2021 р.

3. Вихідні дані до роботи чинні нормативно-правові акти з регулювання обліку, аналізу та аудиту поточних зобов'язань підприємства; дані фінансової і статистичної звітності, облікові дані (первинні документи, реєстри синтетичного й аналітичного обліку) ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020 рр.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретичні засади обліково-аналітичного забезпечення поточних зобов'язань. Сучасний стан облікового забезпечення ПрАТ «ОБОЛОНЬ» і резерву сумнівних боргів. Аналітичне забезпечення функціонування

5. Перелік графічного матеріалу: Рис. Порядок формування графіку документообігу на підприємстві у розрізі первинних документів та їх призначення; Рис. Обов'язкові реквізити первинних документів; Рис. Організаційна структура управління ПрАТ «ОБОЛОНЬ»; Рис. Організаційна структура бухгалтерії ПрАТ «ОБОЛОНЬ»; Рис. Умови для створення резерву сумнівних боргів; Рис. Встановлення строку оплати покупців в 1С:Бухгалтерія; Рис Вікно для створення організації; Рис Створення організації; Рис. Параметри облікової політики підприємства; Рис. Введення початкових залишків організації; Рис. Введення інформації про основний засіб; Рис. Створення нового контрагента; Рис. Створення договору з контрагентом; Рис. Створення рахунку на оплату для покупця; Рис. Список «Рахунків на оплату» з різними контрагентами; Рис. Створення платіжного доручення (оплачене); Рис. Платіжне доручення (неоплачене); Рис. Введення операції для створення «Резерву сумнівних

боргів»; Рис. Закриття місяця; Рис. Визначення фінансових результатів; Рис. Шляхи вирішення проблем по недоотриманню коштів по дебіторській заборгованості; Рис. Етапи комплексного аналізу дебіторської заборгованості в підприємствах; Рис. Загальний аналіз дебіторської заборгованості ПрАТ "ОБОЛОНЬ" за 2020 рік, грн.; Рис. Етапи процесу аудиту дебіторської заборгованості;

6. Консультанки розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 2.1	Редзюк Т.Ю., старший викладач	05.03.21	07.04.21

7. Дата видачі завдання 27 січня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	27.01.21-02.02.21	Виконано
2	Розділ I. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	10.02.21-05.03.21	Виконано
3	Розділ II. Бухгалтерський облік резерву сумнівних боргів та його комп'ютеризація на прикладі ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	15.03.21-08.04.21	Виконано
4	Розділ III. Техніко-економічна характеристика та аналіз дебіторської заборгованості ПрАТ «ОБОЛОНЬ». Теоретичні основи аудиту дебіторської заборгованості	19.04.21-12.05.21	Виконано
5	Загальні висновки і пропозиції	19.05.21-25.05.21	Виконано

Здобувач

_____ (підпис)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Біба М.В.

_____ (прізвище та ініціали)

Чернелевський Л.М.

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Обліков-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Біба М.В.

Предметом бакалаврського дослідження виступають процеси організації обліку, аналізу та аудиту резерву сумнівних боргів сучасного підприємства.

Об'єктом бакалаврського дослідження виступають процеси формування обліково-аналітичного забезпечення управління майном підприємства і / або джерелами його фінансування, зокрема, резервом сумнівних боргів з використанням фактографічного матеріалу суб'єкта харчового сектору економіки ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є обґрунтування особливостей обліково-аналітичного забезпечення резерву сумнівних боргів.

При написанні роботи необхідно вирішити ряд завдань:

- визначити економічну сутність резерву сумнівних боргів і їх роль в сучасних умовах господарювання;
- розглянути теоретичні засади облікового забезпечення резерву сумнівних боргів за національними і міжнародними стандартами;
- вивчити теоретичні аспекти аналітичного забезпечення і основи аудиту резерву сумнівних боргів;
- охарактеризувати нормативно-правове регулювання обліково-аналітичного забезпечення резерву сумнівних боргів;
- охарактеризувати процеси становлення і функціонування підприємства харчового сектору економіки (ПрАТ «ОБОЛОНЬ»);
- проаналізувати фактичний стан організації облікового забезпечення управління ПрАТ «ОБОЛОНЬ»;
- розглянути синтетичний і аналітичний облік резерву сумнівних боргів;
- визначити фактичний стан організації аналітичної роботи в ПрАТ «ОБОЛОНЬ»;
- провести техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019 – 2020 роки і обґрунтувати висновки за результатами аналізу;
- проаналізувати використання облікової інформації про резерви сумнівних боргів на підприємстві.

Рік виконання дипломної роботи бакалавра – 2021.

Рік захисту роботи - 2021.

Джерелами інформації при написанні роботи стали: нормативні та законодавчі документи з питань обліку забезпечень, наукова література, періодичні видання, національні положення(стандарти) бухгалтерського обліку. Практична частина дипломної роботи виконана на базі внутрішніх нормативних документів, облікових регістрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової звітності та іншої документації, яка характеризує особливості облікових процесів на підприємстві.

ABSTRACT

Accounting and analytical support for the provision for doubtful debts

M. Biba

The subject of the bachelor's research are the processes of organization of accounting, analysis and audit of the reserve of doubtful debts of a modern enterprise.

The object of the bachelor's study are the processes of formation of accounting and analytical management of property of the enterprise and / or sources of its financing, in particular, the reserve of doubtful debts with the use of factual material. The purpose of the bachelor's qualification work is to substantiate the peculiarities of accounting and analytical support of current obligations.

The purpose of the qualification work of the bachelor is to substantiate the features of accounting and analytical support of the reserve for doubtful debts.

When writing a work it is necessary to solve a number of tasks:

- to determine the economic essence of the reserve for doubtful debts and their role in modern economic conditions;
- consider the theoretical foundations of accounting for the provision for doubtful debts according to national and international standards;
- to study the theoretical aspects of analytical support and the basis of the audit of the provision for doubtful debts;
- to characterize the regulatory and legal regulation of accounting and analytical support of the reserve for doubtful debts;
- to characterize the processes of formation and functioning of the enterprise of the food sector of the economy (PrJSC "OBOLON");
- analyze the actual state of the organization of accounting support of the management of PJSC "Obolon";
- consider synthetic and analytical accounting for the provision for doubtful debts;
- to determine the actual state of organization of analytical work in PrJSC "Obolon";
- to conduct a technical and economic analysis of the activities of PrJSC "Obolon" for 2019 - 2020 and substantiate the conclusions based on the results of the analysis;
- analyze the use of accounting information on the reserves of doubtful debts at the enterprise.

The year of completion of the bachelor's thesis is 2021.

Year of work protection - 2021.

The sources of information when writing the work were: regulatory and legislative documents on the issues of accounting for collateral, scientific literature, periodicals, national charters. The practical part of the diploma work is performed on the basis of internal normative documents, accounting registers of analytical and synthetic accounting, financial reporting, financial reporting.

АННОТАЦИЯ

Учетно-аналитическое обеспечение резерва сомнительных долгов

Биба М.В.

Предметом бакалаврской исследования выступают процессы организации учета, анализа и аудита резерва сомнительных долгов современного предприятия.

Объектом бакалаврской исследования выступают процессы формирования учетно-аналитического обеспечения управления имуществом предприятия и / или источниками его финансирования, в частности, резервом сомнительных долгов с использованием фактографического материала субъекта пищевого сектора экономики ЗАО «Оболонь».

Целью квалификационной работы бакалавра является обоснование особенностей учетно-аналитического обеспечения резерва сомнительных долгов.

При написании работы необходимо вирішити ряд завдань:

- определить экономическую сущность резерва сомнительных долгов и их роль в современных условиях хозяйствования;
- рассмотреть теоретические основы учетной обеспечения резерва сомнительных долгов по национальным и международным стандартам;
- изучить теоретические аспекты аналитического обеспечения и основы аудита резерва сомнительных долгов;
- охарактеризовать нормативно-правовое регулирование учетно-аналитического обеспечения резерва сомнительных долгов;
- охарактеризовать процессы становления и функционирования предприятия пищевого сектора экономики (ЗАО «Оболонь»)
- проанализировать фактическое состояние организации учетного обеспечения управления ЗАО «Оболонь»;
- рассмотреть синтетический и аналитический учет резерва сомнительных долгов;
- определить фактическое состояние организации аналитической работы в ЗАО «Оболонь»;
- провести технико-экономический анализ деятельности ЗАО «Оболонь» за 2019 - 2020 годы и обосновать выводы по результатам анализа;
- проанализировать использование учетной информации о резервах сомнительных долгов на предприятии.

Год дипломной работы бакалавра - 2021.

Год защиты работы - 2021.

Джерелами інформації при написанні роботи стали: нормативні та законодавчі документи з питань учета забезпечень, наукова література, періодичні видання, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Практична частина дипломної роботи виконана на базі внутрішніх нормативних документів, облікових регістрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової звітності та іншої документації, яка характеризує особливості учетних процесів на підприємстві.

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ I. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	
1.1 Загальні відомості про ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	
1.2 Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.....	
1.3 Коментар до облікової політики ПрАТ «ОБОЛОНЬ».....	
РОЗДІЛ II. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ ТА ЙОГО КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	
2.1 Бухгалтерський облік та документальне відображення резерву сумнівних боргів.....	
2.2 Синтетичний і аналітичний облік резерву сумнівних боргів	
2.3 Комп'ютеризація резерву сумнівних боргів на ПрАТ «ОБОЛОНЬ».....	
РОЗДІЛ III. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ». ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ	
3.1 Аналіз основних техніко-економічних показників ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020рр.....	
3.2 Аналіз дебіторської заборгованості ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020рр..	
3.2 Теоретичні основи аудиту резерву сумнівних боргів.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. У процесі господарської діяльності виникають розрахунки між підприємствами і організаціями, як невід'ємна складова розширеного виробництва внаслідок кругообігу господарських коштів. Результатом взаємовідносин між суб'єктами господарювання є розподіл і перерозподіл суспільного продукту, перехід його з товарної форми в грошову. В результаті цих взаємовідносин виникає дебіторська заборгованість, що є зобов'язанням фізичних та (або) юридичних осіб перед підприємством.

Характерним для сьогодення є погіршення стану розрахунків підприємств та більшості підприємств інших галузей. Кожне із них має короткострокову або довгострокову, дебіторську або кредиторську заборгованість. Особливої гостроти та актуальності набувають питання наявності сумнівних або безнадійних боргів. Саме тому облік резерву сумнівних боргів, контроль за своєчасним погашенням дебіторської заборгованості та запобіганням безнадійним боргам займають особливе місце у колі завдань та функцій управління.

На сьогоднішній час дебіторська заборгованість є одним з найбільших негативних явищ в економіці України. Велика сума заборгованості, яка існує між українськими підприємствами, призводить до сумнівно відомої кризи неплатежів. Криза неплатежів призводить до гальмування розвитку ринків, на яких працюють підприємства (внаслідок недоотримання грошових коштів, які б підприємства могли вкладати у свій подальший розвиток), платіжна криза є значною проблемою у національній економіці в цілому.

Підприємство при здійсненні господарської діяльності стикається з проблемою виникнення дебіторської заборгованості, причому спостерігається постійне зростання її питомої ваги в структурі оборотних активів підприємства. Крім того, спостерігається виникнення простроченої та безнадійної заборгованості, що призводить до «заморожування» активів та уповільнення швидкості обороту грошових коштів. А, тому постає необхідність розробки та впровадження дієвих методів управління дебіторською заборгованістю, одними із яких є встановлення кредитних лімітів у днях на оплату за відвантажену продукцію (товари чи надані послуги, виконані роботи) та формування резерву сумнівних боргів.

Створення резерву сумнівної заборгованості є зобов'язанням кожного підприємства. Підприємство самостійно в обліковій політиці вибирає методику нарахування резерву сумнівних боргів.

Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	ВСТУП	Номер сторінки
Здобувач	Біба М. В.		02.02.21		
Науковий керівник	Чернелевський Л. М.		05.02.21		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л. М.		04.06.21		

Одним із засобів достовірного відображення стану розрахунків з дебіторами є резерв сумнівних боргів, який згідно з П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» має створюватися для визначення суми чистої реалізаційної вартості поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Але більшість підприємств резерв сумнівних боргів на створюють, адже існують ряд причин, як відсутність чіткого методу визначення такого резерву, так і відмінність впливу на фінансовий результат до оподаткування при визначенні бази оподаткування в бухгалтерському обліку та нарахуванні податку на прибуток відповідно до Податкового кодексу.

Під час нормальної операційної діяльності підприємства як суб'єкти підприємництва постійно вступають у взаємовідносини між собою шляхом укладання договорів купівлі-продажу і, як наслідок, виконання певних зобов'язань за ними. Врешті-решт завершуються прийняті зобов'язання грошовими розрахунками (як у готівковій, так і безготівковій формі). Дебіторська заборгованість як економічне вище виникає у часовому проміжку між першою та другою подіями. Лише належна організація обліку дебіторської заборгованості сприяє ефективному її погашенню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам формуванню резерву сумнівних боргів та обліку дебіторської заборгованості присвячено ряд праць зарубіжних та вітчизняних учених: Л.М. Чернелевський, Н.В. Кудренко., Л.М. Духновська, І.А. Бланка, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, З.В. Гуцайлюка, Р. Дамарі, В.П. Завгороднього, О.Д. Заруби, В.В. Ковальова, С.І. Маслова, Я.В. Соколова, Л.К. Сука, С. Хенка, К. Хувера, М.Г. Чумаченка та ін. Разом з цим, багатоаспектність дослідження зумовлена складністю і різноманітністю суб'єктів та об'єктів розрахунково-платіжних відносин, що вплинуло на суперечливий характер нормативних документів, а також на рівень розробок окремих теоретичних і практичних аспектів щодо формування резерву сумнівних боргів. Значної актуальності набувають також питання обліку довгострокової дебіторської заборгованості згідно з П(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість" та резерву сумнівних боргів з ціллю узгодження даних бухгалтерського і податкового обліку. Вимагають обговорення питання списання безнадійної дебіторської заборгованості.

Мета дослідження – розкриття методики обліку резерву сумнівних боргів та його удосконалення в умовах новітніх технологій. Зазначена мета зумовлює необхідність вирішення наступних завдань:

- визначення сутності резерву сумнівних боргів;
- дослідження нормативно-правової бази регулювання обліку і аналізу резерву сумнівних боргів;
- аналіз організації та методики проведення аналізу резерву сумнівних боргів на підприємстві;
- надання характеристики фінансово-господарської діяльності ПрАТ «ОБОЛОНЬ»;
- бухгалтерський облік та документальне відображення резерву сумнівних боргів ПрАТ «ОБОЛОНЬ»;
- проведення аналізу резерву сумнівних боргів ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

Об'єктом дослідження є резерв сумнівних боргів на ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

Предметом дослідження є системи обліку та аналізу резерву сумнівних боргів на ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

У процесі дослідження використовувалися наступні *методи*:

- контент-аналіз наукової періодики з теми дослідження;
- порівняльний аналіз;
- системний і історичний методи наукового пізнання;
- методи фінансово-економічного аналізу.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в апробації розробленого методичного підходу до оцінки стану резерву сумнівних боргів ПрАТ «ОБОЛОНЬ», визначення перспектив подальшого співробітництва з клієнтами, а також розроблення практичних рекомендацій, пов'язаних з управління резервів сумнівних боргів.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження стали положення, представлені в наукових працях вітчизняних і зарубіжних економістів, присвячених вивченню обліку та аналізу резервів сумнівних боргів. Робота ґрунтується на нормативно-правових документах міжнародних організацій України, а також на бухгалтерських і фінансових документах об'єкта дослідження.

Нормативно-правова база дослідження. В даній роботі будуть використані нормативні документи, які пов'язані з обліком та аудитом резерву сумнівних боргів, це такі документи, як: П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»; Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій; та Наказ про облікову політику підприємства. При організації бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості необхідно використовувати наступні нормативні документи, що діють в Україні:

– Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» №996-XIV від 16.07.99 р. Цей Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

– Закон України «Про податок на додану вартість» №168/97-ВР від 3.04.97 р. Цей Закон визначає платників податку на додану вартість, об'єкти, базу та ставки оподаткування, перелік неоподатковуваних та звільнених від оподаткування операцій, особливості оподаткування експортних та імпорتنих операцій, поняття податкової накладної, порядок обліку, звітування та внесення податку до бюджету.

– Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» №402/97-ВР від 26.06.97 р. Цей Закон визначає порядок справляння та використання збору на обов'язкове державне пенсійне страхування.

Нормативні документи, що регулюють облік та аналіз дебіторської заборгованості

	Податковий кодекс України
	Цивільний кодекс України
	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»
<i>Перший рівень</i>	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»
	Закон України «Про захист прав споживачів»
	Закон України «Про відновлення платоспроможності боржників або визнання його банкрутства»
<i>Другий рівень</i>	Постанова КМУ «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які

	повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів»
	Постанова КМУ «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення»
	П(С)БО 2 «Баланс»
<i>Третій рівень</i>	П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»
	П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів»
	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»
	Інструкція про мнужбові відрядження у межах України та за кордон
<i>Четвертий рівень</i>	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу зобов'язань і господарських операцій підприємств і організації
<i>П'ятий рівень</i>	Наказ про облікову політику підприємства

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ I. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

1.1 Загальні відомості про ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

ПрАТ «Оболонь» — корпорація з виробництва пива, безалкогольних та слабоалкогольних напоїв, мінеральної води. Окрім цього, компанія має дозволи на гуртову та роздрібну торгівлю напоями, діяльність транспортних агентств. До складу компанії входять головний завод у Києві з віддаленими виробництвами в Олександрії та Чемерівцях Хмельницької області, два дочірні підприємства — «Пивоварня Зіберта» (Фастів, Київська обл.) та «Красилівське» (Красилів, Хмельницька обл.), а також підприємства з корпоративними правами в Бершаді, Коломиї, Охтирці, Рокитному, Севастополі та Чемерівцях.

Історія компанії веде свій початок із 1974 року, коли розпочалося будівництво Київського пивзаводу № 3. Місцем для будівництва нового заводу було обрано київський район Оболонь. Цей вибір визначався наявністю великих запасів м'якої та чистої води. Станом на 2010 рік головне підприємство використовує воду принаймні з 13 артезіанських свердловин, перші 4 з яких були відкриті у 1977, ще 3 — у 1978, 1 — у 1979, 2 — у 1999, 2 — у 2003, 1 — у 2005 рр. Вода з глибин юрського горизонту (290м) вважається високоякісною основою для варіння пива. Експертами запросили чеських фахівців. Саме вони й визначили місце будівництва нового пивоварного заводу. Відкриття виробництва було приурочене до літніх Олімпійських ігор 1980 року. Перші 330 дал пива було наливо 8 травня 1980 р., а 12 листопада відбулося офіційне відкриття заводу. В 1981 році солодовня пивоварні випустила свій перший солод, в період з 1985–1997 виробничі потужності солодовні збільшено втричі. З 1983 р. завод носить назву «Оболонь».

Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ I	Номер сторінки
Здобувач	Біба М.В.		05.03.21		
Науковий керівник	Чернелевський Л. М.		10.03.21		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л. М.		04.06.21		

1986 року на базі Київського пивзаводу № 3 створено Пивобезалкогольне об'єднання «Оболонь», до якого ввійшли також Київський пивзавод № 1, Київський пивзавод №2 (нині ПАТ «Пивзавод на Подолі») та Фастівський пивзавод (нині ДП ПрАТ «Оболонь» «Пивоварня Зіберта»). 1989 року на посаду Генерального директора Пивобезалкогольного об'єднання «Оболонь» обрано Олександра Слободяна. Починається експортна діяльність підприємства. Вперше «Жигулівське пиво/Zhiguli Beer» виробництва «Оболоні» надходить до споживачів Великої Британії.

1 липня 1990 року колектив за ініціативи Генерального директора Олександра Слободяна бере підприємство в оренду з правом викупу. В 1992 році компанія першою в Україні стала на шлях приватизації. 27 серпня «Оболонь» отримує приватизаційне свідоцтво Фонду Держмайна України № 1, тим самим входить в історію як перше приватне підприємство незалежної України. Відтепер вся продукція цього виробника випускається під торговою маркою «Оболонь».

ПрАТ «Оболонь» створене 25 березня 1993 року в процесі приватизації державного майна Київського виробничого об'єднання по випуску пива, безалкогольних напоїв та мінеральних вод «Оболонь» шляхом викупу цього майна трудовим колективом Київського орендного підприємства «Оболонь» та створення на базі цього майна Закритого акціонерного товариства «Оболонь».

Розвиток компанії супроводжувався територіальним розширенням. У 1994 р. ЗАТ «Оболонь» стає власником законсервованого об'єкта незавершеного будівництва в м. Красилові Хмельницької області. Це дочірнє підприємство випускає під торговою маркою «Оболонь» мінеральну воду, безалкогольні та слабоалкогольні напої і є першою оптово-торгівельною базою ЗАТ «Оболонь». У 1996 р. ЗАТ «Оболонь» стає співвласником ВАТ «Севастопольський пиво-безалкогольний завод», ЗАТ «Бершадський пивокомбінат», залучено інвестиції у ВАТ «Дяtkівці». З 1997 компанія є співвласником ВАТ «Охтирський пивоварний завод». 1998 року в м. Чемерівці Хмельницької області створена науково-виробнича асоціація «Нива Оболонь», що займається селекційною роботою, виведенням, випробовуванням, промисловим розмноженням насіння перспективних сортів ячменю та забезпечує ним ЗАТ «Оболонь». Також відбувається розширення на зовнішніх ринках: з квітня 2006 продукція експортується до Канади та Франції.

Впроваджено ряд технологій та інновацій. 1993 року вводиться в дію лінія розливу пива в пляшки ємністю 0,33 літра. 1 вересня 1995 року у цеху розливу № 6 вводиться в дію перша в Україні лінія розливу безалкогольних напоїв у пляшки ПЕТ. Наступного року у цеху розливу № 3 головного заводу запрацювала перша в Україні лінія розливу пива у кеги ємністю 50л для ресторанного бізнесу. В грудні 1997 році вперше в Україні «Оболонь» запустила 24-тисячну лінію розливу пива, безалкогольних і слабоалкогольних напоїв в алюмінієві банки. 1998 року «Оболонь» першою в Україні випускає на ринок пиво у власній скляній пляшці стандарту NRW. У 1999 «Оболонь» засновує на українському ринку пива сегмент упаковки ПЕТ місткістю 1л та 2л і 30-літрові кеги для ресторанного та барного бізнесу. 2002 року запущено нову лінію по розливу пива у кеги виробництва німецької компанії «KHS». Починається розлив напоїв у нову тару ПЕТф 0,5 л напоїв «Кола нова», «Оболонська», «Шарм». Рік потому випущено 5-літровий бочонок пива «Оболонь» та «Оболонь Безалкогольне». У 2004 році налагоджено випуск світлого пива «Класичне» у ПЕТ-пляшці ємністю 1 л.

Тим часом на виробництві впроваджувалося нове обладнання, що дозволяло збільшити обсяги продукції та покращити її якість. У 1998 році введено в дію нове

сучасне бродильне обладнання — циліндро-конічні танки (ЦКТ — апарати, де проходять процеси бродіння пива). 2001 року пройшло переоснащення власного солодового виробництва, що удвічі збільшило його потужність.[18] У 2003 році на Фастівському пивзаводі відбулося відкриття нового цеху розливу. Того ж року завод «Оболонь» дооснастив свій цех фільтрації новим фільтром свічки «Inopro Getra ECO» виробництва «KHS». 25 травня 2004 року запущена найбільша в Україні лінія розливу пива у скляні пляшки продуктивністю 110 000 пляшок об'ємом 0,5 л за годину. Запущено нові варильні порядки виробництва німецької фірми «Ziemann». Одночасно були встановлені 20 нових ЦКТ. У 2008 році на головному заводі запущено дві нові лінії розливу пива у банки та скляні пляшки, розширено кегову лінію, втричі збільшено потужності установки з виробництва безалкогольного пива.

Продукція та технології компанії були відзначені відповідними сертифікатами якості. Так, у 1998 році, першою в галузі, компанія «Оболонь» отримала Міжнародний сертифікат на систему управління якістю ISO-9001:1994, виданий німецькою фірмою DEKRA. 1999 року компанії було видано сертифікат СовАсК за стандартом ISO-9001:94, що розповсюджувався на територію СНД. У 2001 році вперше в Україні ЗАТ «Оболонь» отримала Міжнародний сертифікат відповідно до стандарту ISO-9001:2000. У 2003 році видано сертифікат УкрСЕПРО за стандартом ДСТУ ISO 9001-2001. У 2005–2008 рр. сертифікати оновлено відповідно до ISO-14001:2004, ISO 22000:2005 (НАССР) та OHSAS-18001. У 2008 р. органом сертифікації ДП «Укрметртестстандарт» на ЗАТ «Оболонь» вперше проведено скомбінований аудит 4-х систем управління одночасно, та видано 4 сертифіката відповідності ДСТУ ISO 9001-2001, ДСТУ ISO 14001:2006, ДСТУ ISO 22000:2007 та ДСТУ-П OHSAS 18001:2006.

В 2009 році відбулося урочисте відкриття солодового заводу в смт. Чемерівці Хмельницької області, який є одним із найсучасніших у Європі. Інвестиції у проєкт склали \$ 100 млн. Потужність підприємства складає 120 тис. тон солоду на рік. В 2009-2011 роках введено в експлуатацію реконструкцію виробничого комплексу в м. Олександрія, що запровадило виробництво слабоалкогольних та безалкогольних напоїв в скляній тарі, ПЕТ пляшках та жестианих банках, а також лінію розливу в кеги, запроваджено випуск тари (ящики) та кріпильно - пакувальної стрічки, збудовано фірмовий магазин тощо. Загальні інвестиції в виробничий комплекс становили понад 50 млн. грн. Крім того в 2012 році ПАТ "Оболонь" розпочала в м. Олександрія виробництво преформ для ПЕТ пляшок вагою 31,7 г (1л) та 34,7 г (1,25л), кошторис будівництво становив 62 млн.грн.

Нині «Оболонь» є єдиною українською корпорацією, що входить до сорока найбільших пивоварних концернів світу (за рейтингом німецького журналу Focus[40]). Станом на 2009 рік, «Оболонь» є другою після САН ІнБев Україна на ринку виробництва пива в Україні з часткою ринку 32,2%

У 2009 році підприємства ПрАТ «Оболонь» випустили 96,1 млн дал пива, 14,8 млн дал безалкогольних напоїв, 2,4 млн дал слабоалкогольних напоїв і 8,3 млн дал мінеральної води. Такі обсяги виробництва дозволяють «Оболоні» бути одним із лідерів на всіх ринках, де представлена продукція корпорації.

В 2012 році завершилася реконструкція ДП ПАТ "Оболонь" "Пивоварня Зіберта" в м. Фастів (ТОВ "Пивоварня Зіберта", що дозволило збільшити його потужність до 10 млн. дал. пива на рік. В 2012-2015 роках виконувалася реконструкція виробничих потужностей ДП ПАТ "Оболонь" "Красилівське": реконструйовано цех розливу № 1 та склад готової продукції № 2, водопідготовку, в 2015 році запроваджено випуск нового

для корпорації виду продукції - настоянок. Загальна вартість проектів становила понад 30 млн. грн. В 2012 році на ПрАТ "Дятківці" в м. Коломия запроваджено виробництво снєків. В 2013 році введено в експлуатацію 1-шу та 2-у черги реконструкції підприємства з доведенням потужності до 130 млн. дал. пива на рік. Інвестиції у проект склали більше 420 млн. грн. В 2014 році введено в експлуатацію після реконструкції цех розливу №2 та започатковано випуск бутильованої води. Наприкінці 2014 року завершено розширення елеватора солодового заводу в смт. Чемерівці Хмельницької області, додаткові 14 силосів якого дозволили збільшити потужність на 2160 м3. Інвестиції у проект становили 20,5 млн. грн.

На ринок випущено чимало брендів. Серед пивних напоїв — це «Оболонь Світле» (1992), «Оболонь Темне» (1992), «2000» (1998), «Оболонь Соборне» (1998), «Понт» (2001), «Магнат» (2001; перезапуск бренду у 2008), «Фан Клуб» та «Портер» (2002), «Міцне» (2003), «Біле» та «Пшеничне» (2003), «Оболонь Безалкогольне» (2003), Охтирське «Ювілейне» (2003), «Оболонь Класичне» (2004), Obolon Special edition (2004), «Оболонь PILS» (2005), «hike limited edition premium winter beer» (2005), «hike limited edition premium spring-summer collection» (2006), «Колекція Зібєрта» («Класичний англійський Портер», «Класичне фламандське Біле» та «Класичне німецьке Пшеничне», 2006), оновлене «Оболонь Нефільтроване» (2008), оновлене «Оболонь Преміум» (2008), «hike fusion» (2008), hike premium non-alcoholic energy beer (2009), «Оболонь Живе» (2009). На ринку слабоалкогольних напоїв були представлені «Шарм» (2001), «Нєстримна Мері» (2002), «Бірмакс Лимон» (2002), «Бірмакс Вишня» (2003) та напої серії «Джинів»: «Пітахайя», «Лимон», «Грейпфрут» (2003), «Джин Апельсин» (2003), напої серії Torsida («Парадіз», «Самурай», «Тореодор», «Карибська ніч» і «Пасіфіко», 2004), «Beermix Cola» (2005), «Махітос» і «Тєкіза» (2006), «BeerMix Апельсин» і «BeerMix Малина» (2006), [16] BeerMix Energy (2009). Для ринку безалкогольних напоїв випущено «Спорт» (1997), традиційно бочковий напій "Оболонь Квас» і «Живчик» (1999), «Кола Нова», «Оболонь Оранж АСЕ» (2000), «Живчик Унік» (2001), та «Живчик Лимон» (2002), [5] «Живчик Груша» (2006), «Frest» («Frest crystal», «Frest fresh», «Frest fire», 2008), «Квас Богатирський справжній» (2008), «Frest ice-lime» (2009), «Квас Богатирський» (2010). У 2002 році була випущена мінеральна вода під маркою «Оболонська плюс апельсин», у 2006 — «Прозора Вершина якості».

Окрім напоїв, компанія займається випуском промислових товарів, таких як пивоварний солод, гранульована пивна дробина, бандажна стрічка (виготовляється з переробленої ПЕТ-тари). У 2009 році було виготовлено 158,4 тис. тонн пивоварного солоду.

Продукція копмпанії дуже різноманітна. Наразі портфель компанії формують дванадцять пивних торгових марок:

- «Оболонь» (Оболонь Світле, Оболонь Солодове, Оболонь Нефільтроване, Оболонь Трофейне, Оболонь Безалкогольне)
- «hike» (hike premium, hike-chill, hike alcohol-free)
- «BeerMix» (BeerMix Вишня, BeerMix Лимон, BeerMix Малина, BeerMix Гранат, BeerMix Кавун)
- «Зібєрт» (Zibert Світле, Zibert Weissbier)
- «Carling»

- «Zlata Praha» (Zlata Praha, Zlata Praha Cerne)
- «Жигулівське»
- «Десант»
- «Hadrmix» (Hadrmix Citrus, Hadrmix Lemon+Ginger)
- «Piwny kubek» ("Пивний кухоль")
- «Южанка»
- «Охтирське» (Охтирське світле, Охтирське козацьке, Рідний Шубін Світле).

Марки сидру, що виготовляються компанією:

- «Ciber» (Ciber, Ciber Квіти бузини, Ciber Журавлина)
- «Sharm» (Sharm, Sharm Персик)

Алкогольні напої компанії:

- «Водка Лайм»
- «Ром-кола»
- «Бренді-кола»
- «Джин-тонік»
- «Віскі Вишня»
- «Rio» (Rio Піна Колада, Rio де Мохіто, Rio Маргарита)
- «Живчик», найуспішніший бренд безалкогольних напоїв компанії «Оболонь»

Безалкогольними брендами компанії є:

- «Живчик» (Живчик Яблуко, Живчик Яблуко негазований, Живчик Лимон, Живчик Груша, Живчик Вишня, Живчик Апельсин, Живчик Апельсин негазований)
- «Лимонад»
- «Ситро»
- «Тархун»
- «Байкал»
- «Оболонь зі смаком лайма»
- «Кола Нова»
- «Унік»
- «Квас Старокиївський» (Старокиївський, Старокиївський Білий, Старокиївський Темний)

Мінеральні та питні води:

- «Оболонська» (Оболонська, Оболонська слабогазована, Оболонська-2, Оболонська-2 негазована, Оболонська плюс лимон, Оболонська з лимоном і апельсином)
- «Прозора» (Прозора сильногазована, Прозора негазована)
- «Аквабаланс»
- «Охтирська»
- «Збручанська 77»
- «Кремінка»

Снеки:

- «Оболонські сухарики» (“Оболонські” зі смаком барбекю, “Оболонські” зі смаком холодцю та хрону, “Оболонські” зі смаком червоної ікри, “Оболонські” зі смаком бекону)
- «Bulba Grenki» (Bulba Grenki зі смаком копчених ковбасок, Bulba Grenki зі смаком холодцю з хроном, Bulba Grenki зі смаком бекону)

Промислові товари:

- Солод
- Пивна дробина
- Бандажна стрічка
- ПЕТф-преформа
- Ящик

Експорт. «Оболонь» першою у колишньому СРСР почала експортувати пиво за кордон. У 1989 році першими відчували смак українського пива у Великій Британії. У 2009 році компанія почала експорт ячмінного солоду та пивної дробини. Розглядається можливість експорту пива в країни Африки. Пробні поставки вже здійснені до Республіки Конго. Матеріал, що виробляється у результаті переробки ПЕТ-пляшок, експортується до Китаю. Окрім цього, станом на 2008 рік, матеріали та сировина виробництва компанії експортуються до Бельгії, Білорусі, Німеччини, Польщі, Росії, Словенії та Франції.

Корпорація «Оболонь» експортує такі марки продукції:

- пиво «Оболонь» (Безалкогольне, Біле, Лагер, Преміум, Оксамитове, Портер, Міцне, Пшеничне, Світле)
- безалкогольні напої («Оранж А. С. Е.», «Живчик», «Живчик Лимон», «Живчик Унік», «Квас Богатирський», «Оболонь Лимонад», «Оболонь Ситро», «Кола Нова»)
- вода «Оболонська» (Оболонська, Оболонська 2, Оболонська 3, Оболонська плюс Лимон)

За підсумком 2018 року серед українських компаній-експортерів пива «Оболонь» стала лідером із часткою ринку 79,4% (27 млн дал).

В серпні 2013 року компанія, внаслідок тотального блокування українського

експорту, повністю припинила експортні поставки в Росію.

У грудні 1998 р. компанія випустила на ринок пиво під назвою «2000», яке було першим на українському ринку пивом підвищеної міцності та випускалося у високих пляшках європейського зразка.

Для вдосконалення якості продукції та усіх виробничих процесів компанія оновлює обладнання. Це дозволяє бути серед лідерів за рівнем технічного оснащення не тільки в Україні, але й в Європі.

Проектна потужність заводу у Києві становить 11 млн. гектолітрів пива на рік, що робить підприємство найбільшою пивоварнею Європи. На заводі встановлено варильну систему німецької фірми Ziemann, яка здійснює до 12 варок на день по 750 гектолітрів холодного сусла. Для забезпечення якості продукції задіяно чотири потужні фільтраційні установки, виконані німецькою фірмою KHS. Потужність найбільшого фільтра — 950 гектолітрів на годину. На заводі діє одна з найбільших у Європі ліній розливу у скляні пляшки потужністю 110 тис. пляшок на годину виробництва німецької компанії KHS. Крім цього, на заводі працюють потужні лінії розливу у банки, ПЕТ пляшки та кеги.

З метою зменшення навантаження на довкілля «Оболонь» інвестувала в унікальну установку для сушки пивної дробини — маси, яка у величезних кількостях (до 700 тонн в день) утворюється в процесі приготування пивного сусла. Після висушування і грануляції пивна дробина є дуже корисним кормом для худоби, що не може не зацікавити великі сільськогосподарські підприємства.

У звітному періоді Підприємство залишалося ключовим гравцем галузі, яка характеризується жорсткою конкуренцією, значним впливом сезонних змін та загальної економічної ситуації в Україні і світі, у тому числі - у зв'язку з кризою, викликану Covid19. Впродовж звітного періоду Підприємство вело активну брендингову політику. Зокрема, були випущені:

- Категорія «ПІВО»: «Zibert Баварське» ПЕТ 1,75 л, «Zibert Світле» ПЕТ 2,25 л, «Germanarich» скло 0,5 л, ж/б 0,5 л, «Оболонь Київське Міцне» ПЕТ 1 л, «Obolon Premium Dark Brew» ПЕТ 1 л, «Zlata Praha Світле» ПЕТ 1 л, «Hardmix Tequila&Lime» ПЕТ 0,6 л.
- Категорія «СЛАБОАЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ»: Сидр «Ciber Rose» скло 0,5 л, ПЕТ 0,8 л, «Obolon Hard Seltzer Orange&Lemon» ж/б 0,5 л, «Obolon Hard Seltzer Black Cherry» ж/б 0,5 л.
- Категорія «БЕЗАЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ»: «Живчик зі смаком яблука та винограду» ПЕТ 2 л, «Живчик зі смаком яблука та лісових ягід» ПЕТ 2 л.
- Категорія «МІНЕРАЛЬНА ВОДА»: «Оболонська слабогазована» ПЕТ 1,5 л.

За результатами 2020 року Підприємство визнало чистий дохід у розмірі 5 549,7 млн. грн. На загальний приріст доходів у 2020 році в порівнянні з 2019 роком в основному вплинули: дохід від продажу пива, що збільшився на 4,15%, дохід від продажу слабоалкогольних напоїв, що збільшився на 15,25% та доходу від іншої реалізації, що збільшився на 35,0%.

Завдяки значному поліпшенню фінансових результатів у за весь 2020 рік, Підприємство виконало основні фінансові показники.

Не зважаючи на кризу викликану Covid-19, обсяги продажів залишилися на рівні

минулого року завдяки збільшення частки на ринку пива (Україна) та збільшення експорту. Операційний прибуток збільшився в 2 рази завдяки зменшенню собівартості та несуттєвому зростанню операційних витрат.

За 2020 рік показник EBITDA склав 876,8 млн. грн., що суттєво покращило ключові фінансові показники Підприємства: показник відношення боргу до EBITDA склав 1,9, при плановому рівні 3,0.

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства проводиться на підставі даних фінансової звітності ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019–2020 роки:

- Форма №1 «Баланс» (див. дод. А);
- Форма №2 «Звіт про фінансові результати»;
- Форма №3 «Звіт про рух грошових коштів»;
- Форма №4 «Звіт про власний капітал»;
- Форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності».

1.2 Організація бухгалтерського обліку на підприємстві

Організація бухгалтерського обліку та звітності на підприємствах ПрАТ «ОБОЛОНЬ» здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XI, Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених наказами Міністерства фінансів України, інших нормативних актів та для забезпечення на підприємствах ПрАТ «ОБОЛОНЬ» в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності єдиних методологічних принципів та методів, що зазначено в обліковій політиці.

Згідно з цим законом бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня його реєстрації до ліквідації в установленому порядку. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження опрацьованих первинних документів, реєстрів і звітності впродовж установленного терміну, але не менш як три роки, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який керує підприємством.

Підприємство самостійно обирає форму ведення і організації бухгалтерського обліку, зокрема, здійснює:

- 1) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером;
- 2) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;
- 3) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерською або аудиторською фірмою;
- 4) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства. Ця форма організації

бухгалтерського обліку не може застосовуватися на підприємствах, звітність яких має оприлюднюватися.

Організаційна структура управління ПрАТ «ОБОЛОНЬ» представлена на рис. 1.2.1. Система управління ПрАТ «ОБОЛОНЬ» складається з багатьох складових.

ПрАТ «ОБОЛОНЬ» згідно із типологією організаційно-управлінських структур належить до лінійно-функціональної організаційної структури управління. Ця структура спирається на розподіл повноважень та відповідальності за функціями управління і прийняття рішень по вертикалі. Вона дає змогу організувати управління за лінійною схемою (директор – начальник цеху – майстер), а функціональні відділи апарату управління лише допомагають лінійним керівникам вирішувати управлінські завдання. При цьому лінійних керівників не підпорядковано керівникам функціональних відділів апарату управління.

Директор технічний розробляє заходи щодо удосконалення техніки і технології виробництва, запобігання і ліквідації аварій та нещасних випадків, створення найсприятливіших умов праці та підвищення культури виробництва, а також заходів, спрямованих на ощадливе витрачання та раціональне використання паливно-енергетичних.

Заступник директора технічного з виробництва здійснює управління та контроль основними виробничими процесами, тобто процесом перетворення сировини в готову продукцію.

Головний механік здійснює нагляд за ефективною роботою обладнання і забезпечує безперервну і технологічно правильну експлуатацію та надійну роботу устаткування, організує розробку планів огляду, випробувань та профілактичних ремонтів устаткування. Забезпечує технічну підготовку виробництва.. Йому підпорядковується ремонтно-механічна дільниця.

Головний енергетик - організує технічно правильну експлуатацію і своєчасний ремонт енергетичного та природоохоронного устаткування і енергосистем, безперервне забезпечення виробництва електроенергією, парою, газом, водою, розробкою графіків ремонту енергетичного устаткування і енергомереж.

Головний технолог керує складанням планів упровадження нової техніки і технології, підвищення техніко-економічної ефективності виробництва, розробленням технологічної документації, організовує контроль за забезпеченням нею цехів, дільниць та інших виробничих підрозділів.

Завідувач виробничої лабораторії здійснює контроль та перевірку продукції на якість та відповідність нормам.

Комерційний директор здійснює керівництво фінансово-господарською діяльністю щодо матеріально-технічного забезпечення, збуту продукції.

Відділ кадрів здійснює управління та організація прийому, відбору та підготовки кадрів, підвищення кваліфікації та перекваліфікації персоналу, оцінка атестації працівників.

Начальник відділу охорони займається вирішенням проблем щодо охорони праці, організації оптимальних умов праці та техніки безпеки на виробництві.

Заступник директора з будівництва забезпечує виконання робіт з капітального будівництва, цільове та раціональне використання інвестиційних коштів, спрямовуючи

ресурси на технічне переобладнання та реконструкцію, їх концентрацію на об'єктах на завершальних стадіях, скорочення обсягів незавершеного будівництва.

Також на підприємстві функціонує відділ по збуту, який займається просуванням продукції на ринки збуту, розширення продаж, вивчення ринків та потреб споживачів.

Аналізуючи дану структуру можна сказати, що вона є лінійно-функціональною. Всі підрозділи створені таким чином, щоб процес функціонування підприємства був найбільш ефективним. На підприємстві є посадові інструкції, які є чіткими і погодженими між собою. Функції підрозділів не дублюються, що дає змогу ефективно використовувати трудовий ресурс управління.

Також на підприємстві ведеться оперативний та бухгалтерський облік результатів діяльності, головний бухгалтер складає фінансову, податкову та статистичну звітність згідно чинного законодавства України. Основним документом, що регламентує організацію та ведення бухгалтерського обліку на ПрАТ «ОБОЛОНЬ» є Наказ про облікову політику.

Організація первинного обліку: основні форми первинних облікових документів за об'єктами обліку:

- 1) облік ОЗ і нематеріальних активів:
 - ОЗ 6 – Інвентарна картка обліку основних засобів;
 - ОЗ 1 – Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
 - ОЗ 9 – інвентарний список основних засобів;
 - НА – Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності;
 - НА 1 – Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів;
- 2) облік запасів та МШП:
 - МШП 2 – Картка обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів;
 - М 2, М 26 – Довіреність;
 - М 2а – Акт на списання бланків довіреностей;
 - М 3 – Журнал реєстрації довіреностей;
 - М 4 – Прибутковий ордер;
 - М 12 – Картка складського обліку матеріалів;
 - М 14 – Відомість обліку залишків матеріалів на складі;
 - М 19 – Матеріальний звіт.
- 3) облік виплат працівникам:
 - П 53 – Платіжна відомість;
 - П 49 – Розрахунково-платіжна відомість;
 - П 13 – Табель обліку використання робочого часу;
- 4) облік готової продукції (робіт, послуг) її реалізації:
 - Прибуткова накладна з виробництва;
- 5) облік грошових коштів і розрахункових операцій:
 - КО 2 – Видатковий касовий ордер;
 - КО 1 – Прибутковий касовий ордер;
 - Банківська виписка;
 - Платіжне доручення;
 - КО 4 – Касова книга.

У загальному випадку, документообіг включає в себе наступні етапи:

- - Складання первинних облікових документів по зроблених господарських операцій;
- - Перенесення відомостей з первинних облікових документів в облікові реєстри;
- - Систематизацію переносимих відомостей шляхом відображення на відповідних рахунках бухгалтерського обліку;
- - Складання бухгалтерської звітності організації після закінчення звітного періоду на підставі даних облікових реєстрів;
- - Складання інвентаризаційних описів, відомостей, актів;
- - Оброблення та систематизацію всіх документів для подальшої здачі в архів.

Графік документообігу розробляється головним бухгалтером. На головного бухгалтера покладається також і контроль за виконанням графіка документообігу. Графік документообігу затверджується керівником організації у вигляді додатку до наказу про облікову політику організації. Також графік документообігу на підприємстві, в установі має забезпечити оптимальну кількість підрозділів і виконавців, через які проходить кожний первинний документ, визначити мінімальний термін його знаходження в підрозділі, а також сприяти поліпшенню облікової роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня його механізації та автоматизації.

Порядок формування графіку документообігу на підприємстві у розрізі первинних документів та їх призначення. (рис. 1.2.1)

Дотримання встановлених вимог до оформлення і змісту первинної облікової документації.

Первинні документи у тому числі на паперових і машино зчитуваних носіях інформації, повинні мати такі обов'язкові реквізити: назва документа (форма), код форми, дата і місце складання; зміст господарської операції (у натуральному вартісному виразах), посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особисті підписи або інші знаки, що одночасно ідентифікують особу, яка здійснила господарську операцію.

Залежно від характеру операції та технології обробки даних до первинних документів можуть бути включені додаткові реквізити.

При застосуванні обчислювальної техніки та іншої оргтехніки реквізити можуть бути зашифровані у вигляді коду.

При складанні документу на машино зчитуваних носіях інформації підприємство, установа зобов'язані за свій рахунок і власними силами виготовити їх копії на паперових носіях на вимогу контролюючих або судових органів та своїх клієнтів.

Первинні документи мають бути складені в момент здійснення операції, а якщо це неможливо – безпосередньо по закінченні операції. Відповідальність за своєчасне та якісне складання документів, передачу їх у встановлені терміни для відображення у бухгалтерському обліку, за достовірність даних, наведених у документах, несуть особи, які склали і підписали ці документи.

№ з/п	Етапи документообігу		Види документів		
	Документ	Назва	Прибутковий касовий ордер	Видатковий касовий ордер	Накладна-вимога на відпуск матеріалів
1		Шифр	КО-1	КО-2	М-11
2	Виписка	Виконавець	Бухгалтер	Бухгалтер	Бухгалтер
		Дата	У день оприбуткування грошей	У день видачі грошей	У день відпуску матеріалів
3	Дозвільний напис	Підпис	Головний бухгалтер	Головний бухгалтер	Головний бухгалтер
		Підпис		Керівник підприємства	
		Дата	У день оприбуткування грошей	У день видачі грошей	У день відпуску матеріалів
4	Ресстрація	Виконавець	Бухгалтер	Бухгалтер	Бухгалтер
		Дата	У день оприбуткування грошей	У день видачі грошей	У день відпуску матеріалів
5	Виконання операції	Виконавець	Касир	Касир	Комірник
		Дата	У день ресстрації	У день ресстрації	У день відпуску матеріалів
6	Обробка	Виконавець	Бухгалтер	Бухгалтер	Бухгалтер
		Дата	На наступний день після приймання документа	На наступний день після приймання документа	На наступний день після приймання документа
7	Запис у ресстри обліку	Виконавець	Бухгалтер	Бухгалтер	Бухгалтер
		Дата	На наступний день після приймання документа	На наступний день після приймання документа	На наступний день після приймання документа
8	Поточне зберігання і передача в архів	Виконавець	Бухгалтер	Бухгалтер	Бухгалтер
		Дата	По закінченню кварталу	По закінченню кварталу	Після подання річного звіту

Рис. 1.2.1 Порядок формування графіку документообігу на підприємстві у розрізі первинних документів та їх призначення

Підписи осіб, відповідальних за складання первинних документів, на обчислюваних машинах та інших засобах організаційної техніки, виконуються у вигляді пароллю або іншим засобом автоматизації, що дає змогу однозначно ідентифікувати особу, яка здійснила господарську операцію. Обов'язкові реквізити первинних документів зазначені на рис. 1.2.2.

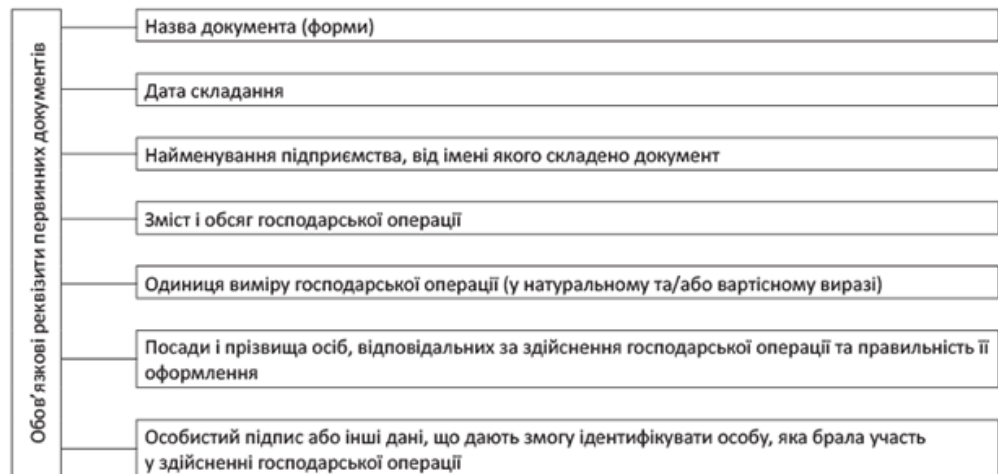

Рис. 1.2.2 Обов'язкові реквізити первинних документів

Документ на машино зчитуваному носії повинен мати код особи, відповідальної за правильність складання документа. Належність коду конкретній особі реєструється організацією-створювачем документа на машино зчитуваному носії, а також створюються технічні, програмні засоби та організаційні умови, що виключають можливість користування чужими кодами.

Первинні документи складаються на бланках типових форм, затверджених Міністерством статистики України, а також на бланках спеціалізованих форм, затверджених міністерствами і відомствами України. Документування господарських операцій може здійснюватися з використанням виготовлених самостійно бланків, які повинні обов'язково містити реквізити типових або спеціалізованих форм.

Додаткові вимоги до створення первинних документів про касові і банківські операції, рух цінних паперів, товарно-матеріальних і інших об'єктів майна передбачаються іншими нормативними актами.

Порядок використання та обліку бланків первинних документів суворої звітності, а також коло господарських операцій, оформлення яких проводиться на таких бланках, визначаються окремими нормативними актами.

Записи у первинних документах, облікових регістрах повинні здійснюватися тільки у темному кольорі чорнилом, пастою кулькових ручок, за допомогою друкарських машинок, засобів механізації та іншими засобами, які б забезпечили збереження цих записів протягом визначеного терміну зберігання та запобігти внесенню несанкціонованих і непомітних виправлень. Вільні рядки в первинних документах підлягають обов'язковому прокресленню.

Головний бухгалтер забезпечує складання на основі даних бухгалтерського обліку фінансової звітності підприємства, підписання її та подання в установлені строки користувачам. Здійснює заходи щодо надання повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства. Головному бухгалтеру підпорядковується бухгалтерія.(рис. 1.2.2)

Рис. 1.2.2 Організаційна структура бухгалтерії ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

1.3 Коментар до облікової політики ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

Облікова політика – це сукупність принципів, методів та процедур, які використовуються підприємством для складання і подання фінансової звітності підприємства. Метою облікової політики є забезпечення одержання достовірної інформації про майнове і фінансове становище підприємства та регулювання його діяльності.

Зміст політики оформлюється спеціальним наказом або розпорядженням, що затверджується керівним підприємства. Він несе відповідальність за його зміст.

Наказ (або статут) містить так розділи:

2. Загальні положення.
3. Організація бухгалтерського обліку.
4. Організація податкового обліку.

5. Організаційні питання.

Облікова політика повинна дати відповіді на питання:

1. Хто веде облік (чисельність і структура облікового апарату).
2. Як ведеться облік (за допомогою яких рахунків, документів, форм обліку, яких реєстрів, техніка ведення обліку).
3. В які строки та як здійснюється збір, обробка, узагальнення та надання інформації.

Перерахунок іноземних валют

З огляду на економічну сутність основних подій та обставин, функціональною валютою Підприємства було визначено гривню.

Операції в іноземній валюті первісно обліковуються у функціональній валюті за курсом, що діяв на дату операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом на звітну дату. Всі різниці відображені у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки. Немонетарні активи і зобов'язання в інших валютах відображені за історичною вартістю за обмінним курсом, що діяв на дату первинної операції.

Гривня не є конвертованою валютою за межами України. В Україні офіційні обмінні курси встановлюються щоденно Національним банком України (НБУ). Ринкові курси можуть відрізнятись від офіційних, але в межах вузького коридору, що контролюється НБУ.

Офіційні курси валют, що встановлюються НБУ та в яких Підприємство проводить основні операції:

Офіційний курс НБУ	Долари США	Євро
31 грудня 2020р	28,2746	34.7396
31 грудня 2019р.	23.6862	26.4220
31 грудня 2018р.	27,6883	31,7141

Облік в умовах гіперінфляції

Протягом десятирічного періоду, що закінчився 31 грудня 2000р., українська економіка вважалася гіперінфляційною. Тому Підприємство застосувало МСБО 29. Вплив застосування МСБО 29 полягає в тому, що немонетарні статті, включаючи статті капіталу, були перераховані із застосуванням відповідних індексів інфляції в одиниці виміру, які були чинні на 31 грудня 2000р., і ці перераховані показники були покладені в основу облікових записів у наступних облікових періодах.

Інвестиція в асоційоване підприємство

Інвестиція Підприємства в асоційоване підприємство відображається за методом участі в капіталі. Асоційоване підприємство – це підприємство, в якому Підприємство має значний вплив, але яке при цьому не виступає в ролі дочірнього або спільного

підприємства.

Згідно з методом участі в капіталі, інвестиції в асоційоване підприємство відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан по собівартості плюс зміни у частці Підприємства в чистих активах асоційованого підприємства, що відбулося після придбання. Пов'язаний з асоційованим підприємством гудвіл включається в балансову вартість інвестиції і не амортизується. Після застосування методу участі в капіталі, Підприємство визначає, чи необхідно визначити додатковий збиток від зменшення корисності чистої інвестиції Підприємства в асоційоване підприємство. Частка Підприємства в прибутках та збитках асоційованих підприємств відображається у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки. При змінах безпосередньо у власному капіталі асоційованого підприємства, Підприємство визначає свою частку в будь-яких змінах та, при необхідності, відображає її у консолідованому звіті про зміни в акціонерному капіталі. Прибутки чи збитки від операцій між Підприємством асоційованими підприємствами виключається відповідно до розміру інвестиції в асоційоване підприємство.

Звітні дати асоційованого підприємства і Підприємства є ідентичними, політика бухгалтерського обліку асоційованих підприємств відповідає політиці, яка застосовується Підприємством стосовно подібних операцій і подій за подібних обставин.

Основні засоби

Основні засоби (ОЗ), за виключенням виробничого технологічного устаткування, відображені за історичною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу і накопиченого збитку від зменшення корисності. Історична вартість основних засобів, придбаних до 1 січня 2001р., перерахована в одиниці вимірювання станом на 31 грудня 2000 року.

Виробниче технологічне устаткування оцінюється по справедливій вартості, за вирахуванням амортизації.

Оцінка ОЗ здійснюється з достатньою регулярністю для забезпечення того, щоб справедлива вартість переоціненого активу суттєво не відрізнялася від його балансової вартості.

Амортизація ОЗ нараховується за лінійним методом на основі наступних очікуваних строків корисного використання відповідних активів:

Будівлі	5-40 років
Машини та обладнання	3-20 років
Транспортні засоби	3-12 років
Обладнання для збуту	2-7 років
Інші основні засоби	3-15 років

Дооцінка балансової вартості в результаті переоцінки основних засобів відносяться на резерв переоцінки, відображений у розділі «Капітал» консолідованого звіту про

фінансовий стан, крім тієї частини, у якій вона змінює зменшення вартості того ж активу, раніше визнаного в консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки, і ця частина визначається як прибуток/збиток. Уцінка балансової вартості признається в прибутках/збитках, за винятком випадків, коли уцінка прямо компенсує дооцінку балансової вартості цих же активів у попередньому періоді й відноситься на резерв переоцінки.

Різниця між амортизацією, нарахованою на первісну вартість активу й амортизацією, нарахованою на балансову вартість активу, щорічно переноситься з резерву переоцінки до нерозподіленого прибутку.

Визнання ОЗ в консолідованій фінансовій звітності припиняється за умови вибуття активу або коли не очікується майбутніх економічних вигод від його використання чи реалізації. Прибуток чи збиток при списанні ОЗ (розрахований як різниця між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу) включається до консолідованого звіту про сукупні прибутки та збитки у тому році, коли визнання активу було припинене.

Залишкова вартість ОЗ, строк корисного використання та метод амортизації переглядається та коригується за необхідності в кінці кожного фінансового року.

Незавершене будівництво відображається за собівартістю, до складу якої входять капіталізовані відсотки протягом періоду будівництва, і включає незавершені споруди та нове обладнання, яке має бути встановлене протягом завершення будівництва. Амортизація не нараховується на об'єкти до моменту завершення будівництва таких активів та їх введення в експлуатацію.

Передоплати за ОЗ представляють собою авансові платежі Підприємства за обладнання та послуги по його встановленню.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, набуті окремо, первісно визначаються за собівартістю. Первісна вартість нематеріальних активів, набутих в результаті об'єднання підприємств, є їх справедливою вартістю на дату придбання. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу. Історична вартість нематеріальних активів, придбаних до 1 січня 2001р., перерахована в одиниці вимірювання станом на 31 грудня 2000 року. При реалізації чи вибутті нематеріальних активів їх вартість і накопичена амортизація вилучається з фінансової звітності, а прибуток чи збиток, отримані у результаті їх вибуття відображається у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки. Амортизація нематеріальних активів нараховується за лінійним методом протягом 10-20 років.

Балансова вартість нематеріальних активів переглядається н предмет зменшення корисності, коли певні події чи зміна обставин вказують на те, що балансова вартість активу не може бути повністю відшкодована.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожен звітну дату Підприємство проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів. За наявності таких ознак або при необхідності проведення

щорічної перевірки Підприємство визначає суму очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу є більшою із двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання. Сума очікуваного відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів незалежно від інших активів або груп активів. Коли балансова вартість активу перевищує суму його відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилася, і його вартість списується до суми відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтуються до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконтування (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі й ризику, властиві цьому активу. При визначенні справедливої вартості за вирахуванням витрат на реалізацію застосовуються різні методики оцінки. Ці розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами, котируваннями цін акцій дочірніх компаній, що вільно обертаються на ринку, чи іншими доступними показниками справедливої вартості.

Збиток від зменшення корисності поточної діяльності визначається у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки в складі тих категорій витрат, що відповідають функціям активу, корисність якого зменшилась.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності, визнаний щодо активу раніше, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак Підприємство здійснює оцінку суми відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності активу, визнаний в попередніх періодах, сторнується лише в тому випадку, якщо були змінені оцінки, застосовані для визначення суми відшкодування активу з моменту останнього визнання збитку від зменшення корисності. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до суми його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не повинна перевищувати балансову вартість (за мінусом амортизації), яка була б визначена, якщо б збиток від зменшення корисності активу не визнати в попередні роки. Сторнування збитку від зменшення корисності визначається у консолідованому звіті про сукупний прибуток та збитки.

Фінансові інструменти

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Підприємство визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан тоді, коли воно стає стороною контрактних зобов'язань стосовно цих інструментів. За винятком торгівельної дебіторської заборгованості. Що не містить суттєвого компоненту фінансування і яка первісно оцінюється за ціною операції у відповідності до МСФЗ 15, всі фінансові інструменти первісно оцінюються за справедливою вартістю з урахуванням витрат на операції, які прямо пов'язані з придбанням фінансового інструменту, крім тих, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток/збиток та первісно оцінюються за справедливою вартістю. Подальша оцінка фінансових активів і фінансових зобов'язань наведена нижче.

Припинення визнання фінансових активів відбувається, коли Підприємство має юридичне право на отримання грошових коштів, або коли фінансові активи і всі пов'язані з ними ризики передані. Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення терміну погашення відповідного

зобов'язання.

Класифікація і визнання фінансових активів

Фінансові активи Підприємства складаються з інвестицій у дольові інструменти інших компаній, грошових коштів, торгової та іншої дебіторської заборгованості та виданих кредитів. Для оцінки фінансових активів після первісного визнання використовується класифікація за такими категоріями:

- фінансові активи, що відображаються за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, що відображаються за справедливою вартістю через прибуток/збиток (FVPL);
- фінансові активи, що відображаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI);

Дана класифікація визначається ґрунтуючись на:

- бізнес-моделі Підприємства по управлінню фінансовим активом;
- характеристиках договірних грошових потоків фінансового активу.

Всі доходи та витрати, пов'язані з фінансовими активами, які визнаються у прибутку або збитку, відображаються у складі фінансових витрат, фінансових доходів або інших фінансових статей, за винятком знецінення торгової дебіторської заборгованості, яка відображається у складі інших витрат.

Фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю, якщо активи відповідають наступним умовам (і не призначені як FVPL):

- вони утримуються в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків;
- договірні умови фінансових активів генерують у певні дати грошові потоки, які є виключно виплатами основної суми боргу та відсотків на непогашену частку основної суми.

Після первісного визнання дані фінансової активи оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Дисконтування не проводиться, якщо його ефект є несуттєвим. Грошові кошти та їх еквіваленти, торгівельна та інша дебіторська заборгованість належить до цієї категорії фінансових інструментів.

Фінансові активи, що утримуються в рамках іншої бізнес-моделі, відмінної від «утримання для одержання договірних грошових потоків» або «утримання для одержання договірних грошових потоків та продажу», класифікуються як відображені за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Крім того, незалежно від бізнес-моделі фінансові активи, договірні грошові потоки яких не є виключно виплатами основної суми та відсотків, класифікуються як FVPL. Усі похідні фінансові інструменти підпадають під цю категорію, крім тих, які визначені та ефективні як інструменти хенджування і для яких застосовуються вимоги обліку хенджування. Активи цієї категорії оцінюються за справедливою вартістю, при цьому прибутки/збитки визнаються у звіті про прибутки та збитки. Справедлива вартість фінансових активів цієї категорії визначається на основі даних активних ринків або за допомогою різних технічних методів оцінки, де не існує

активного ринку.

Усі інвестиції в інструменти власного капіталу та договори на такі інвестиції повинні оцінюватись за справедливою вартістю. Водночас, у виключних випадках, собівартість може бути прийнятною оцінкою справедливої вартості. Така ситуація може мати місце в разі недостатності наявної більш актуальної інформації для оцінки справедливої вартості. Або за наявності широкого діапазону можливих оцінок справедливої вартості, коли собівартість відображає найкращу оцінку справедливої вартості у межах цього діапазону.

Підприємство обліковує фінансові активи як оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI), якщо активи відповідають наступним умовам:

- вони утримуються за бізнес-моделлю, метою якої є як утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків так і продаж.
- Договірні умови фінансових активів призводять до грошових потоків, які є виключно виплатами основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми.

Будь-які прибутки або збитки, визнані в іншому сукупному доході (OCI), будуть рекласифіковані після припинення визнання активу.

Знецінення фінансових активів

Вимоги МСФЗ 9 щодо зменшення корисності використовують більш перспективну форму для визнання очікуваних кредитних збитків – «модель очікуваних кредитних збитків (ECL)», замінивши «модель понесених збитків», що використовувалась в МСФЗ 39.

До інструментів, що охоплюються новими вимогами, належать кредити та інші боргові фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю, та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI), торгова дебіторська заборгованість, договірні активи, визнані та оцінені згідно МСФЗ 15, кредитні зобов'язання та деякі фінансові гарантії (для емітента), які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Визнання кредитних збитків більше не залежить від моменту, коли Підприємство вперше ідентифікує кредитний збиток. Натомість Підприємство розглядає більш широкий спектр інформації при оцінці кредитного ризику та оцінці очікуваних кредитних втрат, включаючи минулі події, поточні умови, обґрунтовані та підтверджені прогнози, які впливають на очікувану здатність отримати майбутні грошові потоки по даному інструменту.

При застосуванні такого перспективного підходу розрізняють:

- фінансові інструменти, кредитна якість яких значно не погіршилась з моменту їх первісного визнання або мають низький кредитний ризик («етап 1») та
- фінансові інструменти, які значно погіршилися в кредитній якості з моменту первісного визнання та чий кредитний ризик не є низьким («етап 2»).

«Стадія 3» охоплює фінансові активи, які мають об'єктивні ознаки знецінення на звітну дату.

«12-місячні очікувані кредитні збитки» визнаються для першої категорії, тоді як «очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового інструменту» визнаються для другої категорії.

Оцінка очікуваних кредитних збитків визначається оцінкою зважених ймовірностей кредитних втрат протягом очікуваного строку дії фінансового інструменту.

Підприємство використовує спрощений підхід як для обліку торговельної та іншої дебіторської заборгованості так і для контрактних активів і створює резерв під знецінення в сумі очікуваних кредитних втрат за весь строк дії фінансового інструменту. Це очікувані недоотримання всього строку дії фінансового інструменту. Це очікувані недоотримання договірних грошових потоків, враховуючи потенційний дефолт у будь-який момент протягом всього строку дії фінансового інструменту. При визначенні очікуваних кредитних втрат Підприємство враховує свій історичний досвід, зовнішні показники та прогнозу інформацію та розраховує очікувані кредитні втрати використовуючи матрицю забезпечення.

Підприємство оцінює зменшення корисності торговельної дебіторської заборгованості для більшості дебіторів на колективній основі, оскільки такі дебітори мають спільні характеристики кредитного ризику, згруповані на основі дат прострочених платежів. Крім того, Підприємство використовує індивідуальну основу з використанням різних сценаріїв щодо ймовірності дефолту для індивідуально значущих дебіторів, з характеристикою кредитного ризику, які не підпадають під згрупування на основі дат прострочених платежів.

Класифікація і визнання фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання Підприємства складаються з банківських кредитів, торговельної та іншої кредиторської заборгованості.

Для оцінки фінансових зобов'язань після первісного визнання використовується класифікація за такими категоріями:

- фінансові зобов'язання – за справедливою вартістю у складі прибутків та збитків;
- фінансові зобов'язання – оцінюються за амортизованою вартістю.

Торговельна кредиторська заборгованість визнається первісно за її номінальною вартістю і в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю. Збитки та прибутки, пов'язані з такою оцінкою торговельної кредиторської заборгованості, відображаються як відповідна зміна балансової вартості придбаних товарів (робіт, послуг). Подальша амортизація нарахованого дисконту відображається у складі фінансових витрат.

Збитки та прибутки, а також відсотки та дивіденди, пов'язані з усіма іншими фінансовими зобов'язаннями, визнаються як фінансові доходи або фінансові витрати у Звіті про сукупний дохід.

Запаси

Запаси оцінюються за нижчою з двох вартостей: або за собівартістю або за чистою вартістю реалізації. Витрати, пов'язані з транспортуванням кожного виду продукції до його теперішнього місцезнаходження та доведення до теперішнього стану, обліковуються

таким чином:

- сировина – за вартістю придбання за методом середньозваженої оцінки;
- готова продукція та незавершене виробництво – за вартістю матеріалів та праці, а також пропорційної частки накладних виробничих витрат, виходячи зі звичайної виробничої потужності.

Чиста вартість реалізації ґрунтується на оціночній ціні реалізації в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням очікуваних майбутніх витрат, пов'язаних з доведенням продукції до готовності та з її реалізацією.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на банківських рахунках, грошові кошти в касі та короткострокові банківські депозити з контрактним строком погашення до трьох місяців.

Для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів, грошові кошти та їх еквіваленти складають з грошей та еквівалентів, згідно з вищенаведеним визначенням, за мінусом несплачених банківських овердрафтів.

Викуплені власні акції

Викуплені власні акції відображаються в консолідованому звіті про фінансовий стан як вирахування з капіталу.

У випадках, коли Підприємство чи його дочірні компанії викупувають акції Підприємства, сума сплаченого відшкодування, включаючи транзакційні витрати за мінусом податку на прибуток, вираховується з капіталу як викуплені власні акції до того моменту, коли вони будуть анульовані чи пере випущені. Підприємство не визнає жодних прибутків чи збитків, зв'язаних з купівлею, продажем або анулюванням власних акцій, у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки. Якщо в наступних періодах такі акції продаються, усі надходження від продажу включаються до капіталу.

Акції, що знаходяться у власності дочірніх підприємств, які консолідуються, відображається як викуплені власні акції.

Кредити та позики

Кредити та позики визнаються спочатку за справедливою вартістю винагороди, отриманої Підприємством, за вирахуванням витрат на проведення операції.

Після початкового визнання суми кредитів та запозичення відображаються за амортизованою вартістю з використання методу ефективної ставки відсотка.

Прибутки та збитки визнаються у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки у момент припинення визнання або у процесі амортизації.

Витрати на позики

Підприємство капіталізує витрати на кредити в складі вартості активу, якщо існує ймовірність того, що вони принесуть майбутні економічні вигоди і, якщо вони відносяться безпосередньо до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, включаючи незавершене будівництво.

Якщо кошти позичаються спеціально з метою отримання кваліфікованого активу, то сума витрат на кредити, яка підлягає капіталізації у складі цього активу, визначається як фактичні витрати на кредити, понесенні протягом певного періоду.

Якщо кошти позичені без спеціальної мети та використовуються для отримання кваліфікованого активу, то сума витрат на кредити, яка підлягає капіталізації, визначається шляхом застосування норми капіталізації витрати для цього активу. Норма капіталізації визначається на підставі середньозваженої суми витрат на позики по всіх непогашених кредитах протягом звітного періоду, за виключенням позик, які було отримано спеціально для отримання кваліфікованих активів. Сума витрат на позики, капіталізована протягом звітного періоду, не повинна перевищувати суму витрат на кредити, понесену протягом цього періоду. Капіталізація витрат на позики починається з початку діяльності, спрямованої на підготовку активу до експлуатації, та визнання відповідних витрат. Витрати на позики капіталізуються до моменту готовності активу до введення в експлуатацію.

Зобов'язання з виплат персоналу

Державна пенсійна програма

Підприємство здійснює внески до державного Пенсійного фонду від імені своїх працівників. Внески розраховуються як відсоток від загальної суми заробітної плати. Ці витрати відображаються у консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки в тому періоді, коли відбувається нарахування відповідної суми заробітної плати працівникам.

Забезпечення

Забезпечення визначається тоді, коли Підприємство має теперішнє зобов'язання (юридичне або конструктивне) у результаті минулих подій, існує ймовірність того, що для його погашення знадобиться вибиття ресурсів і сума такого зобов'язання може бути надійно оцінена. У випадках, коли очікується, що всі або частина витрат, необхідних для погашення зобов'язання, компенсуються іншою стороною, компенсація не визнається до моменту отримання.

У випадку, коли вплив вартості грошей у часі є суттєвим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування прогнозованих потоків грошових коштів із застосуванням ставки дисконту, яка відображає ставку до оподаткування та поточну ринкову оцінку грошей у часі, а також ризики, зв'язані з певним зобов'язанням. При дисконтуванні збільшення суми забезпечення, що відображає вплив часу, визначається як процентні витрати.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не визначаються у консолідованій фінансовій звітності, але інформація про них подається у примітках, за виключенням тих випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, що містять економічні вигоди, є незначною.

Умовні активи не відображаються у консолідованій фінансовій звітності, але інформація про них надається, коли надходження економічних вигод є ймовірним.

Оренда

Визначення того, чи є угода орендою або містить ознаки оренди, базується на

аналізі сутності операції. При цьому необхідно встановити, чи залежить виконання угоди від використання конкретного активу чи активів та чи переходить право користування активом в результаті активом даної угоди.

Підприємство як орендар

Фінансова оренда, за якою до Підприємства переходять всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням орендованим активом, капіталізується при первісному визначенні за нижчою з двох величин: справедливою вартістю активу та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів. Орендні платежі розподіляються на фінансові платежі та зменшення орендного зобов'язання таким чином, щоб відсоткова ставка була постійною по відношенню до суми зобов'язання. Процентні витрати відображаються в консолідованому звіті про сукупні прибутки та збитки. Капіталізовані орендовані активи амортизуються протягом меншого з періодів: періоду оренди та строку очікуваного корисного використання, якщо немає достатньої впевненості щодо їх переходу у власність Компанії в кінці строку оренди. Операційні орендні платежі відображаються як витрати у консолідованому звіті сукупні прибутки та збитки за лінійним методом протягом періоду оренди.

Підприємство як орендодавець

Оренда, за умов якої орендодавець зберігає за собою основні ризики та вигоди, пов'язані з використанням даного активу, кваліфікується як оперативна. Початкові прямі витрати, понесені при укладенні договору операційної оренди включаються до балансової вартості орендованого активу та визнаються протягом строку оренди пропорційно доходу від оренди. Потенційні орендні платежі визнаються як дохід у період, в якому вони були отримані.

Виручка за договорами з покупцями

Діяльність Підприємства пов'язана з виробництвом пива, слабоалкогольних та безалкогольних напоїв, а також з наданням супутніх послуг та виробництва солоду. Виручка за договорами з покупцями визнається коли контроль над товарами або послугами передається покупцеві і оцінюється в сумі, що відбиває відшкодування, право на яке Підприємство очікує отримати в обмін на такі товари або послуги. Підприємство прийшло до висновку, що, як, правило, воно виступає в якості принципала в укладених ним договорах, які передбачають отримання виручки, за винятком випадків надання агентських послуг, оскільки зазвичай Підприємство контролює товари або послуги до їх передачі покупцеві.

Продаж пива, напоїв

Виручка від продажу пива, слабоалкогольних та безалкогольних напоїв визнається в певний момент часу, коли контроль над активом передається покупцеві, що відбувається, як правило, при доставці товару. Оплата зазвичай проводиться протягом 30-90 днів з моменту поставки.

Підприємство визначає, чи існують в договорі інших обіцянок, які представляють собою окремі обов'язки до виконання (наприклад, гарантії, бонуси, що надаються за програмою лояльності покупців), на які необхідно розділити частину ціни угоди. При визначенні ціни угоди в разі продажу продукції Підприємство приймає до уваги вплив

змінного відшкодування, наявності значного компонента фінансування, а також негрошові відшкодування і відшкодування, що сплачується покупцеві (при їх наявності).

Змінне відшкодування

Якщо відшкодування за договором включає в себе змінну суму, Підприємство оцінює суму відшкодування, право на яке вона отримує в обмін на передачу товарів покупцеві. Змінна відшкодування оцінюється в момент укладення договору, і щодо його оцінки застосовується обмеження до тих пір, поки не буде найвищою мірою ймовірно, що при наступному вирішенні невизначеності, властивій змінному відшкодування, не відбудеться значного зменшення суми визнаної накопичувальним підсумком виручки. Права на повернення і зворотні знижки за обсяг призводить до виникнення змінного, відшкодування.

Зворотні знижки за обсяг

Підприємство надає певним покупцям ретроспективну поворотну знижку за обсяг на всю продукцію, придбану покупцем після того, як обсяг продукції, придбаної протягом періоду, перевищить пороговий обсяг, зазначений в договорі. Дані знижки згортаються з сумами, що підлягають сплаті покупцем. Для оцінки змінного відшкодування за очікуваними майбутніми поворотними знижками. Підприємство застосовує метод найбільш ймовірної величини для договорів з одним граничним значенням обсягу і метод очікуваної вартості для договорів з більш ніж одним граничним значенням обсягу. Рішення про застосування конкретного методу, який найкращим чином прогнозує суму змінного відшкодування, обумовлено головним чином кількістю порогових значень обсягу, передбачених договором. Потім Підприємство застосовує вимоги щодо обмеження оцінки змінного відшкодування і визначає зобов'язання по поверненню коштів щодо очікуваних майбутніх зворотних знижок.

Значний компонент фінансування

Як правило, Підприємство отримує від покупців короткострокові авансові платежі. В результаті використання спрощеного практичного характеру, передбаченого МСФЗ (IFRS) 15, Підприємство не коригує обіцяну суму відшкодування з урахуванням впливу значного компонента фінансування, якщо в момент укладення договору воно очікує, що період між передачею обіцяного товару або послуги покупцеві і оплатою покупцем такого товару або послуги складе не більше одного року.

Послуги з доставки продукції

Підприємство надає послуги з доставки продукції покупцям, які, як правило, включаються в комплексний договір, який передбачає продаж і доставку покупцеві продукції. Послуги з доставки продукції можуть надаватися іншими постачальниками.

У комплексному договорі на поставку продукції та надання послуг з її доставки є два обов'язки до виконання, оскільки обіцянки передати товар і надати послуги по його доставці можуть бути відмінними і с окремо ідентифікованими. Відповідно, Підприємство розподіляє ціну угоди на основі відносних цін відокремленого продажу продукції і послуг з її доставки.

Виручка від продажу і доставки продукції визначається в певний момент часу, як

правило, в момент поставки обладнання.

Проценти

Дохід визначається при нарахуванні процентів (беручи до уваги ефективний дохід від активу).

Дивіденди

Дохід визнається після встановлення права акціонерів на отримання відповідних виплат.

Орендний дохід

Орендний дохід, який виникає від оперативної оренди, обліковується на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Податок на прибуток

Поточний податок на прибуток розраховується у відповідності до вимог чинного податкового законодавства та визначається на основі доходів, що підлягають оподаткуванню, і витрат, які вираховуються з метою оподаткування, що відображені підприємствами Компанії у податкових деклараціях з податку на прибуток. Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний та минулі періоди визначаються у сумі, яка передбачається до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, які використовуються для розрахунку податку – це ставки та законодавство, які діяли на звітну дату Ставка податку на прибуток у 2020 та 2019 роках становила 18%.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом зобов'язань за всіма тимчасовими різницями на звітну дату між балансовою вартістю активів та зобов'язань, визначеною для цілей фінансового обліку та їх вартістю, що приймається до уваги в податковому обліку.

Відстрочені податкові зобов'язання визначаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, за винятком випадків, коли початкове визнання активу чи зобов'язання відбулося в рамках операції, яка не є об'єднанням підприємств, що на дату здійснення операції не мала впливу ані на прибуток, відображений в обліку, ані на прибуток чи збиток, що враховуються для цілей оподаткування.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма тимчасовими різницями, якщо реалізації цих активів проти майбутніх оподатковуваних прибутків є ймовірною, за винятком випадків, коли відстрочені податкові активи стосуються тимчасових різниць, що виникли внаслідок початкового визнання активу або зобов'язання в рамках операції, яка не є об'єднанням бізнесу, і на дату здійснення операції не мала впливу ні на прибуток, відображений в обліку, ні на прибуток чи збиток, визначений для цілей оподаткування.

На кожну дату звіту про фінансовий стан Підприємство переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів та зменшує балансову вартість відстрочених податкових активів, коли перестає існувати вірогідність отримання достатнього оподаткованого прибутку, що дозволило б реалізувати частину або всю суму таких відстрочених податкових активів.

Оцінка відстрочених податкових зобов'язань та відстрочених активів податкових активів відображає податкові наслідки того способу, яким Підприємство очікує, станом на звітну дату, відшкодувати або погасити балансову вартість своїх активів та зобов'язань.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашенні зобов'язання, виходячи зі ставок податку (та податкових законів), що набули чинності або по суті були затверджені на звітну дату.

Приймаючи до уваги нестабільність податкової політики держави, оцінка відстрочених податкових активів та зобов'язань проводилась на основі суджень керівництва Підприємства, що базувалось на інформації, яка була у його розпорядженні на момент складання даної консолідованої фінансової звітності.

При розрахунку сум відстрочених податкових активів та зобов'язань Підприємство використовувало ставки податку, які, як очікується, будуть діяти в період сторнування тимчасових різниць, що привело до виникнення відповідних відстрочених податкових активів та зобов'язань.

Податок на додану вартість

Реалізацію, витрати та активи визнаються за вирахуванням ПДВ, крім випадків, коли:

- ПДВ, що виникає при закупівлі активів та послуг, не може бути відшкодованим податковими органами. В такому разі податок на додану вартість визнається як частина витрат на придбання активу або частини витрат на етапі, залежно від обставин;
- коли дебіторська та кредиторська заборгованість відображена з урахуванням ПДВ;

Чиста сума ПДВ, що може бути відшкодована податковими органами або сплачена податковим органам, включається до складу дебіторської чи кредиторської заборгованості в звіті про фінансовий стан.

РОЗДІЛ II. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ ТА ЙОГО КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

2.1 Бухгалтерський облік та документальне відображення резерву сумнівних боргів

Необхідність створення резерву сумнівних боргів на підприємстві обумовлено вимогами бухгалтерських стандартів. Операції з цим резервом впливають також на суму податку на прибуток, яку підприємству слід сплачувати до бюджету.

Незважаючи на те що резерв сумнівних боргів (РСБ) уже звична процедура, вона має нюанси.

Резерв сумнівних боргів — це резерв, який створюється з метою покриття у майбутньому безнадійної дебіторської заборгованості. Він коригує дебіторську заборгованість до її чистої реалізаційної вартості, дозволяє підприємству показати, що відповідна сума не може бути стягнута з дебіторів. Таким чином, в умовах ризику неплатоспроможності покупців, підприємство попереджає виникнення втрат від сумнівної дебіторської заборгованості.

Резерв сумнівних боргів - це передбачувана сума безнадійної заборгованості, яка виникне внаслідок дебіторської заборгованості, яка була видана, але ще не стягнута. Це ідентично резерву для сумнівних рахунків. Резерв використовується при обліку за принципом нарахування, щоб визнати витрати щодо ймовірної безнадійної заборгованості, як тільки рахунки виставляються клієнтам, а не чекати кілька місяців, щоб точно з'ясувати, які рахунки виявились неможливими. Таким чином, чистий ефект резерву сумнівних боргів полягає у пришвидшенні визнання безнадійних боргів у попередні звітні періоди.

Підприємство, як правило, оцінює суму безнадійної заборгованості, виходячи з історичного досвіду, і нараховує цю суму на витрати за рахунок дебету на рахунок витрат на безнадійну заборгованість (який відображається у звіті про прибутки та збитки) та кредиту на рахунок резерву сумнівних боргів (який з'являється у балансі). Організація повинна зробити цей запис у той самий період, коли виставляє рахунки клієнту, щоб доходи були суміщені з усіма придатними витратами (відповідно до принципу відповідності).

Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ II	Номер сторінки
Здобувач	Біба М.В.		08.04.21		
Науковий керівник	Чернелевський Л. М.		14.04.21		
Керівник з комп'ютеризації	Редзюк Т.Ю.		07.04.21		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л. М.		04.06.21		

Резерв сумнівної заборгованості - це дебіторська заборгованість за рахунком, тому вона завжди повинна мати залишок кредиту та перераховується у балансі безпосередньо під рядком дебіторської заборгованості. Дві позиції можна об'єднати для цілей звітності, щоб отримати показник чистої дебіторської заборгованості.

Пізніше, коли буде визначено конкретний рахунок-фактуру клієнта, який не збирається сплачувати, усуньте його проти резерву сумнівних боргів. Це можна зробити за допомогою журналу, який списує резерв сумнівних боргів та зараховує рахунок дебіторської заборгованості; це просто поєднує два рахунки в балансі, а значить, не впливає на звіт про прибутки та збитки. Якщо ви використовуєте програмне забезпечення для бухгалтерського обліку, створіть кредитну відомість на суму несплаченого рахунку-фактури, що створить той самий запис у журналі.

Навряд чи резерв сумнівних боргів завжди точно відповідатиме сумі фактично несплачених рахунків-фактур, оскільки це лише оцінка. Таким чином, вам потрібно буде з часом коригувати залишок на цьому рахунку, щоб наблизити його до найкращої оцінки проблемних боргів, що триває. Це може передбачати додаткове нарахування на рахунок витрат з безнадійною заборгованістю (якщо резерв видається спочатку занадто низьким) або зменшення витрат (якщо резерв здається занадто високим).

Відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III Податкового кодексу.

У Податковому кодексі передбачено облік різниць, які виникають при здійсненні операцій з резервом сумнівних боргів. Ці різниці можуть впливати на фінансовий результат до оподаткування як у сторону збільшення, так і в сторону зменшення, а саме:

- фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до національних ПБО або МСФЗ (пп. 139.2.1 п. 139.2 ст. 139 Податкового кодексу);
- фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних ПБО або МСФЗ (пп. 139.2.2 цього пункту).

З'ясуємо, чи може підприємство, яке списало безнадійну дебіторську заборгованість за рахунок резерву сумнівних боргів, зменшити фінансовий результат до оподаткування на ту суму, на яку при цьому списанні було зменшено резерв сумнівних боргів (таке зменшення виглядало б логічним, адже раніше при нарахуванні резерву сумнівних боргів підприємство збільшувало фінансовий результат до оподаткування). Для цього звернемося до пп. 139.2.2 п. 139.2 ст. 139 Податкового кодексу, яким передбачено, що фінансовий результат до оподаткування можна зменшити лише тоді, коли одночасно виконуються такі умови:

- підприємство здійснює коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів на певну суму. При списанні безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів відбувається якщо не коригування, то принаймні зменшення резерву сумнівних боргів, тому припустимо, що цю умову виконано;
- у бухгалтерському обліку підприємства на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів повинен також збільшитися фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ.

Оскільки списання безнадійної дебіторської заборгованості здійснюється, зокрема, бухгалтерським записом за Дт субрахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» у кореспонденції з Кт рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», то про збільшення фінансового результату до оподаткування відповідно до національних ПБО або МСФЗ у цьому випадку не може бути й мови (адже при такому списанні у бухгалтерському обліку підприємства не задіяний жодний з рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності», відповідно не збільшуються ні доходи, ні фінансовий результат до оподаткування). Отже, друга умова однозначно не виконується. Таким чином, оскільки при списанні безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів умови пп. 139.2.2 п. 139.2 ст. 139 Податкового кодексу не виконуються, то підприємство, яке списало безнадійну дебіторську заборгованість за рахунок цього резерву, не має права зменшити на суму її списання фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності.

Аналогічну позицію викладено у листі № 5388/6/99-99-19-02-02-15, зокрема роз'яснено, що у разі списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів фінансовий результат до оподаткування, визначений у фінансовій звітності, не підлягає зменшенню на суму списаної заборгованості.

Отже, враховуючи наведені вище норми Податкового кодексу, платникам податку, які зобов'язані коригувати фінансовий результат до оподаткування, доцільно вибирати такий метод нарахування резерву сумнівних боргів, який забезпечує нарахування мінімальної суми цього резерву (адже завдяки цьому у них буде мінімальною різниця, пов'язана зі створенням резерву сумнівних боргів, на яку доведеться збільшувати фінансовий результат до оподаткування).

Якщо ж підприємство здійснює у бухгалтерському обліку коригування резерву сумнівних боргів у сторону зменшення (наприклад, після перерахунку суми резерву сумнівних боргів на дату балансу виявилось, що на цю дату підприємству потрібно мати меншу суму зазначеного резерву), то у податковому обліку воно на підставі пп. 139.2.2 п. 139.2 ст. 139 Податкового кодексу зменшує фінансовий результат до оподаткування на суму такого коригування (зменшення). Це пояснюється тим, що при такому коригуванні виконується вимога вищезазначеного підпункту щодо збільшення внаслідок цього коригування фінансового результату до оподаткування відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ. Адже таке коригування (зменшення) резерву згідно з Інструкцією № 291 відображається за Дт рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» у кореспонденції з рахунком обліку доходів, а саме у кореспонденції з Кт субрахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності». При такому коригуванні у бухгалтерському обліку підприємства кредитується субрахунок 719, який є субрахунком класу 7 «Доходи і результати діяльності», згідно з національними П(С)БО за таких обставин збільшуються відповідно як доходи, так і фінансовий результат до оподаткування.

Можлива також ситуація, коли у підприємства резерв сумнівних боргів вичерпався, і воно вимушене списати дебіторську заборгованість безпосередньо на витрати. У зв'язку з цим нагадаємо, що згідно з пп. 139.2.1 п. 139.2 ст. 139 Податкового кодексу фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму витрат від списання дебіторської заборгованості, яка не відповідає ознакам, визначеним пп. 14.1.11 п. 14.1 ст. 14.1 цього Кодексу, понад суму резерву сумнівних боргів.

Звернемо увагу, що у зазначеному підпункті наведено ознаки, які визначають, яка саме заборгованість вважається безнадійною для цілей застосування Кодексу.

За п.4 П(С)БО 10 сумнівний борг - це поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником.

Згідно з п.7 П(С)БО 10 поточна дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом, включається до підсумку Балансу за чистою реалізаційною вартістю. Тобто за сумою такої заборгованості, зменшеною на резерв сумнівних боргів.

Підприємство, яке відвантажує покупцям готову продукцію або товари, у реальному житті не завжди отримує від покупців повністю всі кошти (виручку) на рахунок або в касу. Певна частина виручки, на яку очікує продавець, може так ніколи і не надійти від покупців. Причому частину боргів, яку ніколи не буде сплачено, можна більш-менш точно розрахувати за допомогою методів, наведених у П(С)БО 10. Відповідно у звітності суму дебіторської заборгованості можна (і потрібно) відобразити з урахуванням того, що певна її частина так і залишиться непогашеною.

Таким чином, підприємству слід на дату балансу обчислити і створити резерв сумнівних боргів для того, щоб мати можливість визначити і відобразити у звітності саму чисту реалізаційну вартість відповідної поточної дебіторської заборгованості (а не всю поточну дебіторську заборгованість). Завдяки цьому у звітності підприємства не завишатимуть суму активу (дебіторської заборгованості) та не занижуватимуть витрати (а саме витрати на створення резерву сумнівних боргів). Це цілком відповідає принципу обачності, який передбачає застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства (ст. 4 Закону про бухоблік).

Резерв сумнівних боргів можуть не створювати суб'єкти малого підприємництва, зазначені у пп. 2 п. 2 розділу I П(С)БО 25, такі платники визнають відповідні витрати у періоді їх фактичного понесення та мають право поточну дебіторську заборгованість включати до підсумку балансу за її фактичною сумою. Отже, ця норма поширюється на:

- суб'єктів малого підприємництва — юридичних осіб, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства. Нагадаємо, що відповідно до пп. 296.1.3 п. 296.1 ст. 296 Податкового кодексу дані спрощеного бухгалтерського обліку щодо доходів та витрат з урахуванням положень пунктів 44.2, 44.3 ст. 44 цього Кодексу використовують платники єдиного податку третьої групи (юридичні особи);
- суб'єктів малого підприємництва — юридичних осіб, що відповідають критеріям мікро-підприємництва. Згідно з частиною третьою ст. 55 Господарського кодексу до суб'єктів мікро-підприємництва належать юридичні особи — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності,

у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 млн. євро, визначену за середньорічним курсом Нацбанку України.

Таким чином, зазначені вище особи самостійно вирішують, чи створювати їм резерв сумнівних боргів, чи ні. Прийняте ними рішення має бути відображено в наказі про облікову політику. Якщо прийнято рішення створити резерв сумнівних боргів, то в цьому наказі слід визначити метод обчислення резерву сумнівних боргів, а у разі потреби — спосіб визначення коефіцієнта сумнівності.

Спочатку з'ясуємо, який борг вважається сумнівним. Відповідно до п. 4 П(С)БО 10 сумнівний борг — це поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником. У листі № 31-04200-30-5/7021 надано роз'яснення, що підставою для визнання боргу сумнівним та наступного створення резерву сумнівних боргів може бути наявність обставин, що засвідчують, та професійних суджень, які підтверджують невпевненість одержання доходу (непогашення дебіторської заборгованості).

Крім того, у прикладі 4 до П(С)БО 10 як підстава для визнання боргу сумнівним надається інформація про порушення судом справи про банкрутство векселедавця, яка стала відомою підприємству-векселедержателю.

Підприємство у наказі про облікову політику може також навести критерії, які дають змогу бухгалтеру обґрунтовано вважати певну поточну дебіторську заборгованість сумнівним боргом. Наприклад, підприємство у наказі про облікову політику може установити, що сумнівним боргом вважається поточна дебіторська заборгованість, оплату якої прострочено на 30 і більше днів або на 180 днів і більше тощо.

Резерв сумнівних боргів створюється щодо поточної дебіторської заборгованості, до якої відповідно до п. 4 П(С)БО 10 належить сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом 12 місяців з дати балансу (рис.2.1.1).

Варто також пам'ятати, що частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати балансу, відображається згідно з п. 12 П(С)БО 10 на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Рис. 2.1.1 Умови для створення резерву сумнівних боргів

Нагадаємо, що згідно з п. 4 П(С)БО 13 до фінансових активів належать:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- контракт, що надає право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого підприємства;
- контракт, що надає право обмінятися фінансовими інструментами з іншим підприємством на потенційно вигідних умовах;
- інструмент власного капіталу іншого підприємства.

Згадаємо випадки, коли дебіторська заборгованість не вважається фінансовим активом. Наприклад, підприємство сплатило аванс за товари, роботи чи послуги. За таких обставин у підприємства виникає дебіторська заборгованість, яка не є фінансовим активом, тому що при її погашенні не отримуватимуться, зокрема, кошти. Відповідно до такої заборгованості резерв сумнівних боргів не створюється.

Розмір резерву сумнівних боргів визначається з урахуванням п. 8 П(С)БО 10, а саме:

- величина сумнівних боргів, які визначено на дату балансу на основі класифікації дебіторської заборгованості, становить залишок резерву сумнівних боргів на ту саму дату;
- залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату.

Щодо сумнівної дебіторської заборгованості, то для неї передбачено створювати резерв. Проте у підприємства в обліку може бути відображено і безнадійну дебіторську заборгованість. Відповідно до п. 4 П(С)БО 10 безнадійна дебіторська заборгованість — це поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності. Щодо безнадійної заборгованості, то її слід одразу списати з балансу (бо вже або зникла надія, що цю заборгованість буде сплачено, або минув строк позовної давності).

З поняттям дебіторської заборгованості нерозривно пов'язане поняття резерву сумнівних боргів, за допомогою якого відбувається дотримання принципу обачності в обліку. У процесі своєї діяльності підприємство може отримувати інформацію, на підставі якої виникає невпевненість у погашенні боржником його заборгованості. Таку інформацію може бути отримано у процесі листування з підприємствами-дебіторами; аналізу динаміки погашення заборгованості; внаслідок відсутності надходження оплат від дебітора протягом тривалого періоду або отримання відомостей про несприятливий фінансовий стан контрагента-дебітора, порушення справи про його банкрутство тощо. За таких умов підприємству потрібно створювати резерв сумнівних боргів. Надалі слід переглядати цей резерв на кожну дату балансу. Згодом, якщо підприємство добре керує своєю дебіторською заборгованістю та ліквідує всі сумнівні суми заборгованості, воно може отримати і нульову величину резерву сумнівних боргів під час чергового його розрахунку. Створення резерву сумнівних боргів призводить до збільшення витрат операційної діяльності. Тим самим досягається дотримання виконання одного з головних принципів бухгалтерського обліку – обачності.

Його нарахування обумовлено принципом обачності, згідно із яким активи і доходи

не повинні бути завищені, а зобов'язання і витрати – занижені. Створення резерву попереджає виникнення втрат від списання безнадійної дебіторської заборгованості. Дослідник А.А. Бережна зазначає, що створення резерву сумнівних боргів дає можливість підприємству збільшити кількість клієнтів, залучаючи до співпраці нових (ще не перевірених) покупців, що у свою чергу дозволить розширити ринок збуту та збільшити доходи від реалізації продукції. Звісно, дебітори можуть і не повернути частину заборгованості, проте цей ризик незначний, порівнюючи з отриманими вигодами. Я.В. Волковська у своїй роботі запропонувала методику визначення необхідності нарахування резерву сумнівних боргів. За цією методикою необхідність нарахування резерву сумнівних боргів можна встановити, виходячи з аналізу таких критеріїв:

- 1) наявність простроченої дебіторської заборгованості більш ніж 30 календарних днів;
- 2) неплатоспроможність окремих дебіторів;
- 3) доцільність судового позову.

Оцінка даних критеріїв виконується у такій послідовності:

1-й критерій – є прострочена дебіторська заборгованість (1 бал), немає простроченої дебіторської заборгованості (0 балів);

2-й критерій – є інформація щодо неплатоспроможності даного дебітора (1 бал), немає інформації (0 балів);

3-й критерій – є можливість отримання коштів через суд (0 балів), немає такої можливості (1 бал).

Роз'яснення отриманих результатів наведено у таблиці 2.1.1

Таблиця 2.1.1

Визначення необхідності нарахування резерву сумнівних боргів

Можливі варіанти	Необхідність нарахування резерву сумнівних боргів
{1; 1; 1}	Треба нараховувати резерв сумнівних боргів, бо ймовірність отримання коштів дуже мала.
{1; 1; 0}	Не треба, варто спочатку подати претензію, а потім позов до суду, а вже потім, за- лежно від рішення суду, прийняти відповідне рішення, тому що інакше це може бути розглянуто як умисне завищення витрат. Отже, коли позов до суду буде відхилений чи вже пройде строк позовної давності, тоді і варто нараховувати резерв сумнівних боргів.
{0; 1; 1}	Необхідно виставити претензію, щоб почався термін позовної давності, але з нарахуванням почекаати до 30 календарних днів прострочення, адже можливі зміни у фінансовому стані контрагента; якщо випадок стосується банкрутства, тоді можна з упевненістю нараховувати резерв сумнівних боргів.
{1; 0; 1}	Треба подати претензію і вимагати оплату впродовж строку позовної давності, як тільки з'явиться можливість отримання коштів через суд, при відсутності реакції дебітора, подавати позов до суду, але нараховувати резерв сумнівних боргів не треба, адже це може бути розглянуто як умисне завищення витрат.
{0; 1; 0}	Спостерігається відволікання коштів, що може стати причиною неплатоспроможності та нездатності розрахуватися за придбані товари, роботи, послуги, що вплине на основну діяльність

	підприємства.
{0; 0; 0}	Суттєвих проблем немає, для виявлення конкретних неточностей необхідно проводити глибокий аналіз дебіторської заборгованості.

Проте нині практикою доведено, що більшість підприємств України, звітність яких є обов'язковою, відмовляються від створення резерву сумнівних боргів. Причинами цього є те, що створення такого резерву передбачає вилучення з обороту коштів, які можна було б спрямувати в інші сфери діяльності. Резерв сумнівних боргів нараховується для поточної дебіторської заборгованості, яка є фінансовим активом (крім придбаної заборгованості та заборгованості, призначеної для продажу). Резерв на підприємстві створюється за наявності сумнівної заборгованості, а приводом для використання сум резерву є наявність безнадійної заборгованості.

У таблиці 2.1.2 представлена класифікація поточної дебіторської заборгованості за термінами оплати та ознаками впевненості у погашенні.

Таблиця 2.1.2

Характеристика поточної дебіторської заборгованості

Види поточної дебіторської заборгованості	Характеристика дебіторської заборгованості
Звичайна дебіторська заборгованість	Заборгованість, яка виникла у ході нормального операційного циклу та термін погашення якої ще не настав (буде погашена протягом 12 місяців з дати балансу).
Сумнівна дебіторська заборгованість (сумнівний борг)	Заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником (термін оплати спливає або є інші причини для сумнівів).
Безнадійна дебіторська заборгованість	Заборгованість, щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув термін позовної давності.

Планом рахунків для обліку резерву сумнівних боргів передбачено балансовий рахунок 38 «Резерви сумнівних боргів». Рахунок пасивний, тобто залишок на ньому може бути лише кредитовим. Також потрібно враховувати, що залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату. За кредитом рахунку відображається створення (тобто нарахування) резерву, за дебетом – списання сумнівної заборгованості за рахунок резерву.

Нарахування резерву відображається у складі інших операційних витрат підприємства. Підприємства, що ведуть облік витрат із застосуванням рахунків класу 9, відносять суму нарахованого резерву на субрахунок 944 «Сумнівні та безнадійні борги», із застосуванням рахунків класу 8 – на субрахунок 84 «Інші операційні витрати».

Також у разі недостатньо нарахованого резерву безнадійну дебіторську заборгованість відносять до складу інших операційних витрат (дебет рахунка 944 «Сумнівні та безнадійні борги»). При цьому донарахування резерву не здійснюється. Відшкодування раніше списаної дебіторської заборгованості відображається шляхом збільшення доходу від іншої операційної діяльності (кредит рахунка 716 «Відшкодування раніше списаних активів»).

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у

звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат. Господарські операції, пов'язані з обліком резерву сумнівних боргів, можна відобразити такою типовою кореспонденцією, що представлена у таблиці 2.1.3

Згідно з п.8 П(С)БО 10 величину резерву сумнівних боргів можна визначити за одним із методів:

- а. застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості;
- б. застосування коефіцієнта сумнівності:
 - визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході;
 - класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення;
 - визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості у сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років.

Таблиця 2.1.3

Кореспонденція рахунків з обліку резерву сумнівних боргів

Зміст господарської операції	Дт	Кт
Нарахування резерву сумнівних боргів на дату балансу	944	38
Списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву	38	361
Списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок інших операційних витрат (у випадку недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів)	944	361
Списання безнадійної дебіторської заборгованості з балансу на позабалансовий рахунок	071	-
Погашена списана раніше дебіторська заборгованість	311	361
Відшкодування суми безнадійної дебіторської заборгованості	311	716
Остаточне списання безнадійної дебіторської заборгованості у зв'язку із надходженням суми в порядку відшкодування або у зв'язку із закінченням терміну обліку такої заборгованості	-	071

Характеристика методів визначення резерву сумнівних боргів на основі положень П(С)БО 10 подана у таблиці 2.1.4.

Таблиця 2.1.4

Характеристика методів визначення резерву сумнівних боргів

Метод нарахування резерву	Формула для розрахунку	Характеристика методу
Застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості	Резерв розраховується додаванням сумнівних боргів на відносну дату	Резерв визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів, тобто підприємство аналізує поточну дебіторську заборгованість на

			предмет виявлення сум сумнівної заборгованості.
Застосування коефіцієнта сумнівності	визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході	$K_c = \frac{Бзн}{ЧДрп}$, де K_c – коефіцієнт сумнівності, визначений за питомою вагою безнадійних боргів у чистому доході; $Бзн$ – сума безнадійної дебіторської заборгованості за період n років; $ЧДрп$ – сума чистого доходу від реалізації на умовах наступної оплати за період n років.	Величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності.
	класифікація дебіторської заборгованості за строками погашення	$K_c = (\Sigma Бзн / Дзн) / i$, де K_c – коефіцієнт сумнівності для відповідної групи, визначений за допомогою класифікації дебіторської заборгованості за термінами непогашення; $Бзн$ – фактично списана безнадійна заборгованість відповідної групи за n -ий місяць обраного для спостереження періоду; $Дзн$ – дебіторська заборгованість відповідної групи на кінець n -ого місяця обраного для спостереження періоду; i – кількість місяців в обраному для спостереження періоді.	Величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності. Класифікація дебіторської заборгованості за продукцією, товари, роботи, послуги здійснюється
	визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років	$K_c = (\Sigma Бзн / Дзн)$, де $Бзн$ – безнадійна дебіторська заборгованість відповідної групи в складі дебіторської заборгованості цієї групи на дату балансу в обраному для спостереження періоді; $Дзн$ – дебіторська заборгованість відповідної групи на дату балансу в обраному для спостереження періоді.	групуванням дебіторської заборгованості за строками її непогашення із встановленням коефіцієнта сумнівності, який, як правило, зростає зі збільшенням строків непогашення дебіторської заборгованості, для кожної групи, що встановлюється підприємством, виходячи з фактичної суми безнадійної дебіторської заборгованості за попередні звітні періоди. Рішення щодо групування дебіторської заборгованості підприємство приймає самостійно.

Підприємство самостійно обирає метод створення резерву сумнівних боргів (застосування того чи іншого методу залежить від виду заборгованості, на яку створюють резерв) та обов'язково відображає його у наказі про облікову політику підприємства. Приклади створення резерву сумнівних боргів за представленими методами подані у додатку до П(С)БО 10.

Переваги та недоліки використання методів розрахунку резерву сумнівних боргів наведені у таблиці 2.1.5

Таблиця 2.1.5

Переваги та недоліки методів розрахунку резерву сумнівних боргів

Назва методу	Переваги	Недоліки
Застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості	Надає найбільш точну інформацію про стан неповернення боргів; визначений резерв містить найпевніші дані.	Є трудомістким та потребує детального аналізу платоспроможності дебіторів; потребує реальних даних про фінансовий стан дебіторів, які складно отримати; ступінь точності результату має суб'єктивний характер, так як залежить від наявності достовірної інформації про дебіторів; використовується лише при незначній кількості дебіторів.
Застосування коефіцієнта сумнівності:		
визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході	Дотримання принципу обачності; порівняна простота розрахунку; для розрахунку можуть використовуватися лише дані звітності попередніх періодів, що спрощує пошук інформації для розрахунків, на відміну від попередніх способів.	Недотримання принципу відповідності доходів і витрат (так як періоди, у яких була здійснена реалізація та відображені безнадійні борги є різними); період погашення дебіторської заборгованості повинен коливатися в межах року; через не прив'язаність суми безнадійної дебіторської заборгованості до загальної суми існуючої дебіторської заборгованості може виникнути ситуація, коли резерв перевищуватиме первісну вартість дебіторської заборгованості.
класифікація дебіторської заборгованості за строками непогашення	Групи по строках непогашення, за якими можна класифікувати дебіторську заборгованість підприємство обирає самостійно; можливість застосування підприємствами з великою кількістю дебіторів.	Трудомісткість розрахунку у зв'язку з групуванням дебіторської заборгованості за строками непогашення та визначення коефіцієнта сумнівності для кожної групи; коефіцієнт сумнівності за заборгованостями дебіторів колишніх періодів застосовується для оцінки теперішніх дебіторів, що є не цілком коректним; відсутня

		можливість оперативного контролю за переміщенням «безнадійних» дебіторів з однієї групи, сформованої за строками непогашення, в іншу; період погашення дебіторської заборгованості здебільшого має бути більше року
визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості у сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років	Групи по строках непогашення, за якими можна класифікувати дебіторську заборгованість підприємство обирає самостійно; можливість застосування підприємствами з великою кількістю дебіторів.	Складність розрахунків через використання великого обсягу інформації (за останні 3-5 років); визначення теперішнього резерву сумнівних боргів на основі минулого досвіду.

У разі застосування методу визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході варто звернути увагу на те, що при використанні сума резерву, яка формується на дату балансу, додається до суми резерву, яка була сформована на попередню дату балансу. Тому резерв за цим методом може зменшуватися тільки внаслідок списання безнадійної дебіторської заборгованості. Використовуючи метод класифікації дебіторської заборгованості, до суми резерву, що була сформована на попередню дату балансу, до нараховується таке число, щоб у сумі вийшов розрахований резерв сумнівних боргів на останню дату балансу.

Також, підприємства, які створюють резерв сумнівних боргів (РСБ), у положенні про облікову політику повинні встановити метод, який будуть використовувати для розрахунку РСБ.

Підходи до визначення величини резерву сумнівних боргів можуть обиратися в межах однієї групи споживачів. Диференційований метод оцінки та нарахування резерву може застосовуватися окремо по кожній групі, наприклад:

- по госпрозрахункових підприємствах — оцінюється платоспроможність окремих дебіторів в залежності від терміну відсутності оплат за спожиті послуги;
- по бюджетних організаціях і установах — при відсутності боргу більше року резерв не нараховується. Підприємство контролює рівень поточних бюджетних зобов'язань та визначає їх величину для своєчасного погашення;
- по населенню — переважно застосовують метод класифікації дебіторської заборгованості.

Незалежно від обраного методу на підприємствах ведеться аналітичний облік дебіторської заборгованості по кожному споживачу, дебіторська заборгованість якого (або її частина) включена в резерв сумнівних боргів. Не рекомендовано застосовувати підхід, коли при наявності нарахованого резерву сумнівних боргів на практиці списувалася безнадійна дебіторська заборгованість в звітному році не за рахунок резерву, а шляхом списання на поточні витрати по даті їх виникнення (тобто резерв створено, але не використовується). Цей підхід порушує методичні засади бухгалтерського обліку,

доцільність створення резерву і економічну логіку.

Незалежно від вибору методу розрахунку резерву, підприємство самостійно (на власний розсуд) класифікує дебіторську заборгованість за строками непогашення. Класифікація за термінами непогашення може бути більше чи менше детальною в залежності від оцінки конкретної ситуації, що склалася. Ця інформація є обов'язковою для розкриття у Примітках до річної фінансової звітності підприємства (форма № 5).

2.2 Синтетичний і аналітичний облік резерву сумнівних боргів

Синтетичний облік відображається на підприємстві ПрАТ «ОБОЛОНЬ» в облікових регістрах і звітності.

Аналітичний та синтетичний облік: робочий план рахунків (рахунки, субрахунки, рахунки аналітичного обліку).

За способом групування та узагальнення облікових даних бухгалтерські рахунки поділяються на синтетичні та аналітичні. Синтетичні рахунки – це балансові рахунки, що узагальнюють облік господарської діяльності підприємства. Синтетичні рахунки призначені для обліку інформації в узагальненому вигляді й у грошовому вимірнику. Облік наявності та змін сукупностей економічно однорідних господарських засобів і джерел їх утворення в грошовому вимірнику називається синтетичним обліком. Для детальної характеристики об'єктів бухгалтерського обліку використовується аналітичний рахунок, в яких крім вартісного вимірника використовуються натуральні й трудові вимірники. Облік наявності та змін окремих видів і об'єктів господарських засобів та джерел їх утворення з використанням різних вимірників називається аналітичним обліком.

Оскільки сума резерву в момент його створення є іншими операційними витратами підприємства і, відповідно, впливає на фінансові результати підприємства. Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів. Якщо на кінець звітного періоду термін позовної давності за сумнівним боргом не закінчився, він не був погашений і за даним боргом був сформований резерв, підприємство має право не списувати цей резерв і в наступному звітному періоді до моменту закінчення терміну позовної давності або його погашення.

Дебіторська заборгованість, за якою термін позовної давності минув, інші борги, які не можуть бути стягнені, списуються за кожним зобов'язанням на підставі даних проведеної інвентаризації, письмового обґрунтування і наказу (розпорядження) керівника підприємства за рахунок резерву сумнівних боргів, якщо такий створювався на підприємстві.

Якщо списана сума безнадійної заборгованості більша за сальдо резерву, різниця між загальною і списаною сумою безнадійної заборгованості списується за дебетом рахунку 944 "Сумнівні та безнадійні борги" і за кредитом рахунків 36 "Розрахунки з покупцями і замовниками", 37 "Розрахунки з різними дебіторами" - на решту суми

безнадійної

заборгованості.

Списана дебіторська заборгованість не менше п'яти років повинна обліковуватися на позабалансовому рахунку 071 "Списана дебіторська заборгованість".

Порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій зі створення та зменшення резерву сумнівних боргів, списання безнадійної дебіторської заборгованості. Нарахування резерву сумнівних боргів знаходить своє відображення у розділі III "Витрати діяльності" Журналу 5.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у випадку визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат.

Нарахування резерву сумнівних боргів відображається в складі статті "Інші операційні витрати" форми № 2 "Звіт про фінансові результати" у рядку 090.

Величина резерву сумнівних боргів за поточною дебіторською заборгованістю за продукцію, товари, роботи, послуги на кінець звітного періоду у розмірі сальдо за рахунком 38 "Резерв сумнівних боргів" відображається у II-му розділі активу ф. № 1 "Баланс" у рядку 162.

Резерв сумнівних боргів за іншою поточною дебіторською заборгованістю віднімається від залишку дебіторської заборгованості певного виду.

За кредитом рахунку 38 "Резерв сумнівних боргів" відображається створення резерву сумнівних боргів у кореспонденції з рахунками обліку витрат, за дебетом — списання сумнівної заборгованості в кореспонденції з рахунками обліку дебіторської заборгованості або зменшення нарахованих резервів у кореспонденції з рахунком обліку доходів.

Аналітичний облік на підприємстві ведеться на рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» ведеться в розрізі боржників або за строками непогашений дебіторської заборгованості залежно від того, за яким методом здійснюється нарахування резерву сумнівних боргів. На підприємстві на кожного дебітора відкривають картку довільної форми, в якій зазначається найменування покупця (замовника), зміст операції (відвантаження продукції, надання послуг), дата оплати за договором, дата фактичної оплати, сума створеного резерву сумнівних боргів.

Таблиця 2.2.7

Кореспонденція рахунків з обліку резерву сумнівних боргів

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума	Первинний документ
1.	Нарахування резерву сумнівних боргів на дату балансу	944	38	200947800	Бухгалтерська довідка
2.	Списання безнадійної дебіторської заборгованості протягом звітного періоду за рахунок резерву	38	36	200947800	Бухгалтерська довідка
	Віднесено на фінансовий результат суми в порядку закриття рахунків обліку доходів та витрат				Бухгалтерська довідка

	Відображено залишок резерву сумнівних боргів на поточну дату балансу	-	38	0	Бухгалтерська довідка
--	--	---	----	---	-----------------------

Таким чином з таблиці 2.2.7 можна зробити висновок, що бухгалтерією даного підприємства ведеться фіксація усіх фактів, пов'язаних з договірною роботою та безпосереднім наданням послуг споживачам у первинних документах. Аналітичний облік заборгованості за розрахунками зі споживачами послуг ведеться у розрізі кожного дебітора. Синтетичний облік, порядок визнання та оцінки дебіторської заборгованості відповідає чинній законодавчій базі.

2.3 Комп'ютеризація резерву сумнівних боргів на ПрАТ «ОБОЛОНЬ»

Крім здійснення господарської діяльності, дуже важливим завданням будь-якого підприємства є підготовка і здача бухгалтерської звітності. Сьогодні законодавство не зобов'язує підприємців вести облік в будь-якої певної бухгалтерській програмі. Можна взагалі робити все по-старому - на папері. Ніхто не забороняє підводити підсумки по рахунках за допомогою калькулятора і вносити дані в таблиці Excel. Але, безумовно, це минуле століття - подібні маніпуляції недоцільні і незручні, тому що в ручних розрахунках легко припуститися помилки, яку доведеться довго шукати, та й сил вони заберуть чимало. На сьогоднішній день в Україні підприємства використовують різні програми для ведення бухгалтерського обліку. Тому й сучасні розробники пропонують бухгалтерські програми різного рівня.

Є прості програми для бухгалтерів, для звітності в малих підприємствах, а також складні бухгалтерські програми, розраховані на широку сферу діяльності, складну структуру і пристойний масштаб.

Незалежно від форми власності, системи оподаткування та кількості працівників, підприємству необхідно вчасно звітувати перед контролюючими органами. В умовах динамічного законодавства, досить важко відстежити і врахувати всі нюанси, тому від бухгалтерських програм потрібно:

- Можливість мобільного поновлення, а також доповнення або розширення ПО;
- Зручна навігація, зрозумілий інтерфейс, просте управління інформаційними потоками;
- Вартість, адекватна наповненню.

Сучасні програми України значно полегшують ведення бухгалтерського обліку – це проведення математичних розрахунків, перевірка і друк первинних документів, архів документації за минулі роки.

Демонстраційні версії програм бухгалтерського обліку можна скачати безкоштовно на сайтах розробників. Що дозволяє підібрати оптимальний софт для свого підприємства. Існують як безкоштовні програми для бухгалтерії, так і платні.

- Безкоштовні бухгалтерські програми - їх не так багато, та й за супровід, швидше за все, доведеться заплатити. Однак з простими операціями подібний софт цілком впорається.

- Платні програмні продукти - є прості і професійні: і ті й інші зазвичай продумані від і до. Функціонал можна підібрати під будь-який тип бізнесу.
- Спеціальні онлайн-сервіси з хмарної бухгалтерією. Не потребують скачування та встановлення, дозволяють вести облік без прив'язки до робочого місця (через браузер).

Безкоштовні бухгалтерські програми

Їх небагато, що логічно і зрозуміло: бухгалтерський облік - це система, яка б вимагала постійного оновлення та підтримки. Тому не вийде скачати програму, встановити її на свій ПК, а потім користуватися десятиліттями не оновлюючи. Але і безкоштовні версії програм, як правило, випускають оновлення і мають підтримку.

1) **Інфо-Підприємство.** Дана програма для ведення бухгалтерії прекрасно підходить малому бізнесу (до ста співробітників в штаті). Гасло розробників звучить досить привабливо і наповнений оптимізмом: «Скачай і працюй». Особливо приємно, що є дійсно безкоштовна версія - не просто демо, а цілком працездатний софт.

Цікаві фішки і функціонал:

- підходить для всіх режимів оподаткування;
- дозволяє формувати велику кількість документів в автоматичному режимі;
- можна перевірити правильність розрахунку податкових платежів;
- легко налаштувати з урахуванням особливостей бізнесу, без залучення програміста;
- є доступ до оновлення форм звітності через інтернет (навіть у користувачів безкоштовної версії).

2) **своя Технологія.** Це мережевий, але не хмарний продукт: вся інформація зберігається на вашому ПК, але користуватися базою можуть кілька працівників, наприклад, бухгалтер, генеральний директор і менеджери. Кожен зможе виставляти рахунки контрагентам, робити відвантаження і формувати акти про надання послуг. Базову версію, розраховану на 10 робочих місць (користувачів), можна скачати і встановити безкоштовно. Продукт оцінять індивідуальні підприємці і власники малого бізнесу.

Цікаві фішки і функціонал:

- підходить для компаній, де, наприклад, одночасно працюють кілька менеджерів на різних ПК;
- можна організувати ефективний складський облік;
- легко активувати професійну платну версію - вся інформація збережеться, а набір інструментів суттєво збільшиться;
- в професійній версії доступні вивантаження документації в 1С, підключення до телефонії, друк конвертів і безліч інших функцій.

3) **Бізнес Пак.** Проста бухгалтерська програма, знайома багатьом фахівцям «старого гарту». Її часто використовують індивідуальні підприємці, які самостійно ведуть бухгалтерію.

Цікаві фішки і функціонал:

- дозволяє формувати основні бухгалтерські документи - рахунки на оплату, рахунки-фактури, акти, доручення, прибуткові та видаткові касові ордери;
- можна робити для контрагентів УПД (універсальний передавальний документ);
- є зручні інструменти для ведення довідників товарів і фірм;

- можна працювати із загальною базою по мережі, якщо налаштувати програму «Менеджер баз даних»;
- зручно працювати з прайс-листами - можна швидко змінити ціни на певний відсоток.

Платні програми для бухгалтерського обліку

Тут є велика кількість варіантів - можна без проблем підібрати софт, який полегшить ведення бухгалтерії для малого бізнесу або для великих компаній. Розробники платних програм не тільки моментально реагують на зміни в законодавстві, але і всіляко намагаються спростити користувачам життя за рахунок різних фішок - податкового календаря, нагадувань, цілодобової служби підтримки.

1) **1С: Бухгалтерія 8.** Система програм «1С: Підприємство» схожа на величезне дерево з безліччю відгалужень - є профільний софт для підприємців на ССО, програми для документообігу, управління торгівлею, складання і моніторингу виконання договорів. Список вражаючий. Для ведення бухобліку зазвичай використовують «1С: Бухгалтерію 8» - це остання версія, що змінила звичну багатом 7.7. Програма з такими широкими можливостями, що малий бізнес, швидше за все, не використовує їх навіть на третину.

Цікаві фішки і функціонал:

- підходить для будь-якого типу бізнесу - ІП без працівників, інтернет-магазини, великі і дрібні оптовики, складні виробництва, будівельна сфера;
- підтримує різні податкові режими;
- відрізняється простотою використання - інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, техпідтримка;
- є спеціальні автоматичні алгоритми, які перевіряють правильність складання звітів;
- можлива настройка функціонала з урахуванням особливостей бізнесу і методик обліку.

2) **НВІС Бухгалтерія та облік.** Онлайн-програма, яка ідеально підійде новачкам. Фахівці ж оціняють її за зручний інтерфейс, продуманий набір інструментів і опцій.

Цікаві фішки і функціонал:

- хороша адаптація під бізнес будь-яких розмірів;
- можна сформувати базу гіпотетичні покупців і постачальників - контрагенти відбираються по регіону, сфері діяльності, типу організації (наприклад, тільки банки або ІП);
- існує доступ до хмарного сховища - там можна важливі зберігати документацію;
- простий введення документів - один раз пов'яжете номенклатурні позиції, а програма при повторному приході документації буде автоматично зіставляти їх;
- повна підготовка звітності, її аналіз і перевірка, а також здача через інтернет - весь процес повністю автоматизований, нікуди ходити не потрібно;
- є мобільна версія - можна виставити рахунок парою кліків прямо зі смартфона.

3) **«БЕСТ 5» Система управління підприємством.** Це комплексна автоматизована система управління підприємством - в ній реалізовані бухгалтерський і податковий обліки. Призначена для малого і середнього бізнесу - торгових підприємств,

сфери послуг, громадського харчування, виробництва. Список досить великий, в нього навіть входять бюджетні установи.

Цікаві фішки і функціонал:

- підтримує повний управлінський цикл;
- доступний перехід на електронні трудові книжки;
- можна створювати і налаштовувати свої плани рахунків;
- висока адаптованість до нюансів бізнесу;
- є вбудована середовище розробки - при необхідності можна найняти програміста і «докрутити» софт під свій бізнес;
- інтеграція з офісним пакетом.

Онлайн-сервіси для ведення бухгалтерії

Онлайн-сервіси для бухгалтерського обліку часто вибирають ті, у кого немає можливості встановити програмне забезпечення на робочому місці - можливе, його банально немає або на ПК розгорнута операційна система, з якої софт несумісний.

Уявіть індивідуального підприємця, постійно кочує по відрядженнях. Іноді це набагато зручніше робити без прив'язки до софту, через браузер.

1) **Моє діло**. Зручна інтернет-бухгалтерія для малого бізнесу. Розібратися з сервісом дійсно легко - інтерфейс зроблений «для людей», а при бажанні можна подивитися відеоінструкцію.

Цікаві фішки і функціонал:

- є грамотна служба підтримки;
- можна завантажити бланк договору для контрагентів;
- є настроюється податковий календар;
- вбудований інструмент для розрахунку страхових внесків до ПФР, ФСС і ФФОМС за співробітників;
- реалізований розрахунок податків з можливістю швидкого відправлення платіжки через інтернет-банк.

2) **Bookkeeper SaaS**. Сервіс, який дозволяє вести бухгалтерію онлайн, є продуктом українських розробників. Підходить для ФОП, малого і середнього бізнесу, неприбуткових організацій, бухгалтера аутсорсера. Будь-який пристрій можна використовувати для роботи з цією програмою. Користувач проводить розрахунки, веде оперативний облік продажів, створює звітність, яка є обов'язковою та здає електронні звіти. Bookkeeper дає можливість автоматизувати такі аспекти роботи підприємства:

- Закупівлі – управління взаємовідносинами з постачальниками, облік ТМЦ;
- Облік необоротних активів;
- Торгівля – організація роботи відділу продажів;
- Виробництво;
- Касові та банківські операції – процес з готівкою і безготівковими коштами;
- Розрахунок заробітної плати;
- Операції з іноземними партнерами;
- Податки і звітність.

Сервіс демонструє стабільну роботу в нинішніх браузерах, проблеми можуть спостерігатися в застарілих версіях. Вся інформація зберігається безпечно, оскільки БД розміщуються на серверах Microsoft. Інтерфейс в перший час може бути незвичний, але

насправді він цілком зрозумілий та зручний у роботі. З одного облікового запису може підключатися будь-яка кількість користувачів. Інша ситуація з юридичними особами, одна обліковий запис – одна особа.

Розглянемо ймовірну ситуацію – наше підприємство має безнадійну заборгованість за реалізовану продукцію.

Згідно поточної дебіторської заборгованості кожна компанія повинна створювати резерви по сумнівних боргах. Тому, якщо у підприємства є дебіторська заборгованість, підприємство створює резерви сумнівної заборгованості за поточною дебіторською заборгованістю, яка є фінансовим активом.

Резерв сумнівних борів ПрАТ «ОБОЛОНЬ» на початок 2020 р. становив 160 тис. грн. У звітному році списано дебіторську заборгованість після закінчення строку позовної давності у сумі 30 тис. грн. На підставі розрахунків врахований резерв сумнівних боргів ланом на 31.12.2020 р. має становити 350 тис. грн. (табл. 2.3.1).

Таким чином, залишок резерву сумнівних боргів після списання безнадійної заборгованості становив 70 тис. грн. (160 - 90). Відображення бухгалтерським записом здійснюється на суму різниці між значенням на підставі розрахунку та наявним залишком, тобто на 280 тис. грн. (350 - 70).

Таблиця 2.3.1

Відображення в бухгалтерському обліку списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів

№	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума	Первинні документи
		Дт	Кт		
1	Списана безнадійну заборгованість за рахунок резерву сумнівних боргів	38	361	90 000	Бухгалтерська довідка
2	Нараховано резерв сумнівних боргів на підставі розрахунку 350 тис. грн – 70 тис. грн.	944	38	280 000	Бухгалтерська довідка

В «1С: Бухгалтерія 8» є механізм, який відстежує затримку оплати боргів дебіторів. Його можна використовувати для всіх контрактів і підрядників, але тільки якщо ваша компанія має певну систему строків взаєморозрахунків з дебіторами. Приміром, покупцям дається 14 днів на погашення заборгованості, після чого борг стає простроченим і підлягає окремому контролю. Період, протягом якого покупці повинні погасити заборгованість, повинен бути зазначений в «Настройках облікових параметрів» на вкладці «Розрахунки з контрагентами»

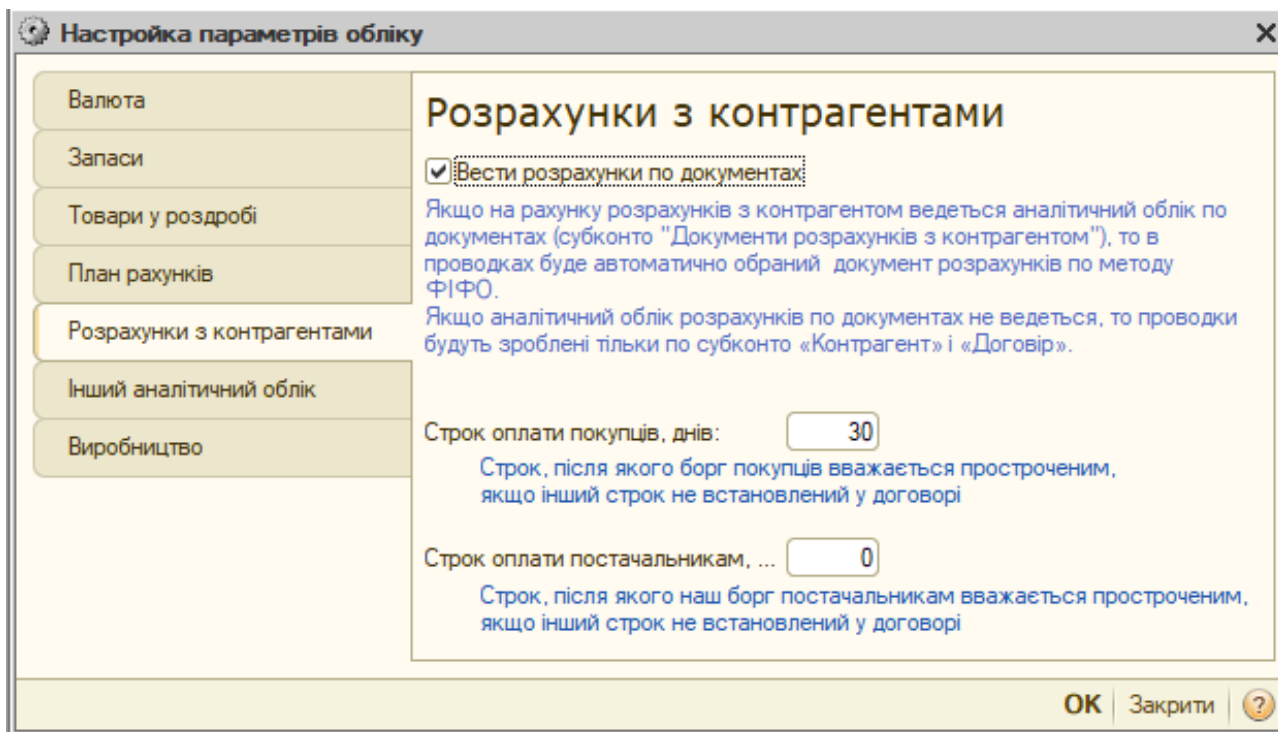

Рис. 2.3.1. Встановлення строку оплати покупців в 1С:Бухгалтерія

У той же час для окремих договорів можна встановити термін оплати, відмінний від загально-прийнятого.

Якщо передбачені особливі умови розрахунків з окремими покупцями, то в такому випадку необхідно встановити прапорець «Термін оплати за договором, дні» в довіднику «Договори» для конкретного договору і вказати термін оплати (рис. 2.3.1).

Використовуючи баланс ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2021 рік та господарські операції з обліку витрат підприємства відображу в програмі «1С: Підприємство 8.2» кінцеві результати діяльності.

На прикладі балансу підприємства, станом на 31 грудня 2021 року та на господарських операціях в системі «1С: Підприємство 8.2» потрібно виконати наступні дії: створити підприємство, встановити параметри облікової політики на певну дату, показати основні господарські операції по витратам підприємства, сформулювати оборотно-сальдову відомість за квартал, побудувати баланс та звіт про фінансові результати.

Роботу розпочинаю з входу в систему «1С: Підприємство 8.2». Першим кроком є створення підприємства (рис.2.3.2).

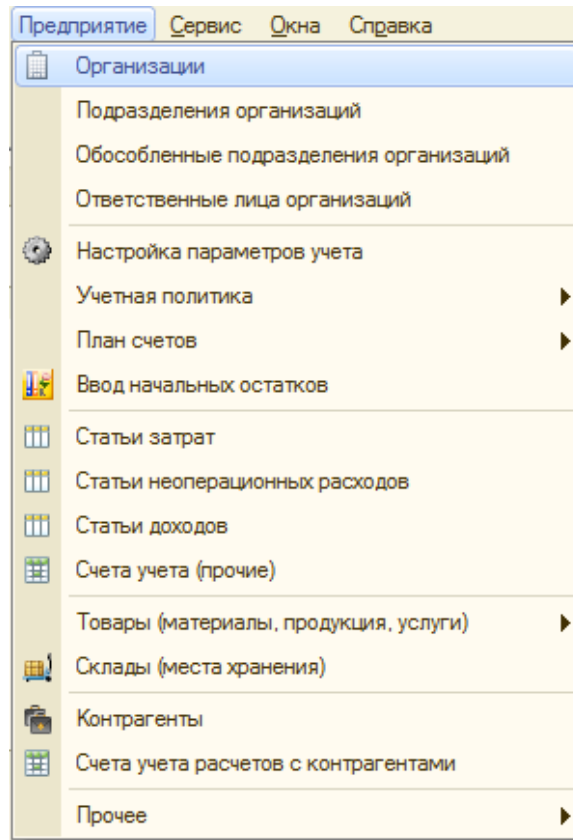

Рис 2.3.2. Вікно для створення організації

Щоб створити підприємство необхідно вибрати «Підприємство» → «Організації» та створюємо через значок «Додати» підприємство – ПрАТ «ОБОЛОНЬ».

Потрібно заповнити такі поля: найменування, повне найменування, головна організація, основний банківський рахунок.

Дані необхідно заповнити вкладку «Коди організації», а саме:

- територія – м. Київ, Оболонський р-н;
- форма власності – Акціонерне товариство;
- вид економічної діяльності підприємства – виробництво пива
- код організаційно-правової форми – 230;
- класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України – 8038000000;
- код КВЕД – 11.51.

Заповнюю вкладку «Номера реєстрації» та вкладку «Інше».

У вкладці «Контактна інформація» заповнюю юридичну адресу підприємства – 04212 Київ, Богатирська, 3, (рис.2.3.3).

Організація: ПрАТ "ОБОЛОНЬ" Код: 000000002

Юр. / фіз. особа: Юр. особа Префікс:

Повне найменування: ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Головна організація:

Осн. банківський рахунок: Поточний в ПриватБанк

Банківський рахунок д...: Поточний в ПриватБанк

Коди організації: Номери реєстрації Контактна інформація Інше

На дату: 31.12.2020 Код ЄДРПОУ: 05391057

ІПН: Номер свідоцтва:

ОПФГ: Код ОПФГ: 230

Територія: Код КОАТУУ: 8038000000

Форма власності: акціонерне товариство Код КФВ:

Орган держ. управління: Код по СПОДУ:

Галузь: Код по ЗКНГ:

Вид економічної діяльн.: виробництво пива Код по КВЕД: 11.05

Клас проф. ризику:

OK Записати Закрити

Рис 2.3.3 Створення організації

Наступний етап — заповнення параметрів облікової політики підприємства. Для того, щоб ввести параметри облікової політики вибираю «Підприємство» → «Облікова політика» → «Облікова політика організації». Для того, щоб додати новий запис про облікову політику підприємства потрібно вибрати «Додати». Заповнюю у вкладці «Бухгалтерський облік» такі дані:

- спосіб оцінки товарів у роздробі – по вартості придбання;
- спосіб оцінки вартості МПЗ – по середній;
- доходи та витрати – 9 клас рахунків бухгалтерського обліку «Витрати діяльності» (рис. 2.3.4).

Облікова політика організацій

Actions

Організація: ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Застосовується з: 01.01.2020 по 31.12.2021

Оподаткування Бухгалтерський облік Виробництво Оформлення податкових документів

Спосіб оцінки вартості МПЗ: По середній

Оцінка вартості матеріально-виробничих запасів при вибутті. Спосіб оцінки матеріалів, прийнятих у переробку (рахунок 022), завжди "по середній".

Спосіб оцінки товарів у роздробі: По продажній вартості

Для ведення обліку торговельної націнки (рахунок 285 "Торговельна націнка") вибирається спосіб оцінки товарів у роздробі "за вартістю продажу".

Доходи та витрати: Клас 9 (витрати діяльності)

Використовувані класи рахунків витрат.

Рис. 2.3.4 Параметри облікової політики підприємства

Далі необхідно заповнити дані про партнерів підприємства. Для цього вибираємо «Покупка» → «Контрагенти». В закладці «Контрагенти» додаємо групи, наприклад «Банки», «Покупці», «Постачальники» та інші.

Наступним етапом роботи в програмі «1С: Підприємство 8.2» є введення початкових залишків. Для цього вибираємо «Підприємство» → «Ведення початкових залишків». В правій частині вікна встановлюємо дату введення початкових залишків, а саме 31 грудня 2021 року. По кожному рахунку бухгалтерського обліку вводиться сума початкових залишків. Щоб детально розглянути інформацію по рахункам необхідно сформулювати оборотно-сальдову відомість організації. Форма для введення початкових залишків поділяється на декілька вкладок. Вкладки «Основні рахунки плану рахунків» та «Збалансовані рахунки» завжди доступні та можна змінювати інформацію (рис. 2.3.5).

Рахунок	Найменування	Сальдо Дт (поч.)	Сальдо Кт (поч.)
1	Необоротні активи		
10	Основні засоби	12 080 275 000,00	
100	Інвестиційна нерухомість		
101	Земельні ділянки		
102	Капітальні витрати на поліпшення земель		
103	Будинки та споруди	12 080 275 000,00	
104	Машини та обладнання		
105	Транспортні засоби		
106	Інструменти, прилади та інвентар		
107	Животні		
108	Багаторічні насадження		
109	Інші основні засоби		
1091	Інші основні засоби		
1092	Основні засоби призначені для продажу		
11	Інші необоротні матеріальні активи		
111	Бібліотечні фонди		
1111	Бібліотечні фонди (по кожному об'єкту)		
1112	Бібліотечні фонди (кількісно)		
112	Малоцінні необоротні матеріальні активи		
1121	Малоцінні необоротні матеріальні активи (по кожному об'єкту)		
1122	Малоцінні необоротні матеріальні активи (кількісно)		
	Разом (Баланс):	13 677 060 000,00	13 677 060 000,00

Рис. 2.3.5 Введення початкових залишків організації

Розпочинаю введення початкових залишків з ведення інформації по рахунку 10 «Основні засоби». У вкладці «Облікові дані» необхідно заповнити такі рядки:

- основний засіб – обладнання;
- рахунок обліку – 103 «Будинки та споруди»;
- вартість основного засобу – 12 080 275 000,00 грн;
- рахунок амортизації – 131 «Знос основних засобів»;
- підрозділ підприємства – адміністрація;
- спосіб нарахування амортизації – прямолінійний;
- спосіб відображення витрат по амортизації – нарахування амортизації;
- термін корисного використання – 120 місяці.

У вкладці «Загальні дані» заповнюю такі рядки:

- подія – введення в експлуатацію;
- дата – 31.12.2020р.

Необхідно поставити галочку нарахувувати амортизацію (рис. 2.3.6).

Рис. 2.3.6 Введення інформації про основний засіб

Після введення початкових залишків переходжу до введення контрагентів. Для цього треба вибрати «Продаж» → «Контрагенти» → «Додати». Відкрився документ «Контрагенти» в якому треба заповнити такі поля:

На вкладці «Загальні» (рис. 2.3.7) заповнюємо основні дані про контрагента: повне та коротке найменування, код ЄДРПОУ, ІПН, вид. В цьому ж вікні за потреби можна замінити групу контрагента.

Рис. 2.3.7 Створення нового контрагента

Такий же алгоритм застосовуємо для створення ще двох контрагентів: ТОВ «Край» та ПП «Караван»

Далі створюємо договір з кожним контрагентом на продаж продукції. Для цього нам потрібно вибрати вкладку «Рахунки й договори» → «Додати»

У картці договору необхідно заповнити усі реквізити, основний з яких це «Вид договору», від якого залежить правильність ведення обліку з контрагентом у системі. (рис. 2.3.8)

Договір контрагента: Договір з покупцем

Дії: [Іконки] | Перейти: [Вибір] | Поради: [Іконка]

Організація: ...

Контрагент: ...

Група договорів: ...

Найменування: Код:

для друку:

Вид договору: Номер: від:

Основні | Податковий облік | Рахунки

Ведення взаєморозрахунків

По бух. обліку: Валюта:

По обліку ПДВ: ☒ Складний облік ПДВ

Вид взаєморозрахун...

☒ Установлений строк оплати за договором, днів:

Ціни

Тип цін:

Комісійна винагорода

Спосіб розраху... Відсоток:

Вид діяльності для звіту РГК

Вид діяльності:

Коментар:

OK | Записати | Закрити

Рис. 2.3.8 Створення договору з контрагентом

Оскільки ми будемо проводити операції з продажу продукції, то «Вид договору» вибираємо «З покупцем». Також створюємо «Договори з покупцем» з іншими двома контрагентами.

Потім за цим договором оформлюємо «Рахунок на оплату» для цього у журналі, де бачимо список рахунків, виданих контрагентам, вибираємо потрібний рядок і на панелі трохи вище журналу тиснемо на кнопку «Створити на підставі». Потім зі списку запропонованих документів вибираємо «Реалізація товарів і послуг». (рис. 2.3.9)

Рис. 2.3.9 Створення рахунку на оплату для покупця

Так створюємо для кожного з контрагентів «Рахунок на оплату» в результаті отримуємо три «рахунки на оплату» за кожним з контрагентів.(рис. 2.3.10)

Дата	Номер	Сума	Валюта	Контрагент	Організація	Відповідальний	Коментар
04.01.2021 00:00:00	000000000001	58 674 000.00	грн	ТОВ "Фуршут"	ПрАТ "ОБОЛ...	Машуня	
05.01.2021 00:00:00	000000000003	200 947 800.00	грн	ТОВ "Край"	ПрАТ "ОБОЛ...	Машуня	
08.01.2021 00:00:00	000000000002	12 490 200.00	грн	ПП "Караван"	ПрАТ "ОБОЛ...	Машуня	

Рис. 2.3.10 Список «Рахунків на оплату» з різними контрагентами

Потім після сплати покупцем «Рахунку на оплату» створюється платіжне доручення (вхідне). Для роботи з банківськими платіжними дорученнями в 1С 8.3 передбачений розділ «Банки і каса», в якому вибирається пункт «Платіжні доручення»:

У формі кнопкою «Створити» формуємо новий документ.

У ньому заповнюються такі поля:

- «Вид операції»
- «Платник» - вибираємо зі списку контрагентів.
- «Сума» - вводиться сума, яку оплатив покупець

Також ставимо галочку на «Оплачено», якщо відбулася оплата і вибираємо дату, коли ця оплата була здійснена. (рис. 2.3.11)

Рис. 2.3.11 Створення платіжного доручення (оплачене)

Також може бути випадок, коли покупець вже прострочив можливий термін сплати (рис. 2.3.12)

Рис. 2.3.12 Платіжне доручення (неоплачене)

Тож оскільки покупець не розрахувався та термін сплати вже протермінований, то на вона стає «Дебіторською заборгованістю» і підприємство повинно на цю суму нарахувати резерв сумнівних боргів.

Отже, для того щоб створити резерв сумнівних боргів потрібно вручну ввести цю операцію, для цього вибираємо «Операції» - «Операції, введені вручну» - «Додати». (рис. 2.3.13)

Dr	Cr	№	Рахунок Дт	СубконтоДт1 СубконтоДт2 СубконтоДт3	Кількіст... Валюта ... Вал. су...	Под. пр... Сума (п/о) Дт	Рахунок Кт	СубконтоКт1 СубконтоКт2 СубконтоКт3	Кількіст... Валюта ... Вал. су...	Под. пр... Сума (п/о) Кт	Зміст № журн...
Dr	Cr	1	944	Витрати на...			381				200 94... створен...
Dr	Cr	2	381				361	ТОВ "Край" Договір-3			200 94...
Dr	Cr	3	791				944				200 94...

Рис. 2.3.13 Введення операції для створення «Резерву сумнівних боргів»

Після того як введено всі господарські операції необхідно закрити місяць. Для того, щоб закрити місяць потрібно вибрати «Операції» → «Регламентовані операції» → «Закриття місяця». У вікні «Закриття місяця» необхідно поставити галочку «Нарахування амортизації» (рис. 2.3.14).

Список	БО	ПО
☒ Нарахування амортизації	☒	☒
☐ Переоцінка валютних коштів	☐	☐
☒ Розподіл ТЗВ	☒	☐
☒ Коригування фактичної вартості номенклатури	☒	☐
☒ Списання витрат майбутніх періодів	☒	☐
☒ Розрахунок і коригування собівартості продукції (послуг)	☒	☐
☐ Регламентні операції по бухгалтерському обліку	☐	☐
☒ Розрахунок торговельної націнки по проданих товарах	☒	☐
☐ Технологічні операції по податковому обліку	☐	☒

Рис. 2.3.14 Закриття місяця

Наступним кроком є визначення фінансових результатів діяльності підприємства. Для цього необхідно вибрати «Операції» → «Регламентовані операції» → «Визначення фінансових результатів» (рис. 2.3.15).

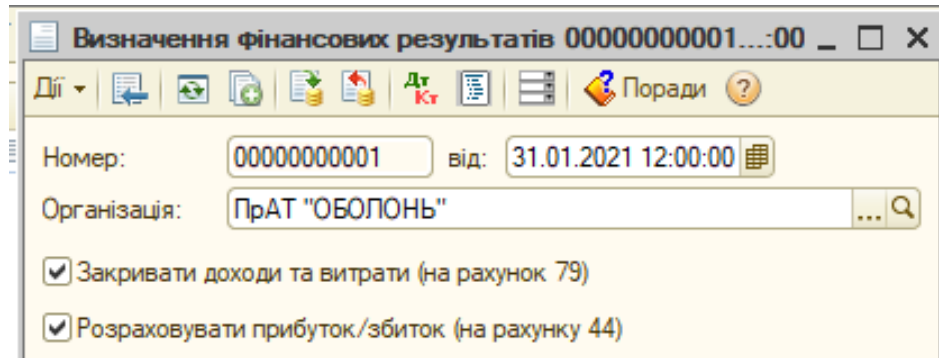

Рис. 2.3.15 Визначення фінансових результатів

В інформаційній системі «1С: Бухгалтерії 8.2» автоматично формуються форми фінансової звітності підприємства та інші регламентовані звіти.

Після проведення всіх господарських операцій з обліку витрат на ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за допомогою інформаційного забезпечення програми «1С: Підприємство 8.2» було сформовано такі звіти:

- Оборотно-сальдова відомість за січень 2021 року по рахунках (Додаток И);
- Картки рахунків 38, 94 за січень 2021 року (Додатки І, І');
- Аналіз рахунку 94 за січень 2021 року (Додаток Й);
- Обороти за січень 2021 року по рахунках 38, 94 (Додатки К, Л);
- Видаткова накладна (Додаток М)
- Бухгалтерська довідка (Додаток Н)
- Головна книга (Додаток О);
- Баланс (Додаток П);
- Платіжне доручення (Додаток Р).

РОЗДІЛ III. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПрАТ «ОБОЛОНЬ». ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

3.1 Аналіз основних техніко-економічних показників ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020 роки

Директор здійснює оперативне планування, реалізацію поставлених завдань, вносить відповідні корективи та здійснює контроль за процесом виконання плану. Взагалі, економічна служба побудована на принципі максимального врахування динаміки навколишнього середовища. Виходячи з цього, він здійснює ціноутворення, прогнозування, економічний аналіз та управління персоналом. Свою діяльність, виходячи з стратегії розвитку підприємства, генеральний директор будує на основі інформації, отриманої у менеджера по збуту та головного бухгалтера.

Організаційна структура постійно вдосконалюється, все більше пристосовується до ринкових умов господарювання, але головним напрямком вдосконалення є перехід до стратегічного менеджменту. В зв'язку з цим в перспективі все більше приділятиметься уваги управлінню маркетингом, що включає в себе не тільки прогноз розвитку ринку, але і можливість впливати на майбутнє.

Дізнавшись загальну характеристику ПрАТ «Оболонь» та проаналізувавши її фінансову звітність та баланс ми можемо проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності за 2019-2020 рр, які представлено у таблиці 3.1.1.

За результатами 2020 року ПрАТ «ОБОЛОНЬ» визнала чистий дохід у розмірі 5 549,7 млн. грн. На загальний приріст доходів у 2020 році в порівнянні з 2019 роком в основному вплинули: дохід від продажу пива, що збільшився на 4,15%, дохід від продажу слабоалкогольних напоїв, що збільшився на 15,25% та доходу від іншої реалізації, що збільшився на 35,0% .

Завдяки значному поліпшенню фінансових результатів у за весь 2020 рік, ПрАТ «ОБОЛОНЬ» виконала основні фінансові показники.

Не зважаючи на кризу викликану Covid-19, обсяги продажів залишилися на рівні минулого року завдяки збільшення частки на ринку пива (Україна) та збільшення експорту. Операційний прибуток збільшився в 2 рази завдяки зменшенню собівартості та несуттєвому зростанню операційних витрат.

Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	РОЗДІЛ III	Номер сторінки
Здобувач	Біба М.В.		12.05.21		
Науковий керівник	Чернелевський Л. М.		18.05.21		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л. М.		04.06.21		

Аналіз техніко-економічних показників ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020 роки

Джерело інформації	№ п/п	Показник	Роки		Абсолютне відхилення, +/-	Темп зміни, %
			2019	2020		
1	2	3	4	5	6	7
Ф1-П р. 810	1	Випуск продукції (робіт, послуг) у порівняльних цінах, тис. грн.	5457900	5798790	340890	106,25
Ф2, р.2000	2	Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн.	5466148	5549706	83558	101,53
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	3	Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	3460	3157	-303	91,24
Ф2, р.2505	4	Фонд оплати праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн.	626692	705528	78836	112,58
р.1/р.3	5	Виробіток на одного працівника ПВП, тис. грн/чол	1577	1837	259	116,44
р.4/р.3	6	Середньорічна оплата праці, тис. грн./особу	181	223	42	123,38
Ф.1, р.1010	7	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	4611402	4352291	-259111	94,38
р.1/р.7	8	Віддача основних засобів, грн/грн	1,18	1,33	0,15	112,57
Ф.1, р.1195	9	Середньорічні залишки обігових коштів, тис.грн	1163932	1502253	338321	129,07
р.2/р.9	10	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	4,70	3,69	-1,00	78,66
Ф.1, р.1095	11	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	4693164	4386805	-306359	93,47
Ф1, р.1495	12	Власний капітал, тис. грн.	2336100	2673996	337896	114,46
Ф2, р.2050	13	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	4277833	4070109	-207724	95,14

p/13/p.2	14	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	0,78	0,73	0	93,71
<i>Продовження таблиці 3.1.1</i>						
Ф2, p.2500	15	Матеріальні витрати, тис. грн	3157057	2993302	-163755	94,81
p.1/p.15	16	Матеріаловіддача, грн/грн	1,73	1,94	0,21	112,06
Ф2, p.2550	17	Операційні витрати, тис. грн	5498272	5452180	-46092	99,16
Ф2, p.2090	18	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	1188315	1479597	291282	124,51
Ф2,p.2195	19	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	0	0	0	0,00
Ф2, p.2290	20	Чистий прибуток, (збиток), тис. грн	144591	324912	180321	224,71
P.19/p.17*100	21	Збитковість операційної діяльності,%	0,00	0,00	0,00	-
p.20/p.12*100	22	Рентабельність (збитковість) власного капіталу,%	6,19	12,15	5,96	-
p.20/p.11*100	23	Рентабельність (збитковість) загальна (активів),%	3,08	7,41	4,33	-

Проаналізувавши стан ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019 та 2020 роки можна зробити наступні висновки:

- чистий дохід від реалізації зріс на 1,53%
- зменшилась собівартість реалізованої продукції на 4,86%;
- збільшився власний капітал на 14,46%
- зменшилися операційні витрати на 0,84%
- чистий прибуток збільшився більше ніж в 2 рази
- рентабельність капіталу збільшилась на 5,96%
- рентабельність активів збільшилась на 4,33%

Оскільки прибуток (збиток) від операційної діяльності, як був 0 у 2019 році, так і залишився у 2020 році, то й збитковість від такої діяльності дорівнює 0.

Нижче у таблиці 3.1.2 наведений макет розрахунків даного аналізу.

Таблиця 3.1.2

Джерело інформації	№ п/п	Показник	Роки		Абсолютне відхилення, +/-	Темп зміни, %
			2019	2020		
1	2	3	4	5	6	7
Ф1-П р. 810	1	Випуск продукції (робіт, послуг) у порівняльних цінах, тис. грн.	5457900	5798790	=E4-D4	=(E4/D4)*100
Ф2, р.2000	2	Чистий дохід від реалізації продукції, тис.грн.	5466148	5549706	=E5-D5	=(E5/D5)*100
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	3	Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	3460	3157	=E6-D6	=(E6/D6)*100
Ф2, р.2505	4	Фонд оплати праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн.	626692	705528	=E7-D7	=(E7/D7)*100
р.1/р.3	5	Виробіток на одного працівника ПВП, тис. грн/чол	=D4/D6	=E4/E6	=E8-D8	=(E8/D8)*100
р.4/р.3	6	Середньорічна оплата праці, тис. грн./особу	=D7/D6	=E7/E6	=E9-D9	=(E9/D9)*100
Ф.1, р.1010	7	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	4611402	4352291	=E10-D10	=(E10/D10)*100
р.1/р.7	8	Віддача основних засобів, грн/грн	=D4/D10	=E4/E10	=E11-D11	=(E11/D11)*100

Ф.1, р.1195	9	Середньорічні залишки обігових коштів, тис.грн	1163932	1502253	=E12-D12	=(E12/D12)*100
р.2/р.9	10	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	=D5/D12	=E5/E12	=E13-D13	=(E13/D13)*100
Ф.1, р.1095	11	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	4693164	4386805	=E14-D14	=(E14/D14)*100
Ф1, р.1495	12	Власний капітал, тис. грн.	2336100	2673996	=E15-D15	=(E15/D15)*100
Ф2, р.2050	13	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	4277833	4070109	=E16-D16	=(E16/D16)*100
р/13/р.2	14	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	=D16/D5	=E16/E5	=E17-D17	=(E17/D17)*100
Ф2, р.2500	15	Матеріальні витрати, тис. грн	3157057	2993302	=E18-D18	=(E18/D18)*100
р.1/р.15	16	Матеріаловіддача, грн/грн	=D4/D18	=E4/E18	=E19-D19	=(E19/D19)*100
Ф2, р.2550	17	Операційні витрати, тис. грн	5498272	5452180	=E20-D20	=(E20/D20)*100
Ф2, р.2090	18	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	1188315	1479597	=E21-D21	=(E21/D21)*100
Ф2,р.2195	19	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	0	0	=E22-D22	0
Ф2, р.2290	20	Чистий прибуток, (збиток), тис. грн	144591	324912	=E23-D23	=(E23/D23)*100

P.19/p.17*1 00	21	Збитковість операційної діяльності,%	$= (D22/D20) * 100$	$= (E22/E20) * 100$	=E24-D24	-
p.20/p.12*1 00	22	Рентабельність (збитковість) власного капіталу,%	$= (D23/D15) * 100$	$= (E23/E15) * 100$	=E25-D25	-
p.20/p.11*1 00	23	Рентабельність (збитковість) загальна (активів),%	$= (D23/D14) * 100$	$= (E23/E14) * 100$	=E26-D26	-

3.2 Аналіз дебіторської заборгованості ПрАТ «ОБОЛОНЬ» за 2019-2020 рр.

Недотримання умов договорів, несвоєчасне доведення претензій по заборгованостям, які виникли, приводить до великого зростання дебіторської заборгованості, а як наслідок, до поганого фінансового становища товариства. Дебіторська заборгованість - це відтермінування з господарювання товариств обігових ресурсів або сум, які необхідно отримати підприємству від контрагентів.

Завданням аналізування дебіторських заборгованостей являється вивчення і оцінка:

- структури дебіторських заборгованостей;
- складу дебіторських заборгованостей в обсязі обігових ресурсів;
- правильності заборгованості;
- вірності обліку дебіторських заборгованостей;
- ефективності і платоспроможності заборгованостей;
- ефекту дебіторських заборгованостей на прибуток товариства;
- знаходження напрямів покращення обіговості дебіторських заборгованостей;
- якості фінансових активів.

За допомогою аналізу розробляються стратегія і тактика розвитку підприємства, обґрунтовуються плани та управлінські дії, проводиться перевірка виконання, знаходяться ресурси покращення якості господарювання, здійснюється оцінка результату діяльності підприємства, її підрозділів, працівників.

Невід'ємним етапом фінансової оцінки підприємства є аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованостей.

Для покращення розрахункової дисципліни використовуються методи як загального так факторного аналізів. Основними етапами аналізу становища дебіторських заборгованостей є:

1. Визначення абсолютної величини дебіторських заборгованостей товариства протягом аналізованого терміну.
2. Розрахунок абсолютного і відносного відхилення та зміни їх питомої ваги.
3. Розрахунок питомої ваги дебіторських заборгованостей у загальному обсязі обігових ресурсів товариства.
4. Оцінка розрахунків товариства за їх видами - розрахунки з дебіторами чи кредиторами, розрахунки з персоналом, з бюджетом, а також дебіторська та кредиторська заборгованість за розрахунками.
5. По кожному виду розрахунків аналізуються абсолютні і відносні зміни.
6. Оцінка показників питомої ваги кожного виду видатків товариства в загальному їх обсязі.
7. Оцінка коефіцієнтів обороту з утворення і погашення дебіторської і кредиторської заборгованостей.
8. Оцінка змін, що відбулися з обсягом і структурою

Діяльність суб'єктів господарювання потребує сучасних підходів щодо платіжно-розрахункових взаємозв'язків між підприємствами, правильне здійснення обліку та проведення ефективного аналізу дебіторської заборгованості для прийняття управлінських рішень. Сьогодні, в умовах фінансово-економічної кризи, щоб не втратити

свої кошти необхідно проводити постійний моніторинг заборгованості, своєчасно висувати претензії щодо боргів та запобігати безнадійним боргам на підприємстві. (рис. 3.1)

Зростання дебіторської заборгованості не завжди оцінюється негативно, а зниження позитивно. Необхідно розрізняти нормальну і прострочену заборгованість. Наявність простроченої створює фінансові труднощі, тому, що підприємство буде відчувати нестачу фінансових ресурсів для придбання виробничих запасів, виплат заробітної плати. Крім того, заморожування коштів у дебіторській заборгованості призводить до уповільнення оборотності капіталу. Прострочена дебіторська заборгованість означає також зростання ризику непогашення боргів і зменшення прибутку. Тому кожен суб'єкт господарювання зацікавлений у скороченні термінів погашення належних йому платежів.

Важливе значення має давність утворення дебіторської заборгованості, необхідно встановити, чи немає в її складі сум не реальних для стягнення, або таких, за якими минають строки позовної давності. Якщо такі виявлені, то необхідно терміново вжити заходів для їх стягнення (оформлення векселів, звернення в господарський суд, тощо).

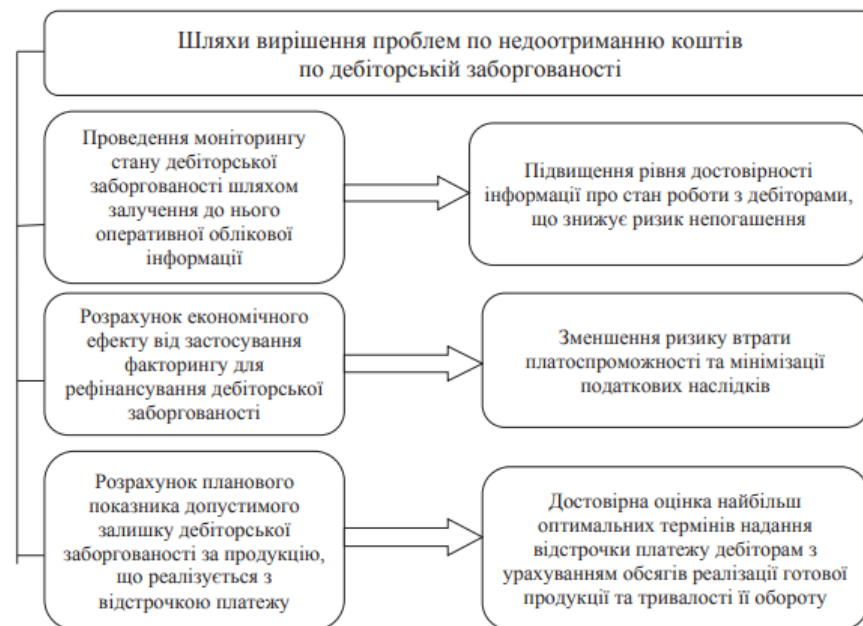

Рис. 3.1 . Шляхи вирішення проблем по недоотриманню коштів по дебіторській заборгованості

Аналіз дебіторської заборгованості підприємства дає можливість оцінити можливу величину доходів, які можна отримати у вигляді штрафів, пені, неустойок від дебіторів, які прострочили оплату. Для управління дебіторською заборгованістю є розробка заходів щодо скорочення або стягнення простроченої чи сумнівної дебіторської заборгованості. (рис.3.2)

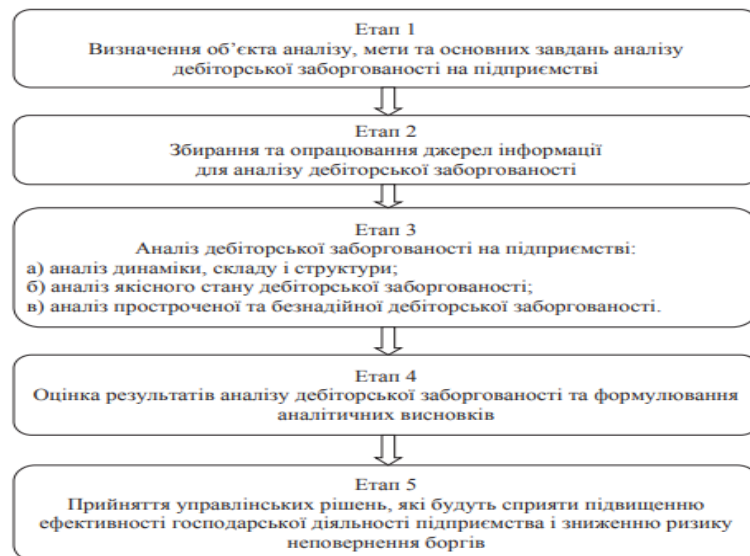

Рис. 3.2 Етапи комплексного аналізу дебіторської заборгованості в підприємствах

Далі на рис.3.3 будуть представлені зміни в дебіторській заборгованості за рік роботи:

Рис. 3.3 Загальний аналіз дебіторської заборгованості ПрАТ "ОБОЛОНЬ" за 2020 рік, грн.

Згідно отриманої на підприємстві фінансової звітності за 2020 рік, то на початок звітного періоду поточна дебіторська заборгованість становила 260 966 грн, а вже на кінець звітного періоду зросла до показника 272 112 грн.

Період погашення заборгованості дебіторів для підприємства визначається наступною формулою:

$$\text{Пер. погаш. ДЗ} = \frac{360 \text{ днів}}{\text{Оборотність ДЗ}} \quad (3.1)$$

де Пер. погаш. ДЗ - період погашення дебіторської заборгованості підприємства, що аналізується;

Оборотність ДЗ – коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості підприємства за період, що аналізується.

Кількість оборотів дебіторської заборгованості (коефіцієнт оборотності) характеризує швидкість обороту коштів, вкладених в неї за певний період. Ця цифра розраховується наступним чином:

$$O = BP / ДЗ \quad (3.2)$$

Де О - кількість оборотів дебіторської заборгованості підприємства в аналізованому періоді;

BP - виручка від реалізації продукції в аналізованому періоді;

ДЗ - середній залишок дебіторської заборгованості підприємства в аналізованому періоді.

Для підприємства, яке аналізуємо, цей показник матиме наступне значення:

$$O = \frac{5\,466\,148}{272\,112} = 20,09 \text{ – коефіцієнт оборотності ДЗ за звітний період}$$

Таким чином, у звітному періоді підприємства, яке аналізуємо, період погашення дебіторської заборгованості становитиме:

$$\text{Пер. погаш. ДЗ} = \frac{360}{20,09} = 17,92$$

Чим довше термін погашення дебіторської заборгованості, тим вище ризик неповернення.

Як бачимо, для ПрАт «ОБОЛОНЬ» показник періоду погашення дебіторської заборгованості за звітний період має додатнє значення, що свідчить про швидке отримання оплат за реалізовану продукцію від покупців підприємства. Слід зазначити нижче, у табл. 3.1.2, які існують періоди погашення дебіторської заборгованості.

Таблиця 3.2.1

Періоди погашення дебіторської заборгованості

Період	Стан погашення дебіторської заборгованості у зазначений період
До 14 днів	Вважається нормальним
До 30 днів	Вважається поганим
Більше 60 днів	Слід вважати – проблематичним

3.3 Теоретичні основи аудиту резерву сумнівних боргів

Метою аудиту дебіторської заборгованості є підтвердження інформації щодо повноти, достовірності, реальності, законності та правильності відображення в обліку та своєчасності розрахунків.

Аудитор, отримавши завдання на проведення аудиту дебіторської заборгованості, складає план і програму (розширений план) проведення аудиту та відповідно до неї розпочинає здійснювати перевірку.

Починається перевірка з оцінки методики та організації обліку дебіторської заборгованості, зазначених у Наказі про облікову політику. При цьому, аудитор визначає методичні та організаційні особливості, з'ясовує можливість застосування тих чи інших методик, які можна запропонувати та оцінює такі питання у Наказі про облікову політику:

- оцінка дебіторської заборгованості;
- методика розрахунку резерву сумнівних боргів;
- перевірка робочого плану рахунків й уточнення, які саме рахунки і субрахунки використовує підприємство для обліку дебіторської заборгованості та яким чином деталізує інформацію;
- питання, відображені у посадових інструкціях бухгалтерів з обліку розрахунків з дебіторами;
- наявність використання іноземної валюти при проведенні розрахунків з іноземними контрагентами тощо. Аудит розрахунків з дебіторами може проводитися за наступними основними напрямками:
- аудит розрахунків з покупцями;
- аудит розрахунків з підзвітними особами;
- аудит розрахунків з іншими дебіторами.

Аудит *розрахунків з покупцями* необхідно починати з оцінки даних фінансової звітності, а саме — Балансу (Звіту про фінансовий стан), з якого з'ясовують суму заборгованості покупців за продукцію, товари, роботи, послуги та суму резерву сумнівних боргів (щодо Балансу по 2012 рік включно). Суму дебіторської заборгованості по Балансу (Звіту про фінансовий стан) доцільно порівняти з Оборотною відомістю за синтетичними рахунками. У випадку невідповідності сум аудитор фіксує ці порушення у своїх робочих документах. Порушеннями можуть бути згорнуті залишки (дебетове сальдо та кредитове по одному й тому ж самому контрагенту взаємно перекриваються), дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями і замовниками перекривається кредиторською заборгованістю за розрахунками з постачальниками та іншими кредиторами тощо.

Наступним кроком, аудитор повинен порівняти дані Оборотної відомості за синтетичними рахунками саме за рахунком 36 з даними реєстрів синтетичного та аналітичного обліку. При цьому доцільно звернути увагу на залишки, що є "не закритими" протягом одного року, перевібивши їх виникнення та спосіб погашення дебіторської заборгованості.

При цьому необхідно з'ясувати, чи не було за окремими субрахунками чи рахунками перекриття дебіторської (рахунки 36, 37) та кредиторської заборгованості (рахунки 63, 68) та відображення залишків за іншими рахунками, їх відповідність даним фінансової звітності.

Аудитор починає з'ясовувати наявність простроченої заборгованості від року до трьох (термін позовної давності), існування списаної дебіторської заборгованості, наявність проведення службового розслідування перед списанням дебіторської

заборгованості, виявлення зловживань щодо закриття дебіторської заборгованості кредиторською заборгованістю, навіть за різних підприємствами, термін позовної давності за якими закінчився.

Особливу увагу аудитор повинен приділити простроченій дебіторській заборгованості, причинам її виникнення; заходам, які було проведено менеджерами для її повернення, з'ясуванню, чи було встановлено особу, яка допустила виникнення такої заборгованості. Аудиторові необхідно визначити, яка існує на підприємстві політика щодо використання заходів з відшкодування простроченої дебіторської заборгованості.

При проведенні аудиту розрахунків з покупцями і виявленні у процесі перевірки простроченої дебіторської заборгованості необхідно перевірити наступне:

- - термін виникнення заборгованості;
- - наявність та правильність заповнення первинних документів: довіреностей, видаткових накладних, товарно-транспортних накладних, податкових накладних, договорів;
- - заходи, які використовувались для спроб відшкодування дебіторської заборгованості: пред'явлення претензії, направлення актів взаємо-звірки розрахунків, листів тощо;
- - наявність та правильність списання дебіторської заборгованості за рахунок нарахованого резерву сумнівних боргів або за рахунок інших джерел тощо.

Аудитор повинен виявити можливе зловживання при погашенні заборгованості покупців, а саме розрахунків готівкою із можливим не оприбуткуванням її в касу підприємства і наступним списанням такої дебіторської заборгованості у якості простроченої або безнадійної (тобто — можливості існування фактів шахрайства на підприємстві).

Наступним кроком аудитора є перевірка *методики нарахування резерву сумнівних боргів*. Її необхідно порівняти з методикою, визначеною Наказом про облікову політику. Крім того, слід перевірити всі суми дебіторської заборгованості, що списані за рахунок резерву та провести інвентаризацію правильності нарахованих сум резерву та існуючого залишку цього резерву. Також перевіряється правильність відображення витрат на створення резерву сумнівних боргів, відповідність відображення в фінансовій звітності у витратах за елементами (в складі операційних витрат, адміністративних витрат або витрат на збут тощо).

Отже проведення аудиту дебіторської заборгованості складається з таких етапів: планування, виконання процедур для покриття виявлених ризиків на етапі планування (процедури перевірки внутрішнього контролю та виконання процедур по суті) та етапу завершення аудиту (випуск аудиторського звіту). (рис. 3.4)

Рис. 3.4 Етапи процесу аудиту дебіторської заборгованості

Після проведення аудиторських процедур, як аналітичних так і аудиторських процедур по суті стосовно дебіторської заборгованості, аудитор систематизує отримані результати щодо суттєвості викривлень зазначеної статті в аудиторських документах.

Крім того, при завершенні аудиту аудитор визначає вплив недоліків внутрішнього контролю щодо обліку дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів на фінансову звітність. У випадку наявних суттєвих недоліків внутрішнього контролю аудитор повідомляє тих, хто наділений найвищими повноваженнями щодо виявлених недоліків у відповідному звіті та оцінює чи суттєво впливають на викривлення фінансової звітності виявлені недоліки внутрішнього контролю.

При наявності суттєвих викривлень (вище рівня суттєвості визначено на основі фінансової звітності після коригувань запропонованих аудитором) щодо статті Дебіторська заборгованість та відповідних статей Звіту про фінансові результати (витрати на створення резерву сумнівних боргів, дохід від відновлення резерву сумнівних боргів) аудитор має модифікувати аудиторську думку.

Приклади застережень в аудиторському звіті щодо статті Дебіторська заборгованість:

«Станом на 31.12.xx на балансі підприємства обліковується дебіторська заборгованість із населенням у розмірі XXX тис.грн., резерв сумнівних боргів у частині розрахунків із населенням становить XXX тис.грн. Протягом звітнього та попереднього років підприємством не здійснювався перерахунок резерву сумнівних боргів, що не відповідає вимогам облікової політики та П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість».

Окрім того, відповідно до облікової політики Підприємства, величина резерву сумнівних боргів обчислюється методом абсолютної суми сумнівної заборгованості. Однак дожних критеріїв щодо віднесення заборгованості до складу сумнівної в обліковій політиці не прписано, у зв'язку з чим ми не можемо оцінити розмір резерву сумнівних боргів за дебіторською заборгованістю, проте вважаємо, що така сума буде суттєво відрізнятися від тієї, яка обліковується на балансі підприємства станом на 31.12.XX. Це призводить до недостовірного визначення чистої реалізаційної вартості дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

У результаті виникає ризик суттєвого викривлення фінансової звітності, а саме: завищення активів, власного капіталу Підприємства станом на 31.12.XX та завищення чистого прибутку за 20XXр.»

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку своєчасне і повне виконання платіжних зобов'язань є умовою сталого функціонування підприємства в умовах розвиненої ринкової економіки. Сьогодні, коли Україна знаходиться в нестабільному стані, спостерігається зворотна тенденція - криза дефолту. Тому одним із важливих завдань є вивчення, управління і аналіз дебіторської заборгованості, так як недбале ставлення до дебіторської заборгованості призводить до повільним виплат, затримок з виплатою заробітної плати і в цілому до погіршення фінансового стану підприємства.

Більшість підприємств втрачають можливість втримати той рівень розвитку, який було досягнуто раніше при порівняно стабільній ситуації на ринках товарів. У зв'язку з цим виникає потреба у розробці ефективного механізму управління фінансовою діяльністю підприємств. Саме тому, важливого значення набувають завдання щодо управління дебіторською заборгованістю.

У зв'язку з цим, саме питання організації обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості та особливо резерву сумнівних боргів є надзвичайно актуальними. Вивчення теоретичних аспектів обліку та контролю резерву сумнівних боргів, аналіз законодавчої та нормативно-правової бази дозволяє стверджувати, що виникнення дебіторської заборгованості та створення резерву сумнівних боргів в певних межах є нормальною ознакою підприємства, але не у випадках, коли вона зростає безконтрольно та систематично несвоєчасно погашається (оскільки створення великого обсягу дебіторської заборгованості спричиняє низьку платоспроможність підприємства); а класифікація дебіторської заборгованості важлива для правильної організації обліку, надійного аналізу.

В результаті написання роботи було встановлено, що резерв сумнівних боргів - це резерв, який створюється з метою покриття у майбутньому безнадійної дебіторської заборгованості. Це визначення дає уявлення про економічну природу резерву сумнівних боргів і визначає її місце в бухгалтерському обліку.

Обліково-аналітичне забезпечення резерву сумнівних боргів

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	ВИСНОВКИ	Номер сторінки
Здобувач	Біба М.В.		24.05.21		
Науковий керівник	Чернелевський Л. М.		27.05.21		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л. М.		04.06.21		

Тож, резерв сумнівних боргів, коригує дебіторську заборгованість до її чистої реалізаційної вартості, дозволяє підприємству показати, що відповідна сума не може бути стягнута з дебіторів. Таким чином, в умовах ризику неплатоспроможності покупців, підприємство попереджає виникнення втрат від сумнівної дебіторської заборгованості.

Саме ефективне управління дебіторською заборгованістю відноситься до необхідних умов успішної діяльності, оскільки воно створює передумови для швидкого зростання бізнесу і збільшення фінансових можливостей підприємства.

Методика аналізу показників комплексного оцінювання дебіторської заборгованості, а в результаті можливого створення резерву сумнівних боргів, передбачає порівняння даних за звітний період і з даними за минулий рік (або інший звітний період), визначення зміні причини цих змін. Результати комплексного оцінювання дебіторської заборгованості на великому підприємстві є основою для обґрунтування управлінських рішень у сфері поліпшення розрахункових відносин. Аналізуючи основні показники з фінансової звітності, що характеризують фінансово-економічний стан діяльності підприємства бачимо, що підприємство, на даному етапі свого розвитку, є фінансово стійким, є рентабельним.

Розрахунок показників дебіторської заборгованості було наведено окремо. Виходячи з розрахунків, можна сказати, що відбулося збільшення дебіторської заборгованості в загальному оборотному капіталі. Можна зробити висновок, що спостерігається незначне зростання рівня ліквідності оборотних активів в цілому і, отже, деяке поліпшення фінансового стану підприємства. Зростання частки дебіторської заборгованості в активах підприємства за звітний 2020 рік свідчить про те, що компанії слід вжити відповідних заходів для її управління.

З метою ефективної організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві необхідно розробити та затвердити: графік документообігу щодо обліку розрахунків за дебіторською заборгованістю.

В сучасних умовах важливо проводити внутрішній контроль на підприємстві. З метою підвищення достовірності обліку дебіторської заборгованості та фінансової звітності на підприємстві ПрАТ «ОБОЛОНЬ» необхідно організувати систематичний контроль, для чого доцільно створити спеціальну контрольну службу.

В рамках внутрішнього контролю можна регулярно проводити звірки з контрагентами. В даний час чинне законодавство не визначає стандартну форму акту звірки розрахунків між контрагентами, тому він складається в будь-якій формі, але з дотриманням основних вимог до первинних документів. Проведення внутрішнього контролю контролером на підприємстві буде сприяти підвищенню ефективності організації обліку дебіторської заборгованості та бухгалтерського обліку в цілому.

Впровадження ефективної політики щодо управління дебіторською заборгованістю підприємства повинно призвести до збільшення обсягів продажу, максимізації прибутку при збереженні ліквідності та платоспроможності підприємства, зниження ризику та поліпшення фінансової безпеки.

Отже, якщо на ПрАТ «ОБОЛОНЬ» буде впроваджено ефективну систему

управління дебіторською заборгованістю, то підприємство, спираючись на якісну та достовірну бухгалтерську інформацію, буде здатним досягти відповідного підвищення загальної ефективності господарської діяльності.

Оперативне запровадження запропонованих заходів значним чином сприятиме фінансовій стабілізації мікропідприємства ПрАТ «ОБОЛОНЬ», покращенню його фінансових результатів і, як вже зазначено, підвищенню показників господарської діяльності даного підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” №996 – XIV від 16.07.1999 р., зі змінами і доповненнями
2. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26 січня 1993 року.
3. Закон України про Акціонерні товариства - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291.23
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 87 від 31.03.99р.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 р. № 8073-X.
8. Наказ «Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях» від 18.06.2015 № 1000/5 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text>
9. П(С)БО 10 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість", затверджене наказом Мінфіну від 08.10.99 р. № 237.
10. П(С)БО 13 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", затверджене наказом Мінфіну від 30.11.2001 р. № 559.
11. П(С)БО 25 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва", затверджене наказом Мінфіну від 25.02.2000 р. № 39.
12. Метод. рекомендації № 433 – Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Мінфіну від 28.03.2013 р. № 433.
13. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посібник для студентів вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» /Ф.Ф.Бутинець, О.В.Олійник, М.М.Шигун, С.М.Шупепова; 2-е вид. доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ. – 2001. – 576 с.
14. Пінчук, Т. А., Т. В. Шрам. Організаційно-методичні проблеми обліку дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. / Ефективна економіка. – 2014.
15. Ганусич В. О., Гурська І. В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. / Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – (2016). – 1 (1). – С. 441-445.
16. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti>.
17. Сарапіна, О. А., Кірілкіна О. Є.. Методологічні основи аналізу дебіторської заборгованості. / Наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2015: – Вип 3. – С. 865-868.

18. Мішук Є. В., Сідорова І. І. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості: проблемні аспекти. / Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – Вип. 2. – С. 54-57.
19. Жукова, О. А., Гелета І. А. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства. / Подільський науковий вісник. – 2006. – 64 с.
20. Фінансовий аналіз дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] Навчальні матеріали - онлайн - Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/12210605/finansii/finansoviy_analiz_debitorskoyi_zaborgovanosti.
21. Безнадійна заборгованість [Електронний ресурс] // Вісник Офіційно про податки. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100010780-beznadiyna-zaborgovanist-2>.
22. Кручак, Л. В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання / Людмила Володимирівна Кручак // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 2. – С. 93-98. – ISSN 1993- 0259.
23. Бондарчук Н. В. Модель аналізу дебіторської заборгованості: Основні показники / Н. В. Бондарчук, А. М. Тімашова // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2019.
24. Белокоз О. Відмінності між вітчизняними та міжнародними підходами до оцінки дебіторської заборгованості торговельних підприємств. Галицький економічний вісник. – 2016. - № 3. – с. 97-201.
25. Piyash O. I. Methods for management of the enterprise's accounts receivable / O. I. Piyash, O. O. Trofymenko, V. O. Dmytrenko. // Підприємництво та інновації. Міжнародний університет фінансів. – 2018. – №5. – С. 40–46.
26. Осадча Г.Г. Методи створення резерву сумнівних боргів [Електронний ресурс] / Г.Г. Осадча, А.А. Бережна // Проблеми і перспективи розвитку фінансів, обліку і маркетингу в сучасному середовищі. – 2012. – № 3. – С. 160-169. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua>.
27. Проскуріна Н.М. Резерв сумнівних боргів: удосконалення методики розрахунку / Н.М. Проскуріна // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць / ред. кол.: І.Д. Пасічник, О.І. Дем'янчук. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – Випуск 25. – С. 195-199.
28. Шматковська Т.О. Формування резерву сумнівних боргів: реалії сьогодення/ Т.О. Шматковська // Wykształcenie i nauka bez granic – 2011: materialy VII międzynarodowej naukowo–praktycznej konferencji. – Volume 7. Ekonomichne nauki. – Przemysl : Publishing House «Nauka I studia», 2011. – S. 103-105.
29. Волковська Я.В. Визначення необхідності нарахування резерву сумнівних боргів / Я.В. Волковська // Управління розвитком. – 2012. – № 10. – С. 47-49.
30. Оліховський В.Я. Використання резервів як інструменту податкового планування/ В.Я. Оліховський // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – № 3(7). – С. 140-144.

31. Олексенко М.В. Формування резерву сумнівних боргів. Сучасний стан справ / М.В. Олексенко // Вісн. Бердян. ун-ту менеджменту і бізнесу. – 2013. – № 1. – С. 181-184.
32. Гавриловський О.С. Особливості оподаткування резерву сумнівних боргів [Електронний ресурс] / О.С. Гавриловський // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(1). – С. 90-94. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10\(1\)_19.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10(1)_19.pdf).
33. Ступницька Т.М. Характеристика методів формування резерву сумнівних боргів [Електронний ресурс] / Т.М. Ступницька, Т.І. Компанієць // Економіка харчової промисловості. – 2011. – № 2. – С. 78-80. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/echp_2011_2_19.pdf.
34. Євлаш Т.О. Особливості створення та списання резерву сумнівних боргів в обліку [Електронний ресурс] / Т.О. Євлаш, О.В. Топоркова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 2. – С. 80-87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vsed_2012_2_15.pdf
35. ПрАТ «ОБОЛОНЬ» <https://obolon.ua/ua/about/shareholders>
36. «Bad Debt Reserve» by James Chan //March 2021 електронний ресурс: <https://www.investopedia.com/terms/b/baddebtreserve.asp>
37. «Bad debt reserve definition» by Andrew Scott //April 2021 електронний ресурс: <https://www.accountingtools.com/articles/what-is-the-bad-debt-reserve.html>
38. Нашкерська Г. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги / Г. Нашкерська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. - № 11. –С.31-37
39. Линник О.І. Резерв сумнівних боргів: особливості створення та відображення в бухгалтерському обліку / Линник О.І., Флоря А.А. // Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет ім. В.О.Сухомлинського- 2015.- Вип.8.- С.1182- 1186.
40. Сьомченко В.В. Проблема формування резерву сумнівних боргів у контексті ефективного управління дебіторською заборгованістю / Сьомченко В.В., Дядюн О.О. // Вісник Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. №2(22). – С. 133- 141
41. Цибилук О. Ю. Формування та облік резерву сумнівних боргів в системі управління дебіторською заборгованістю / О. Ю. Цибилук, Н. Л. Шишкова // Вісник соціально-економічних досліджень. -2012. - Вип. 1(44). - С. 374-378.
42. Боярова О. А. Резерв сумнівних боргів як об'єктивний інструмент впливу на діяльність підприємства / О. А. Боярова, Н. П. Кузик / Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 4. – С. 41–44.
43. Горбачова О. М., Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення, О. М. Горбачова, Л. В. Лахай //ууу.pdwø.éqø.wã
44. Губіна І. Резерв сумнівних боргів: створення та використання Текст_ / І.Губіна // Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. Ё 2007. Ё №48. Ё с.68-70. 166
45. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю підприємств ЎТекст_ /Н. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. Ё 2006. Ё №12. Ё с.387 42

46. Сурніна К.С. Резерв сумнівних боргів: порівняння українських, російських та міжнародних стандартів обліку: Збірник тез та текстів виступів на Другій всеукраїнській науковій конференції, присвяченій видатним вченим у галузі бухгалтерського обліку / Житомир: ЖДТУ, 2004. С. 100
47. «의심스러운 빚을위한 회계 준비금. 의심스러운 빚을위한 쓰기 – 배선» // Accounting reserve for questionable debt. Write for questionable debt – wiring 2019 /електронний ресурс: <https://mirhat.ru/ko/exterior-finish-of-the-house/uch-t-rezervov-po-somnitelnym-dolgam-spisanie-rezerva-po/>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Титульний аркуш

29.04.2020

(дата реєстрації емітентом електронного документа)

№ 715-20

(вихідний реєстраційний номер електронного документа)

Підтверджую ідентичність та достовірність інформації, що розкрита відповідно до вимог Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03 грудня 2013 року № 2826, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2013 року за № 2180/24712 (із змінами) (далі - Положення).

Генеральний директор

I.B.

(посада)

(підпис)

Булах

(прізвище та ініціали керівника або
уповноваженої особи
емітента)

Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік

I. Загальні відомості

1. Повне найменування емітента: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ОБОЛОНЬ"
2. Організаційно-правова форма: Приватне акціонерне товариство
3. Ідентифікаційний код юридичної особи: 05391057
4. Місцезнаходження: 04212, Україна, Київська обл., Оболонський р-н, Київ, Богатирська, 35. Міжміський код, телефон та факс: (044) 412-84-10, (044) 412-76-03
6. Адреса електронної пошти: corp@kiev.obolon.ua
7. Дата та рішення наглядової ради емітента, яким затверджено річну інформацію, або дата тарішення загальних зборів акціонерів, яким затверджено річну інформацію емітента (за наявності): Рішення наглядової ради емітента від 27.04.2020, Затвердити регулярну річну інформацію Товариства за 2019 рік
8. Найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, країна реєстрації юридичної особи та номер свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на фондовому ринку, особи, яка здійснює діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасника фондового ринку (у разі здійснення оприлюднення): Державна установа "Агентство з розвитку

інфраструктури фондового ринку України", 21676262, Україна, DR/00001/APA

9. Найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, країна реєстрації юридичної особи та номер свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на фондовому ринку, особи, яка здійснює подання звітності та/або адміністративних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (у разі, якщо емітент не подає Інформацію до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку безпосередньо): Державна установа "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України", 21676262, Україна, DR/00002/ARM

ДОДАТОК Б

Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий
стан) на 31.12.2019 р.
 Форма №1-к

Код за ДКУД			1801007
Актив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітньо го період у
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6 857	6 026
первісна вартість	1001	43 396	43 963
накопичена амортизація	1002	(36 539)	(37 937)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 201	18 141
Основні засоби	1010	4 867 736	4 611 402
первісна вартість	1011	11 940 760	12 003 847
знос	1012	(7 073 024)	(7 392 445)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	109 397	57 581
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	5 004 205	4 693 164
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	719 638	753 270
Виробничі запаси	1101	0	0

Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	203 818	260 966
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	89 746	44 300
з бюджетом	1135	35 310	51 330
у тому числі з податку на прибуток	1136	5 475	4 813
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 897	18 911
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 876	16 228
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	30 659	18 927
Усього за розділом II	1195	1 105 944	1 163 932
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	120 0	0	0
Баланс	130 0	6 110 149	5 857 096

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	140 0	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 763 289	2 603 868
Додатковий капітал	1410	5 997	1 916
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-746 302	-329 248
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0

Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 082 548	2 336 100
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	542 401	426 702
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	487 124	180 402
Інші довгострокові зобов'язання	1515	267 953	260 062
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 297 478	867 166
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 419 600	1 395 479
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	1 021 281	909 794
розрахунками з бюджетом	1620	91 167	104 445
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	164
розрахунками зі страхування	1625	5 926	6 382
розрахунками з оплати праці	1630	44 447	57 270
одержаними авансами	1635	64 560	120 483
розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	11 462	13 639
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	69 804	44 462
Усього за розділом III	1695	2 730 123	2 653 830
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	6 110 149	5 857 096

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК В

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за 2019

рік

Форма

№2-к

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 466 148	5 078 764
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 277 833)	(4 292 370)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1 188 315	786 394
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	62 681	85 301
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(337 100)	(303 955)
Витрати на збут	2150	(661 989)	(675 489)
Інші операційні витрати	2180	(32 219)	(20 451)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	219 688	0
збиток	2195	(0)	(128 200)
Дохід від участі в капіталі	220 0	39 058	90 188
Інші фінансові доходи	222 0	280	4 259
Інші доходи	224 0	216 198	6 725
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	225 0	(329 215)	(275 269)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	227 0	(1 418)	(23 505)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	229 0	144 591	0
збиток	229 5	(0)	(325 802)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	230 0	113 042	-39 618
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності післяоподаткування	230 5	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	235 0	257 633	0
збиток	2355	(0)	(365 420)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попередньог о року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	240 0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	240 5	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-4 081	-2 902
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	244 5	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	245 0	-4 081	-2 902
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	246 0	-4 081	-2 902
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	246	253 552	-368 322

	5		
Чистий прибуток (збиток), що належить: власникам материнської компанії	247 0	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить: власникам материнської компанії	248 0	0	0
неконтрольованій частці	248 5	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	250 0	3 157 057	3 267 238
Витрати на оплату праці	250 5	626 692	529 153
Відрахування на соціальні заходи	2510	132 414	113 058
Амортизація	2515	422 999	457 032
Інші операційні витрати	252 0	1 159 110	1 296 562
Разом	255 0	5 498 272	5 663 043

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	260 0	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	260 5	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,792400	-1,123900
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,792400	-1,123900
Дивіденди на одну просту акцію	265 0	0,00	0,00

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Г

**Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим
методом)
За 2019
рік
Форма
№3-к**

Код за ДКУД 1801009

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попередньог о року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	300 0	7 256 866	7 045 899
Повернення податків і зборів	300 5	700	0
у тому числі податку на додану вартість	300 6	0	0
Цільового фінансування	301 0	5 572	5 384
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	138 664	71 276
Надходження від повернення авансів	302 0	14 299	2 229
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	302 5	273	1 478
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	303 5	9	0
Надходження від операційної оренди	304 0	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	304 5	0	0
Надходження від страхових премій	305 0	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	305 5	0	0
Інші надходження	309 5	151 723	60 606
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	310 0	(4 550 959)	(4 511 185)
Праці	3105	(506 786)	(440 557)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(130 046)	(115 726)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 793 898)	(1 614 407)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(304)	(4 613)

Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(438 364)	(301 943)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 355 230)	(1 307 851)
Витрачання на оплату авансів	3135	(45 259)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(21 999)	(4 930)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(6 910)	(3 744)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховимиконтрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(44 887)	(46 449)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	467 362	449 874
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	320 0	89 457	411 591
необоротних активів	320 5	20 405	7 444
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215 1		2 780
дивідендів	322 0	0	0
Надходження від деривативів	322 5	0	0
Надходження від погашення позик	323 0	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства таїншої господарської одиниці	323 5	0	0
Інші надходження	325 0	3 830	900
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(7)
необоротних активів	326 0	(109 944)	(156 988)
Виплати за деривативами	327 0	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства таїншої господарської одиниці	328 0	(0)	(0)
Інші платежі	329 0	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	329 5	3 749	265 720
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	330 0	0	0
Отримання позик	330 5	72 594	72 250
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0

Інші надходження	334 0	0	1 891
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	334 5	(0)	(0)
Погашення позик	335 0	(258 667)	(584 796)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	336 0	(285 793)	(233 103)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	336 5	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	337 0	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	339 0	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	339 5	-471 866	-743 758
Чистий рух коштів за звітний період	340 0	-755	-28 164
Залишок коштів на початок року	340 5	16 876	46 172
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	107	-1 132
Залишок коштів на кінець року	3415	16 228	16 876

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Д

Консолідований звіт про власний капітал

За 2019 рік Форма №4-к

Код за ДКУД

1801011

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконтр ольован ачастка	Разом
		Зареєс т ровани й капітал	Капіта лу дооцін ках	Додатк овий капітал	Резерв ний капітал	Нероз п оділен ий прибут ок (непок ритий збиток)	Неопла чений капітал	Вилуч ений капіта л	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Залишок на початок року	4000	73 144	2 763 289	5 997	0	-746 302	0	-13 580	2 082 548	0	2 082 548
Коригування: Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок напочаток року	4095	73 144	2 763 289	5 997	0	-746 302	0	-13 580	2 082 548	0	2 082 548
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	257 633	0	0	257 633	0	257 633

[illegible]

Вилучення капіталу:	426	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Викуп акцій	0										
Перепродаж	426	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
викуплених акцій	5										
Анулювання	427	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
викуплених акцій	0										
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення	428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
номінальної вартості	0										
акцій											
Інші зміни в капіталі	429	0	-159 42	0	0	159 421	0	0	0	0	0
	0		1								
Придбання (продаж)	4291	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
неконтрольованої											
частки в дочірньому											
підприємстві											
Разом змін у капіталі	429	0	-159 42	-4 081	0	417 054	0	0	253 552	0	253 552
	5		1								
Залишок на кінець року	430	73 144	2 603	1 916	0	-329 24	0	-13 580	2 336	0	2 336 100
	0		86						100		
			8			8					

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Е

**Консолідований
баланс (Звіт про
фінансовий стан) на
31.12.2020 р.
Форма №1-к**

Код за ДКУД			1801007
Актив	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітньог о період у
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	6 026	4 686
первісна вартість	1001	43 963	43 969
накопичена амортизація	1002	(37 937)	(39 283)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	18 141	11 272
Основні засоби	1010	4 611 402	4 352 291
первісна вартість	1011	12 003 847	12 080 275
знос	1012	(7 392 445)	(7 727 984)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	57 581	18 542
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	4 693 164	4 386 805
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	753 270	1 015 849
Виробничі запаси	1101	559 903	824 163

Незавершене виробництво	1102	67 739	73 543
Готова продукція	1103	72 341	84 609
Товари	1104	53 287	33 534
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	260 966	272 112
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	44 300	101 840
з бюджетом	1135	51 330	69 326
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 813	4 233
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18 911	20 095
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 228	17 048
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	18 927	5 983
Усього за розділом II	1195	1 163 932	1 502 253
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	120 0	0	0
Баланс	130 0	5 857 096	5 889 058

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	140 0	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2 603 868	2 445 387
Додатковий капітал	1410	1 916	1 198
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	-6 437	-7 155
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-329 248	167 847
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	0	0

Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2 336 100	2 673 996
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	426 702	410 551
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	180 402	609 731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	260 062	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	867 166	1 020 282
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	255 933	394 848
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 139 546	661 136
товари, роботи, послуги	1615	909 794	709 905
розрахунками з бюджетом	1620	104 445	102 148
у тому числі з податку на прибуток	1621	164	414
розрахунками зі страхування	1625	6 382	4 980
розрахунками з оплати праці	1630	57 270	80 097
одержаними авансами	1635	120 483	183 041
розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	13 639	33 497
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	44 462	23 252
Усього за розділом III	1695	2 653 830	2 194 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	5 857 096	5 889 058

ДОДАТОК Є

Консолідований звіт про фінансові
результати(Звіт про сукупний дохід)

за 2020

рік

Форма

№2-к

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801008

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попередньог о року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	200 0	5 549 706	5 466 148
Чисті зароблені страхові премії	201 0	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	205 0	(4 070 109)	(4 277 833)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	207 0	(0)	(0)
Валовий: прибуток	209 0	1 479 597	1 188 315
збиток	209 5	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	74 094	50 572
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(361 150)	(337 100)

Витрати на збут	2150	(719 636)	(661 989)
Інші операційні витрати	2180	(6 593)	(20 110)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	466 312	219 688
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	39 058
Інші фінансові доходи	2220	338 280	280
Інші доходи	2240	15 776	-1 418
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(255 444)	(329 215)
Втрати від участі в капіталі	2255	(1 618)	(0)
Інші витрати	2270	(238 394)	(-216 198)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	324 912	144 591
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	13 702	113 042
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	338 614	257 633
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-718	-4 082
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0

Інший сукупний дохід до оподаткування	245 0	-718	-4 082
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	246 0	-718	-4 082
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	246 5	337 896	253 551
Чистий прибуток (збиток), що належить: власникам материнської компанії	247 0	0	0
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить: власникам материнської компанії	248 0	0	0
неконтрольованій частці	248 5	0	0

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	250 0	2 993 302	3 157 057
Витрати на оплату праці	250 5	705 528	626 692
Відрахування на соціальні заходи	2510	149 141	132 414
Амортизація	2515	399 564	422 999
Інші операційні витрати	252 0	1 204 645	1 159 110
Разом	255 0	5 452 180	5 498 272

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	260 0	325 127	325 127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	260 5	325 127	325 127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,041500	0,792400
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,041500	0,792400
Дивіденди на одну просту акцію	265 0	0,00	0,00

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК Ж

Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
За 2020 рік
Форма №3-к

Код за ДКУД 1801009

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попередньог о року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	300 0	7 809 027	7 256 866
Повернення податків і зборів	300 5	0	700
у тому числі податку на додану вартість	300 6	0	0
Цільового фінансування	301 0	7 473	5 572
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	77 833	138 664
Надходження від повернення авансів	302 0	622	14 299
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	302 5	155	273
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	303 5	62	9
Надходження від операційної оренди	304 0	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	304 5	0	0
Надходження від страхових премій	305 0	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	305 5	0	0
Інші надходження	309	25 434	151 723

	5		
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(4 746 887)	(4 550 959)
Праці	3105	(562 709)	(506 786)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(143 527)	(130 046)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 890 788)	(1 793 898)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1 909)	(304)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(448 431)	(438 364)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 440 448)	(1 355 230)
Витрачання на оплату авансів	3135	(99 323)	(45 259)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2 236)	(21 999)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(20 889)	(6 910)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(43 841)	(44 887)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	410 406	467 362
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	53 217	89 457
необоротних активів	3205	4 703	20 405
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	1
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства таїншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	52	3 830
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(37)	(0)
необоротних активів	3260	(117 302)	(109 944)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства таїншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	329	-59 367	3 749

	5		
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	330 0	0	0
Отримання позик	330 5	158 428	72 594
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	334 0	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	334 5	(0)	(0)
Погашення позик	335 0	(295 404)	(258 667)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	336 0	(224 553)	(285 793)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	336 5	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	337 0	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	339 0	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	339 5	-361 529	-471 866
Чистий рух коштів за звітний період	340 0	-10 490	-755
Залишок коштів на початок року	340 5	16 228	16 876
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	11 310	107
Залишок коштів на кінець року	3415	17 048	16 228

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК 3

Консолідований звіт про власний капітал
За 2020 рік
Форма №4-к

Код за ДКУД										1801011	
Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконтр ольована частка	Разом
		Зареєст рований капітал	Капіталу дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Залишок на початок року	4000	73 144	2 603 868	1 916	0	-329 248	0	-13 580	2 336 100	0	2 336 100
Коригування: Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок напочаток року	4095	73 144	2 603 868	1 916	0	-329 248	0	-13 580	2 336 100	0	2 336 100
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	338 614	0	0	338 614	0	338 614
Інший сукупний дохід зазвітний	4110	0	0	-718	0	0	0	0	-718	0	-718

[illegible]

Перепродаж викуплених акцій	426 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	427 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	428 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	429 0	0	-158 48 1	0	0	158 481	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	429 5	0	-158 48 1	-718	0	497 095	0	0	337 896	0	337 896
Залишок на кінець року	430 0	73 144	2 445 38	1 198	0	167 847	0	-13 580	2 673 996	0	2 673 996
			7								

Керівник

Булах І.В

Головний бухгалтер

Бахов І.І.

ДОДАТОК И

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Оборотно-сальдова відомість за Январь 2021 г.

Виведені дані:

БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	12 080 275 000,00				12 080 275 000,00	
103	12 080 275 000,00				12 080 275 000,00	
12	43 969 000,00				43 969 000,00	
127	43 969 000,00				43 969 000,00	
13		7 767 267 000,00		103 332 387,40		7 870 599 387,40
131		7 727 984 000,00		102 599 587,40		7 830 583 587,40
133		39 283 000,00		732 800,00		40 015 800,00
14	18 542 000,00				18 542 000,00	
143	18 542 000,00				18 542 000,00	
15	11 272 000,00				11 272 000,00	
151	11 272 000,00				11 272 000,00	
18	14 000,00				14 000,00	
183	14 000,00				14 000,00	
20	824 163 000,00				824 163 000,00	
201	824 163 000,00				824 163 000,00	
23	73 543 000,00				73 543 000,00	
231	73 543 000,00				73 543 000,00	
26	84 609 000,00				84 609 000,00	
28	33 534 000,00				33 534 000,00	
281	33 534 000,00				33 534 000,00	
31	17 048 000,00		59 504 000,00		76 552 000,00	
311	17 048 000,00		59 504 000,00		76 552 000,00	
36	272 112 000,00		212 608 000,00	461 399 600,00	23 320 400,00	
361	272 112 000,00		212 608 000,00	461 399 600,00	23 320 400,00	
37	121 935 000,00				121 935 000,00	
371	101 840 000,00				101 840 000,00	
3711	101 840 000,00				101 840 000,00	

377	20 095 000,00				20 095 000,00	
3771	20 095 000,00				20 095 000,00	
38			200 947 800,00	413 555 800,00		212 608 000,00
381			200 947 800,00	413 555 800,00		212 608 000,00
40		73 144 000,00				73 144 000,00
401		73 144 000,00				73 144 000,00
41		2 445 387 000,00				2 445 387 000,00
414		2 445 387 000,00				2 445 387 000,00
42		1 198 000,00				1 198 000,00
421		8 353 000,00				8 353 000,00
423	7 155 000,00				7 155 000,00	
44		167 847 000,00	505 227 987,40		337 380 987,40	
441		167 847 000,00				167 847 000,00
442			505 227 987,40		505 227 987,40	
45	13 580 000,00				13 580 000,00	
453	13 580 000,00				13 580 000,00	
47		33 497 000,00				33 497 000,00
471		33 497 000,00				33 497 000,00
50		609 731 000,00				609 731 000,00
501		609 731 000,00				609 731 000,00
54		410 551 000,00				410 551 000,00
60		394 848 000,00				394 848 000,00
601		394 848 000,00				394 848 000,00
61		661 136 000,00				661 136 000,00
611		661 136 000,00				661 136 000,00
63		709 905 000,00				709 905 000,00
631		709 905 000,00				709 905 000,00
64		26 839 000,00				26 839 000,00
641		32 822 000,00				32 822 000,00
6412		102 148 000,00				102 148 000,00
6415	69 326 000,00				69 326 000,00	
643	5 983 000,00				5 983 000,00	
6431	5 983 000,00				5 983 000,00	
65		4 980 000,00				4 980 000,00
651		4 980 000,00				4 980 000,00
66		80 097 000,00				80 097 000,00
661		80 097 000,00				80 097 000,00

67		1 876 000,00				1 876 000,00
672		1 876 000,00				1 876 000,00
68		206 293 000,00				206 293 000,00
681		183 041 000,00				183 041 000,00
6811		183 041 000,00				183 041 000,00
685		23 252 000,00				23 252 000,00
6851		23 252 000,00				23 252 000,00
79			505 227 987,40	505 227 987,40		
791			505 227 987,40	505 227 987,40		
92			102 599 587,40	102 599 587,40		
94			402 628 400,00	402 628 400,00		
944			401 895 600,00	401 895 600,00		
949			732 800,00	732 800,00		
Итого	13 594 596 000,00	13 594 596 000,00	1 988 743 762,20	1 988 743 762,20	13 742 689 387,40	13 742 689 387,40

ДОДАТОК І

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Картка рахунку 38 за Январь 2021 г.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
				Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								0,00
28.01.2021	Операція (бухгалтерський і податковий облік) 000000000002 от 28.01.2021 12:00:00 створено резерв сумнівних боргів	Витрати на створення резерву сумнівних боргів		944		381	200 947 800,00	K 200 947 800,00
28.01.2021	Операція (бухгалтерський і податковий облік) 000000000002 от 28.01.2021 12:00:00		ТОВ "Край" Договір-3 <...>	381	200 947 800,00	361		
29.01.2021	Коригування боргу 000000000004 от 29.01.2021 0:00:00 Зміна (формування) заборгованості	ПП "Караван" Дог. 2995/554 Коригування боргу 000000000004 от 29.01.2021 0:00:00		361		381	11 660 200,00	K 11 660 200,00
31.01.2021	Коригування боргу 000000000007 от 31.01.2021 0:00:00 Зміна (формування) заборгованості	ТОВ "Край" Договір-3 <...>		361		381	200 947 800,00	K 212 608 000,00
Обороти за період і сальдо на кінець				200 947 800,00		413 555 800,00		K 212 608 000,00

ДОДАТОК І

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Картка рахунку 94 за Январь 2021 г.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
				Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								0,00
28.01.2021	Операція (бухгалтерський і податковий облік) 00000000002 от 28.01.2021 12:00:00 створено резерв сумнівних боргів	Витрати на створення резерву сумнівних боргів		944	200 947 800,00	381		Д 200 947 800,00
28.01.2021	Операція (бухгалтерський і податковий облік) 00000000002 от 28.01.2021 12:00:00		<...>	791		944	200 947 800,00	
29.01.2021	Коригування боргу 00000000008 от 29.01.2021 0:00:00 Списання заборгованості	Витрати на створення резерву сумнівних боргів	ТОВ "Край" Договір-3 Документ розрахунків з контрагентом (ручний облік) 00000000004 от 31.12.2020 0:00:00	944	200 947 800,00	361		Д 200 947 800,00
31.01.2021	Закриття місяця 00000000001 от 31.01.2021 12:00:00 Нарахування амортизації НМА	(не вик. з 01.01.2015) Амортизація тимчасової різниці, що виникла за залишками ОЗ на 01.04.2011	Опод. ПДВ НМА	949	732 800,00	133		Д 201 680 600,00

31.01.2021	Визначення фінансових результатів 00000000001 от 31.01.2021 12:00:00 Фінансові результати: закриття витрат		<...>	791		944	200 947 800,00	Д	732 800,00
31.01.2021	Визначення фінансових результатів 00000000001 от 31.01.2021 12:00:00 Фінансові результати: закриття витрат		<...>	791		949	732 800,00		
Обороти за період і сальдо на кінець				402 628 400,00		402 628 400,00			0,00

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Аналіз рахунку 94 за Январь 2021 г.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Кор. Рахунок	Дебет	Кредит
Початкове сальдо		
13	732 800,00	
36	200 947 800,00	
38	200 947 800,00	
79		402 628 400,00
Оборот	402 628 400,00	402 628 400,00
Кінцеве сальдо		

ДОДАТОК К

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Обороти рахунку 381 за Январь 2021 г.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок	Початкове сальдо Дт	Початкове сальдо Кт	Оборот Дт	36	Оборот Кт	36	94	Кінцеве сальдо Дт	Кінцеве сальдо Кт
381			200 947 800,00	200 947 800,00	413 555 800,00	212 608 000,00	200 947 800,00		212 608 000,00
Итого			200 947 800,00	200 947 800,00	413 555 800,00	212 608 000,00	200 947 800,00		212 608 000,00

ДОДАТОК Л

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Обороти рахунку 94 за Январь 2021 г.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок	Початкове сальдо Дт	Початкове сальдо Кт	Оборот Дт	13	36	38	Оборот Кт	79	Кінцеве сальдо Дт	Кінцеве сальдо Кт
Статті витрат										
94			402 628 400,00	732 800,00	200 947 800,00	200 947 800,00	402 628 400,00	402 628 400,00		
<...>							402 628 400,00	402 628 400,00		
(не вик. з 01.01.2015) Амортизація тимчасової різниці, що виникла за залишками ОЗ на 01.04.2011			732 800,00	732 800,00						
Витрати на створення резерву сумнівних боргів			401 895 600,00		200 947 800,00	200 947 800,00				
Итого			402 628 400,00	732 800,00	200 947 800,00	200 947 800,00	402 628 400,00	402 628 400,00		

Видаткова накладна № 3 від 04 січня 2021 р.

Постачальник: **ПРАТ "ОБОЛОНЬ"**
П/р UA546364154861111566, у банку ПриватБанк, МФО 123456,
код за ЄДРПОУ 054444155555

Покупець: **ТОВ "Фуршут"**

Договір: Договір з покупцем

Склад: Основний склад

№	Товар	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	пиво темне	840 000	шт	29,00	24 360 000,00
2	вода	857 850	шт	40,00	34 314 000,00

Всього: 58 674 000,00
Сума ПДВ: 11 734 800,00
Всього із ПДВ: 70 408 800,00

Всього найменувань 2, на суму 70 408 800,00 грн.

Сімдесят мільйонів чотириста вісім тисяч вісімсот гривень 00 копійок

У т.ч. ПДВ: Одинадцять мільйонів сімсот тридцять чотири тисячі вісімсот гривень 00 копійок

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції і
правильність її оформлення

За довіреністю

№

від

ДОДАТОК Н

Організація: ПрАТ "ОБОЛОНЬ", код за ЄДРПОУ 054444155555, п/р UA546364154861111566, у банку ПриватБанк

Бухгалтерська довідка 2 від 28.01.2021

Зміст операції: Начислення резерву на заборгованість

№	Дебет					Кредит					Сума	Зміст проводки
	Рахунок, субрахунок	Об'єкти аналітичного обліку	Кількість	Валюта	Вал. сума	Рахунок, субрахунок	Об'єкти аналітичного обліку	Кількість	Валюта	Вал. сума		
1	944	Витрати на створення резерву сумнівних боргів				381					200 947 800,00	створено резерв сумнівних боргів
2	381					361	ТОВ "Край" Договір-3				200 947 800,00	
3	791					944					200 947 800,00	

Виконавець

підпис

розшифровка підпису

ПрАТ "ОБОЛОНЬ"

Головна книга

Январь 2021 г.

Головна книга. Рахунок 10 "Основні засоби"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	12 080 275 000,00				12 080 275 000,00	
Разом	12 080 275 000,00				12 080 275 000,00	

Головна книга. Рахунок 12 "Нематеріальні активи"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	43 969 000,00				43 969 000,00	
Разом	43 969 000,00				43 969 000,00	

Головна книга. Рахунок 13 "Знос (амортизація) необоротних активів"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		7 767 267 000,00		103 332 387,40		7 870 599 387,40
Разом		7 767 267 000,00		103 332 387,40		7 870 599 387,40

Головна книга. Рахунок 14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	18 542 000,00				18 542 000,00	

Разом	18 542 000,00				18 542 000,00	
--------------	---------------	--	--	--	---------------	--

Головна книга. Рахунок 15 "Капітальні інвестиції"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	11 272 000,00				11 272 000,00	
Разом	11 272 000,00				11 272 000,00	

Головна книга. Рахунок 18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	14 000,00				14 000,00	
Разом	14 000,00				14 000,00	

Головна книга. Рахунок 20 "Виробничі запаси"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	824 163 000,00				824 163 000,00	
Разом	824 163 000,00				824 163 000,00	

Головна книга. Рахунок 23 "Виробництво"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	73 543 000,00				73 543 000,00	
Разом	73 543 000,00				73 543 000,00	

Головна книга. Рахунок 26 "Готова продукція"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	84 609 000,00				84 609 000,00	
Разом	84 609 000,00				84 609 000,00	

Головна книга. Рахунок 28 "Товари"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	33 534 000,00				33 534 000,00	
Разом	33 534 000,00				33 534 000,00	

Головна книга. Рахунок 31 "Рахунки в банках"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 36	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	17 048 000,00		59 504 000,00	59 504 000,00		76 552 000,00	
Разом	17 048 000,00		59 504 000,00	59 504 000,00		76 552 000,00	

Головна книга. Рахунок 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 38	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	272 112 000,00		212 608 000,00	212 608 000,00	461 399 600,00	23 320 400,00	
Разом	272 112 000,00		212 608 000,00	212 608 000,00	461 399 600,00	23 320 400,00	

Головна книга. Рахунок 37 "Розрахунки з іншими дебіторами"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	121 935 000,00				121 935 000,00	
Разом	121 935 000,00				121 935 000,00	

Головна книга. Рахунок 38 "Резерв сумнівних боргів"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 36	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.			200 947 800,00	200 947 800,00	413 555 800,00		212 608 000,00
Разом			200 947 800,00	200 947 800,00	413 555 800,00		212 608 000,00

Головна книга. Рахунок 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		73 144 000,00				73 144 000,00
Разом		73 144 000,00				73 144 000,00

Головна книга. Рахунок 41 "Капітал у дооцінках"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		2 445 387 000,00				2 445 387 000,00
Разом		2 445 387 000,00				2 445 387 000,00

Головна книга. Рахунок 42 "Додатковий капітал"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		1 198 000,00				1 198 000,00
Разом		1 198 000,00				1 198 000,00

Головна книга. Рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 79	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
--------	------------------------	-------------------------	----------------------	------------------	-------------------	--------------	---------------

Січень 2021 р.		167 847 000,00	505 227 987,40	505 227 987,40		337 380 987,40	
Разом		167 847 000,00	505 227 987,40	505 227 987,40		337 380 987,40	

Головна книга. Рахунок 45 "Вилучений капітал"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	13 580 000,00				13 580 000,00	
Разом	13 580 000,00				13 580 000,00	

Головна книга. Рахунок 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		33 497 000,00				33 497 000,00
Разом		33 497 000,00				33 497 000,00

Головна книга. Рахунок 50 "Довгострокові позики"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		609 731 000,00				609 731 000,00
Разом		609 731 000,00				609 731 000,00

Головна книга. Рахунок 54 "Відстрочені податкові зобов'язання"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		410 551 000,00				410 551 000,00
Разом		410 551 000,00				410 551 000,00

Головна книга. Рахунок 60 "Короткострокові позики"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		394 848 000,00				394 848 000,00
Разом		394 848 000,00				394 848 000,00

Головна книга. Рахунок 61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		661 136 000,00				661 136 000,00
Разом		661 136 000,00				661 136 000,00

Головна книга. Рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		709 905 000,00				709 905 000,00
Разом		709 905 000,00				709 905 000,00

Головна книга. Рахунок 64 "Розрахунки за податками й платежами"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		26 839 000,00			75 309 000,00	102 148 000,00
Разом	75 309 000,00	102 148 000,00			75 309 000,00	102 148 000,00

Головна книга. Рахунок 65 "Розрахунки за страхуванням"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		4 980 000,00				4 980 000,00

Разом		4 980 000,00				4 980 000,00
--------------	--	--------------	--	--	--	--------------

Головна книга. Рахунок 66 "Розрахунки з оплати праці"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		80 097 000,00				80 097 000,00
Разом		80 097 000,00				80 097 000,00

Головна книга. Рахунок 67 "Розрахунки з учасниками"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		1 876 000,00				1 876 000,00
Разом		1 876 000,00				1 876 000,00

Головна книга. Рахунок 68 "Розрахунки за іншими операціями"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.		206 293 000,00				206 293 000,00
Разом		206 293 000,00				206 293 000,00

Головна книга. Рахунок 79 "Фінансові результати"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	3 кредиту рахунку 92	3 кредиту рахунку 94	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.			102 599 587,40	402 628 400,00	505 227 987,40	505 227 987,40		
Разом			102 599 587,40	402 628 400,00	505 227 987,40	505 227 987,40		

Головна книга. Рахунок 92 "Адміністративні витрати"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 13	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.			102 599 587,40	102 599 587,40	102 599 587,40		
Разом			102 599 587,40	102 599 587,40	102 599 587,40		

Головна книга. Рахунок 94 "Інші витрати операційної діяльності"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	З кредиту рахунку 13	З кредиту рахунку 36	З кредиту рахунку 38	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет
Січень 2021 р.			732 800,00	200 947 800,00	200 947 800,00	402 628 400,00	402 628 400,00	
Разом			732 800,00	200 947 800,00	200 947 800,00	402 628 400,00	402 628 400,00	

Головна книга. Рахунок 94 "Інші витрати операційної діяльності"

Період	Сальдо кредит
Січень 2021 р.	
Разом	

Головна книга. Рахунок 09 "Амортизаційні відрахування"

Період	Початкове сальдо дебет	Початкове сальдо кредит	Оборот по дебету	Оборот по кредиту	Сальдо дебет	Сальдо кредит
Січень 2021 р.			103 332 387,40		103 332 387,40	
Разом			103 332 387,40		103 332 387,40	

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 березня 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 686	3 953
первісна вартість	1001	43 969	43 969
накопичена амортизація	1002	(39 283)	(40 016)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11 272	11 272
Основні засоби	1010	4 352 291	4 249 691
первісна вартість	1011	12 080 275	12 080 275
знос	1012	(7 727 984)	(7 830 584)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	18 542	18 542
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	4 386 805	4 283 473
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 015 849	1 015 849
Виробничі запаси	1101	824 163	824 163
Незавершене виробництво	1102	73 543	73 543
Готова продукція	1103	84 609	84 609
Товари	1104	33 534	33 534
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	272 112	(189 288)
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	101 840	101 840
з бюджетом	1135	69 326	69 326
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	20 095	20 095
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	17 048	76 552
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	17 048	76 552
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	5 983	5 983
Усього за розділом II	1195	1 502 253	1 100 357
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	5 889 058	5 383 830

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73 144	73 144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	2 445 387	2 445 387
Додатковий капітал	1410	1 198	1 198
Емісійний дохід	1411	8 353	8 353
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	167 847	(337 381)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(13 580)	(13 580)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	2 673 996	2 168 768
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	410 551	410 551
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	609 731	609 731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-

у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 020 282	1 020 282
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	394 848	394 848
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	661 136	661 136
товари, роботи, послуги	1615	709 905	709 905
розрахунками з бюджетом	1620	102 148	102 148
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	4 980	4 980
розрахунками з оплати праці	1630	80 097	80 097
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	183 041	183 041
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 876	1 876
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	33 497	33 497
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	23 252	23 252
Усього за розділом III	1695	2 194 780	2 194 780
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	5 889 058	5 383 830

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Р

Увага! Оплата цього рахунку означає погодження з умовами поставки товарів. Повідомлення про оплату є обов'язковим, в іншому випадку не гарантується наявність товарів на складі. Товар відпускається за фактом надходження коштів на п/р Постачальника, самовивозом, за наявності довіреності та паспорта.

Рахунок на оплату № 1 від 04 січня 2021 р.

Постачальник: **ПРАТ "ОБОЛОНЬ"**
П/р UA546364154861111566, Банк ПриватБанк , МФО 123456
Код за ЄДРПОУ 054444155555

Покупець: **ТОВ "Фуршут"**

Договір: Договір з покупцем

№	Товари (роботи, послуги)	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Пиво	840 000	шт	29,00	24 360 000,00
2	Минеральна вода	857 850	шт	40,00	34 314 000,00

Всього: 58 674 000,00
Сума ПДВ: 0,00
Всього із ПДВ: 58 674 000,00

Всього найменувань 2, на суму 58 674 000,00 грн.
П'ятдесят вісім мільйонів шістсот сімдесят чотири тисячі гривень 00 копійок
У т.ч. ПДВ: Нуль гривень 00 копійок

Виписав(ла): _____

